

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.
Az egyesület tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadási felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Buday Barna.

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Köztelek-utca 8.
Kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Tenyészállatvásár Budapesten.

A rendező-bizottság az eddig érkezett esekély számú bejelentésekre való tekintettel a tenyészállatvásárt 1910. évi április 3. és 4. napjaira helyezte át. Az eddigi bejelentőket kerjük, hogy bejelentéseiket fenntartani és az esetleges változásokat márczius 10-ig közölni sziveskedjenek.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a földművelésügyi m. kir. miniszter és Budapest székesfőváros közönsége által adományozott díjak kiosztásával egybekötött

XXVII. tenyészállatvásárját és gépkiallítását

1910. évi április hó 3. és 4-én tartja meg a fővárosi Tattersall-telepen.

Bejelentési határidő: 1910. márczius 10.

Bejelenthetők: csakis eladó szarvasmarhák, sertések, juhok és kecskék.

Térdíj: Szarvasmarhák darabjáért 6 korona. Sertések, juhok és kecskék részére 9 négyzetméter területű ketrecek térdíja 10 korona. Félketreceké 6 korona.

Hajtódíj: 1 db szarvasmarháért 2 K., 1 db sertés-, juh- vagy kecskéért 1 K.

Szállítási kedvezmény a tenyészállatszallítási díjszabás alapján.

Eladási százalék: a katalógus-ár 30/o-a.

Díjazásra a földművelésügyi miniszter 16.600 K. értékű díjakat, ezek között egy 2000 K.-ás és egy 1000 K.-ás, Budapest sz.-főváros pedig egy 1000 K.-ás tiszteletdíjat adományozott.

Szabályzatot és bejelentési levelet kívánatra küld az OMGE. titkári hivatala, Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Jelzálogkölesön.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy az OMGE. üzemi osztályának működési terét újabban azzal bővítettük ki, hogy azon

gazdák érdekében, akik birtokukra jelzálogos kölcsönöket óhajtanak felvenni, ha ez ügyben hozzánk fordulnak, erre a célra alkalmazott szakértőnk ilyen kölcsönök előnyös megszerzésében kezükre jár és az ezzel járó teendőket elvégzi.
Igazgató.

Az 1910. év január havában befizetett alapítványi tőkék, kamatok és tagsági díjak.

Alapítványi tőkét fizettek:

Forgách Károly gróf 500, Széchényi László gróf 1000 K.-t.

Alapítványi kamatot fizettek:

20 koronát: Bánffy Ferencz báró, Beniczky Ádám, Nógrádvarmegyei G. E., Paikert Alajos, Somssich Andor, Széchényi Bertalan gróf, Széchényi Gyula gróf, Teleki József gróf.

21 koronát: Gotthard Sándor, Hoyos Miksa gróf, Rónay Ernő, Szegedy Ensch Károly báró, Széchényi Sándor gróf, Teleki Gyula gróf.

24 koronát: Szapáry István gróf, Zichy Béla gróf.

25 koronát: Bohus Lajos báró.

40 koronát: Bakó Károly lovag.

50 koronát: Almássy Dénes gróf, Elek Ernő, Esterházy Károly gróf.

105 koronát: Széchényi Kálmán gróf.

Tagsági díjat fizettek:

4 koronát: Babochay László, Blauer Jenő, Csiffáry József, Dóra Miklós, Elek Lipót, Festetics Andor gróf, Fuchs Miksa, Halmos Henrik, Kárász István, Kleinkauf György, Kulai népkör, Lovatics Lázár, Margalit Alfréd, Nyikos Gyula, Péczely Ákos, Serényi Sándor gróf, Skafszky Ferencz, Somssich Béla gróf, Somssich László gróf, Takács Lajos, Ungár és Spitzer, Zsarkó Imre.

6 koronát: Csallóközarsenyosi Gazdakör, Duha István.

8 koronát: Bernáth Félix, Leopold Lajos, Mok Ferencz, Muray Róbert, Oppenheim E. és H.

10 koronát: Bálint Lajos, Csurgay József, Galgóczy Béla, Gyökhegyi Jenő, Kis-Kun-Dorozsmai Gazdakör, Schillinger Mór, Varga Pál, Weisz Jenő, Wiesel Zsigmond, Zentay János.

12 koronát: Begyáts Lénárd, Bulyowszky Jenő, Chatel István, Csilléry Sándor, Despinits Kálmán, Dörner Gyula, Garay Sándor, Hinger Tivadar, Kastory Mihály, Kende Zsigmond, Kepes Ferencz, Liptay Albert, Matolay Miklós, Mosler Árpád, Perczel Sándor, Rácz Béla, Somossy Ferencz, V. Szabó Lajos dr., Szekér

Lajos, Winternitz Adolf, Zathureczky Márton, Zsivonovics Béla.

14 koronát: Schneider Rezső.

18 koronát: Molnár Pál.

20 koronát: Adamecz Imre, Adamecz Elek, Ajkay Elemér, Andrányi Gerő, Andrányi Péter, Auerhammer Gyula, Abrahám Gyula, Abrahám Lajos, Arvay Ferencz.

Báán Lajos, Babos Izaiás, Baghy Pál, Baintner Ferencz dr., Bayer Károly, Bakay Dezső, Bakó Gyula, Balla Géza, Balázs Ferencz dr., Balog Elemér, Balku Gyula, Balogh Tihamér, Barta Emil, Barta Samu, Bartos Károly, Basa József, Bathó Aladár, Bathó Zoltán, Bauer Antal, Bauer Miksa, Baja város, Bárcza Géza, Bárczay Elemér, Bárczay Gyula, Bárczay Sándor, Beelik Iván, Benkő Géza, Beniczky Ádám, Beretvás János, Berényi Géza, Berger Mór, Berger Rezső, Bernrieder János, Berzeviczy Zsigmond, Békelly István, Böldy Tivadar, Birek Hermann, Bittó Béni, Blayer Lajos, Blau Mór, Blantz Jenő, Blum Sándor, Bogcha György, Bodor Zsigmond, Bokor István, Bornemissza Elemér, Boronkay Jenő, Borozny László, Bosnyák Károly, Bónis Károly, Böhm Ignác, Brachfeld Sándor, Braun Lajos dr., Brezovay István, Brokós Ferencz, Bruck Rezső, Bruck Vilmos, Bügler Vilmos.

Czobor Béla, Czukor László, Csák Gyula, Csáky Viktor gróf, Csengery Mihály, Csepreghy István, Csillag Géza, Csillag Gyula dr., Csontos Miklós.

Dénes Imre, Dénes Manó, Dérezy Péter, Dezsasse Ferencz gróf, Deutsch Andor, Deutsch Miksa és Izsó, Dervarits Imre, Deutsch Gábor, Debreczeni kereskedelmi és iparkamara, Deresényi Bertalan, Diószeghy Pál, Dobrovics Miklós, Domokos Géza, Dömötöri Károly, Dörschug Antal, Döry József, Döry Frigyes, Döry Béla, Döry Elek, Draxler Brunó dr., Dudás József.

Ehrlich Adolf, Ehrlich Ignác, Eiszelt Vince, Elek István, Első Pesti Spodium R.-T., Engel Ernő, Engel Pál, Engelmann Adolf, Epstein Gyula, Erendits Emil, Erdélyi-Szász Gazdasági Egyesület, Erdős Mór, Esterházy Gyula gróf, Eitter Gyula.

Falcione Árpád dr., Farkas Bertalan, Farkas Geyza dr., Fechtig Imre báró, Fekete Ernő, Fekete Zsigmond, Felszeghy Sándor, Fernbach János, Filippi Filóp, Fischer Jenő, Fleischer Béla, Fogarasi m. kir. ménesbirtok, Fokányi László, Forster Elek, Forster Kálmán, Főríz Samuel, Fowler John & Co., Frankl Zsigmond, Francisics József, Freund Ferencz, Fried Dezső, Fried Ernő, Frideczky Barna, Fritsche Arthur, Filöp Ferencz.

Gaal József, Gajzágó Elemér, Galba Béla, Galgóczy Géza, Gass Gyula, Geiger Jenő, Geiringer Károly, Gergely Béla, Gergely Károly, Glaskovich János, Glósz Ferencz dr., Glück Ernő, Ghyezy Imre, Goldberger Ignác, Goldschmied József, Gombás András, Gombos Lajos dr., Grabner Emil, Graeffl Andor, Greger György, Gröber Jenő, Gröber József, Gross Jenő dr., Grósz Imre dr., Gruner József, Gunst Gusztáv, Günsberger József, Guthmann Imre, Gyárfás József, Gyárfás Pál, Gyémánt Mihály, Gyömörezy Vince, Gyurics József.

MAGYAR ■ ■

Gazdasági és kerti ■ ■

MEZŐGAZDÁK MAGVAK

SZÖVETKEZETE

legjobb beszerzési forrása.

Mai számunk 24 oldal.

Hainrikffy Pál, Haidecker Sándor, Haydin Károly, Hajnal Samu, Halassy József, Halápi Oszkár, Hammerstein Richárd báró, Hangya sz. v., Hanny Aladár, Hamvay József, Haraszti Oszkár, Haraszty Tivadar, ifj. Haraszty Tivadar, Hartstein József, Harstein Sámuel, Hauer Béla, Háromy László dr., Herzfelder Jenő, Hilbert Ferencz, Hirsch Adolf, Hirsch Albert dr., Hirsch Alfréd dr., Hirschl Armin, Hoffmann Béla, Hoffmann Brumó, Hoffmann Ede, Hónig Albert, Hónig Aladár, Horovics Lipót, Horváth János dr., Horváth Károly, Horváth Miklós Huszár Tibor.

Illésy Albert, Illés Lajos, Imre István, Imreh Antal, Ivády Béla, Ivánka László, Iványi Frigyes, Jagicza István, Jakabffy Gyula, Jalsoviczky János, ifj. Jedlicska Pál, Jerffy Adolf, Jeszenszky Géza, Jugovits Lajos, Jungreis Gábor Juresek Pál, Just Zoltán, Justus Gyula.

Kaiser Vilmos, Kálmán Géza, Kárász István, Károlyi Gyula gróf, Kendeffy Gábor, Kerek Ferencz, Keresztes András, Kientz Károly, Kilián Ernő, Kimpel Flóris, Kiss Gyula, Kiss Károly, Kisvárdai és vidéke gazdákör, Kiszély Zsigmond, Kleckner J., Kleblath Nándor, Klein és Meisels, Klein Mór, Klein Pál, Klein Sándor, Kluge Ferencz, Knefely Ödön, Kochmeister Testvérek, Kohner Villy, Koller Pál, Kolozsár István, Kommer Gyula, Konold Frigyes, Korb Nándor, Korda Andor, Kornstein Testvérek, Kovács Antal, Kovács Sebestyén Endre dr., Kozma Ede, Kövess Béla dr., Krausz Gyula, Králitz Gyula, Kreutz József, ifj. Kristófy János, Kronstein Sándor, Kubek Szilárd, Kubick Gyula, Kuhn Menyhért, Kukányi Pál, Kun Árpád, Kúllay János.

Lakatos Albert, Lakatos Árpád dr., ifj. Lakner László, Langfelder Ede, Langraf Zsigmond, Lamm B. és fiai, Lauritz József, Lassowszky György, Láng Mór, László Gyula, Lázár Dezső, Lederer Károly, Lederer Rudolf, Leidenfrost Károly, Leidenfrost Tivadar, Leibel Károly dr., Leibel Keresztély, Leibel László dr., Lestány Sándor, Leveleky Armin, Lichtschein Dezső, Lichtschein Samu, Lippay Zoltán, Lovassy Ferencz, Löwy Károly dr., Löwenfeld Joachim, Löwenstein Emil, Lux Alfréd.

Maár Gyula dr., Maár Zoltán, Magyarkanizsai Gazdakör, Maier Emil, Mayerhofer Ödön, Makfalvay Géza, Manasszy Gyula, Mándy Géza, Manndorf Géza báró, Marossy Pál, Marsowszky Viktor, Marton István, Matisz Béla, Matlekovits Sándor, Matuska István, Mautner Henrik, Mándy Lajos, Mándi Márton, Márkly Ferencz, Márkus József, Márts Miliszay, Mechle József, Mechler Mihály, Meisels Lajos, Meller Dávid, Meller Hugó, Melesok Gyula, Merényi Kálmán, Merkel János, Mesterházy Ernő, Meszlényi E. dr., Mezey Gyula, Michels Imre, Mihály Géza, Mihályi Sándor, Milch Gyula, Minich Samu, Mizsey Péter, Mocsáry Dénes, Mocsáry Sándor dr., Mocskovits Pál, Mohorai uradalom, Molnár Gusztáv, Moskovits Mór, Mudry János, Munk Samu, Muray Róbert.

Nagy Aladár, Nagy Ákos, Nagy Béla, Nagycsákányi bérgazdaság, Nagy Ferencz, Nagy Mihály, F. Nagy Pál, ifj. Nagel Emil, ifj. Nagel Henrik, Nagel Vilmos, id. Nagel Vilmos, Natop Tivadar dr. báró, Návay Lajos, Nedeczky Tibor, Németh Nándor, Németh Pál, Nógrády Károly, Noszticzius Árpád, Nyitray Jenő, Nyvlt János.

Oláh Sándor, Ondrus Cyril, Ország Ferencz dr., Osztroulezky Géza, Osztroulezky Miklós, Ottlik Iván, Östör Lajos.

Payer Géza, Pallavicini György érgróf, Palotay Andor dr., Papp Géza, Patay Tibor, Paulinyi János, Pálffy János gróf, id. Pálffy János gróf, Pálffy István gróf, Pápa-ugodi hitb. uradalma, Pátkai Dániel dr., Perczel Tibor dr., Peregi Mihály, Pesthy Béla, Péchy Elek, Piszár Antal dr., Pogány Károly, Pókay Dezső, Pollák Lajos, Polyák László, Porga Jenő, Pottonyi József, Prág Lajos, Prepelczay Ödön, Prónay Mihály.

Radó Pál, Rafalcz József, Raimprecht Olivér, Rappaport István, Rákóczy Lajos, Rásky Mihály, Ráth Ferencz, Reök Iván, Rébay Dezső, Résegy Miklós, Richter Frigyes, Riedinger Frigyes, ifj. Rohoney Zsigmond, Rósa Imre, Rosenberg Károly, Rosenberg Mátyás, Róth Loránd, Roth Vilmos, K. Ruffly Pál,

Rupprecht Lajos, Ruston T. V., Ruszinkó Antal, Ruttikay Béla.

Salzberger József, Sardagna János, Sauerborn Károly, Ságk Kálmán, Sándor Armin, Sárközy Jenő, Sárközy Imre, Schell Ferencz báró, Schell József báró, Scheidl Ágoston, Schefftsik István, Schlauch Nándor, Schmiedt F. K., Schreiner Jenő, Schuster Ferencz, Schwarz Adolf, Schwarz Arthur, Schwarz Géza, Schwarz Gyula, Schwarz Jakab, Schwarz Károly, Schwarzenberg Alajos herceg, Schwitzer Rezső, Schwitzer Simon, Sebők Dénes, Serenyi János gróf, Sigray Pál, Skublics István, Sohár Árpád, Soltész Mihály, Sommer Ignác, Sommer Miksa, Somogyi Ákos, Somogyi Béla, Somogyi Miklós báró, Somssich Antal gróf, Somssich Imre gróf, Somssich Ödön gróf, Sorger Sándor, Spitzer Gyula, Spitzer Sándor, Stern Béni, Strasser Jónás, Strausz József, Staudinger Béla, Strobl Imre, Stubenberg József gr., Stummer Sándor báró, Sváb Sándor, Szabó Dezső, Szabó Ernő, Szabó Lajos, Szabó Lajos F., Szalay András, Szalay Béla, Szalay Gyula, Szarvassy Imre dr., Száhlender Károly, Szapary László gróf, Szász Ottó, Szecskényi József, legifjabb Szemző István, Szent-Iványi Egon, Szeőke Géza, Szeőke Zsigmond, Szerb György, Széchenyi Domokos gróf, Széchenyi Frigyes gróf, Székely Péter dr., Szép Dezső, Sziklay Ede, Sztányi Károly, Szkalta Ferencz, Szodfried József, Szomjas Lajos dr., Stromszky Ernő.

Takács Ferencz, Teloki László gróf, ifj. Thassy Imre, Thuránszky Péter, Tordanaranyosvármegyei Gazdasági Egyesület, Torkos László, Tölgyessy Károly, Török Gábor, Troll László, Tüköry Antal, Tüzes Jenő.

Ugron Ákos, Ujfaluzy Lajos, Ujhely József, Uhl Aurél, Ulrich Ödön, Umszunsz Lajos, ifjabb Unger Alajos dr.

Vajda M., Vancsó Béla, Vancsó Gyula, Vargha Gyula, Várady Károly, Vásárhelyi Dezső, Vásárhelyi József, Vécey báró osegöldi uradalma, Vermes Márton, Véghe Jenő, Vértessy Ferencz, ifj. Vimmer Béla, Vinczenti Miksa dr., Virava József dr., Virányi Sándor dr., Vizi Lajos, Vogt Miklós, Vojnits Béla, Vojnits Simon.

Wagner István, Was Armin gróf, Weiler Rezső, Weinberger Jenő, Weinberger Sándor, Weinberger Zsigmond, Weidinger Dezső, Weress Sándor, Wildmann Árpád, Windisch Richárd dr., Wolf B., Wolf Ernő, Wolf János, Wolf Károly, Wolfinger Miksa, Wolf Soma, Wurm Ignác.

Zakó Elek, Zágrábi érseki uradalom, Zeller Frigyes, Zichy Andor gr., Zichy Antal gróf, Zichy Ágost gróf, Zichy Gyula gróf, Zoltán József Kiskorpád, Zoltán József Kotaj, Zoványi József.

22 koronát: Meister Dávid, Schmiedt János, Szomjas Gusztáv.

24 koronát: Adamecz Gyula, Agnelli József, Ambró István, Andrassy Gyula gróf, Andráskovits József, Antalóczy Sándor, Ardó Alfréd, Aszódi javítóintézet, Babochay Andor, Baeker Emil, Bácskai Izidor, Baghy István, Baik Gyula, Baly Kálmán, ifjabb Balogh Ferencz, Bakonyi Ede, Banner Jenő, Baross László, Baróthy József, Bartal Ferencz, Basch Simon, Bathó József, Bathányi Ernő gróf, özv. Bathányi Józsefné grófnő, Bathányi Pál gróf, Bauer Ottó, Baumgarten Leó, Bálint Venánt, Bátor Károly, Beér Antal, Beér Henrik, Beimel Sándor, Beyer Jenő, Bellán Gyula, Beliczey Géza, Berecz János, Bereczky László, Beregdaróczi gazdaság, Bernrieder József, Bezerédj Andor, Békassy Elemér, Békéscsabai földmivessiskola, Bélits Nestor, Bibó Géza, Bibó Kálmán, Biroc Hermann, Blayer Ferencz, Blankenstein gróf uradalma, Blascok Gyula, Blaskovich Gyula, Bleuier István, Blum B., Bodánszky Tivadar, Bodiss Benő, Bodó Péter, Bogáthy József, Bohus Lajos báró, Bolla Pál, Bolza József gróf, Bornemissa Lajos, Böck Géza, Bójtós Árpád, Brassóvármegyei G. E., Brach Simon, Braun Adolf dr., Braun Lajos, Buding József dr., Bujanovits Sándor, Burchard-Bélaiváry Rezső, Buttler Ervin báró, Buzás Kálmán.

Choczenszky Miklós, Cosma Aurél dr., Csákvári földmivessiskola, Csekonic Sándor gróf, Csikós Mihály, Csikszeredei m. kir. földmivessiskola, Csonth Béla, Csuzzy Pál.

Dadányi Sándor, Dank Béla, Dankó Adorján, Darányi Gyula dr., Darányi Kálmán, Daróczy Vilmos, Dániel

Lajos, Debreczeni m. kir. gazdasági akadémia, Dessewffy Pál, Deym gróf uradalma, Dégen Árpád báró, Dégenfeld Pál gróf, Déry Izidor, Dióssy Imre, Diószeghy László, Domahidy Pál dr., Dombóvár és vidéke gazdaköre, Dorner Béla, ifj. Dóry Miklós, özv. Dóry Zsigmondné, Driesz Lajos, Dubányi Gyula, Dulánszky József, Dungserszky György, Dungserszky István, Dungserszky Sándor, Durkó Imre.

Edeisheim-Gyulay Lipót gróf, Egri papnevelő intézet, Eibenschütz Vilmos, Emödy Vilmos, Engel Lajos, Eösz Ferencz, Erési-uradalom, Ertl Richárd, Esterházy Gyula gróf, Esterházy Ferencz gróf, Esterházy László gróf.

Falcione Lajos, Fantus Fülöp, Farkas Géza dr., Farkas László, Fehér Zoltán, Fekete Sándor, Fenyvessy Adolf, Fetter Béla, Fittler Dezső dr., ifj. Flastits József, Fleischl Dezső, Fodor Béla, Forgách István gróf, Foris József, Forster Dezső báró, Frank Géza, Frantz Lajos és Társai, Frantsik Gyula, Freytag Ödön, Freund Artur, Friedmann Bernát dr., Friedrich Géza, Frint Schwarz Tibor, Fromm Antal, Für Géza.

Gaal Jenő dr., Gajary Ödön, Galgóczy Antal, Gantner Izidor, Gaszner József, Gavanszky Gavra, Gebhardt József, Geyer Péter, Gerentsér Jenő dr., Geréby Gyula, Ghillányi Imre báró, Glaser Lajos, Gosztony Mihály dr., Gottscha Béla, Grassi Hugó, Gráber Gyula, Gráner Albert, Grätzer Dani, Greszler Vilmos, Grósz Jenő, Grósz Sándor, Gruber Antal, Grünér Géza, Grünfeld Ignác, Grünstein Ödön, Gardemich Alajos, Gyémánt József, Gyika Elemér, Gyömörey Gáspár, Györgyey Jenő, Györgyey Miklós, Györfly László.

Hayden József, Halász Gedeon dr., Halbbröhr Adolf, Hammersberg László, Hebrý Géza, Hedry József, Heimecz József, Hellsinger Gedeon, Herzfelder Dezső dr., Hickiss Károly, Hivégéi uradalom, Hirschl Hermann, Hirsch Ignác, Hirsch Lipót, Hisnyay Heinzelmann Alfréd, Hoffer József dr., Hoffer Sándor, Holtscher Károly, Horschik Ignác, Horthy Gyula, Horthy Jenő, Horthy Szabolcs, Horváth Bartalan, Horváth Dezső, Horváth István, Horváth Károly, Hódy János, Höcker Ágoston, Humkár Dénes, Hunyer Béla.

Illés Ödön, Inczedy Adam báró, Inczedy Samu báró, Ivánka István, Ivánka Ödön, Izery Elemér, Jankovich Jakab László, Jankovich-Bésán Elemér, Jankovich Tivadar gr., Jálcs Ferencz, Jármay Ödön, Jászapáti város, Jászárokszállási Polgári Kör, Jenich Adam, Jenovay Zoltán, Jeszenszky Béla, Jeszenszky István báró, Jeszenszky László báró, Jókay Géza, Joób Albert, Juhász Bálint.

Kacsokovics Antal, Kacsokovics Lajos, Kacsora Károly, Kalmár Zs. és Tsai, Kammerer Ernő, Karácsony Zsigmond, Kasza Ferencz, Károlyi Endre, Károlyi Imre gr., Keckemeti földmiv.-iskola, Keckemethy Géza, Kenyeres János, Keszerffy János, Keszthelyi „Georgicon” Kör, Kédl László, Kégl Elemér, Kégl Lajos, Kéri Jenő, Kiss István, Kiss Lajos, Kiss Sándor, Kimpel Antal, Kineih Károly dr., Klein Aladár, Klein Andor, Kleiszner Károly, Kohn József, Koller Imre, Koller Pál, Kolozsvári gazdasági akadémia, Kontz András, Kontz Gyula, Komcsó Zoltán, Koppány Rezső, Kopermiczky János, Korda Illés, Korell Mihály, Koronghy Gyula, Kosinszky Viktor, Kosztics Pál, Kosztics Labud, Kosztolányi György, Kosztolányi István, Kotányi Manó, Kovács Géza, Kovács Lajos, Kovács Miklós, Kovácsévich Radivoy, Kölesey Antal, Kökény Sándor, Körmeny Sándor, König Andor, Kraft Viktor, Krascenich J., Krausz Jakab, Kubinyi Márton, Kuffner Károly br., Kund Ede, Kun Géza, Külleky Gyula, Kvassay Jenő.

Lakath János, Lamos K., Láng J. dr., Lányi Mór, Cs. Lázár László, Lederer Sándor, Leibel Antal, Leibel Gyula, Lerch Béla, ifj. Légrády Béla, Lészay Ferencz, Lichtnecker Mihály, Linhart György, Lintner Sándor, Lipthay Jenő, Litsken Ottó, Lonkai Armin, Lonkai Géza, id. Lönyay Gábor gróf, Löwy Károly, Lugosi földmivessiskola.

Madarassy D., Magy. kir. gazd. akad. Keszthelyen, Magyar kir. szabadalmi hivatal, Magyar szőlőtelepítő r.-t., Mayer Pál, Makarevics Arthur, Maudios Milán dr., ifj. Manzin Lajos, Mark Béla, Marok Ernő, Margalit Gyula, Marton Zsigmond, Matkovics Béla, Matta Árpád dr., Mantuanó Ernő, Máramaroszigeti m. kir. erdőigazgatóság, Máriaffy Lajos, Márfly Béla, Marky

Gyula, Meiszner Ernő, Menyhért Zsigmond egyesület, Mezőberény Mihályffy Sándor, Mudrony Jenő, Müller Jónás.

Nagy Albert, Nagy czukorgyár, Nagymező gróf, Nagel Henrik, Öeconomó György, György.

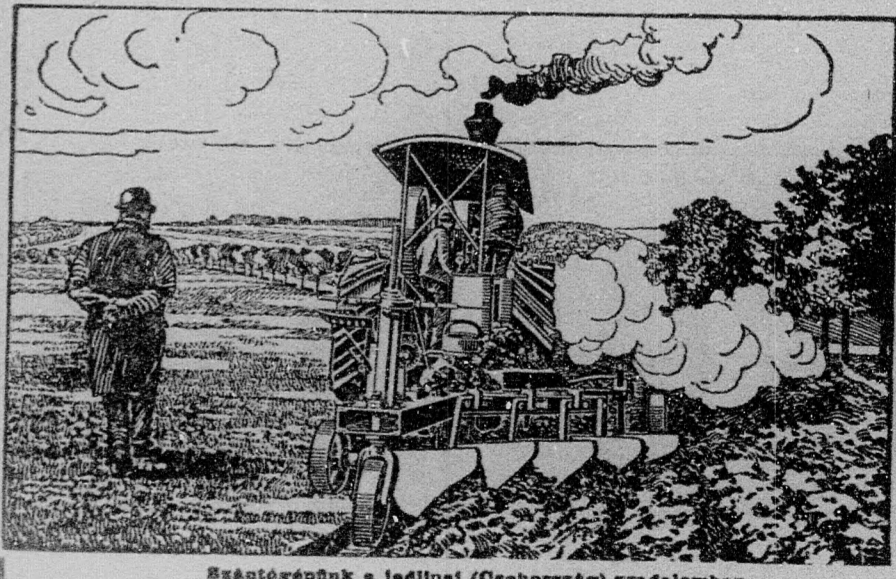
Pancsovai Gazdasági Patay Sámuel, Pál István, Pálmay Emil Gyula, Pejacsevich Manó, Piller Kálmán, Lajos báró, Pischl S. Plichál Viktor dr., Pomecky Gyula báró, Popper Mór, Posch György, Radits István, Raffel Pál, Rappensbkevei uradalom, Reestfeld Gyula, Reinach Kálmán, Ribánszky J. Rovara Frigyes, Rosakugel Arnold lovag, ifj.

Saenger Árpád, Serezhégny uradalma, Sándor Kálmán, Sárkány H., Sehey Pál báró, Fülöp, Schlesinger S. József és fiai, Schwab Mór, Schulte Vilmos, Sinaí Jakab, Simon Solymos Lipót, Somogyi Endre, Somogyi uradalom, Spitzer Gyula báró, Stadler Mihály, Emil, Stern Károly dr., Károly, Strasser Sándor, Suk Andor, Suter Ed Jenő, Szamek Manó és bély Árpád, Szántó Ödön Antal, Szentimrei m. kir. József dr., Szentkirályi Szentmihályi Dezső, Sztvány István, Székács Mihály, Szibeth Gusztáv, ifj. Szilassy Ottó Szilárd Dobokavármegyei G. E. renez, Szunyogh Szabolcs.

Tahy István, ifj. Taró Tomesvármegyei Gazdakör, Teglássy Ambras, Tóth Béla, Tóth Gyula, Tóth Armin, Tóth György, Truka László, Udvarhelym. G. E. uradalom, Ujfaluzy Dezső dr., Uray Zoltán.

Vajda Jenő, Vay Á. megyei Casinó Egyesület, uradalmi bérnök, Várenoz, Vásárhelyi István János, Verffy Béla, Vietovics Miklós, Vitéz Vojnits Sándor.

Walla Gyula, Wass Wagner Vilmos dr., Weinberger Arthur, Weisz Dezső, Weisz Imre, Weltmann Simon, Weltmann József gróf, Wertheim Mór, Wieland Arthur, Willeczek Sándor, Wintner Wittenberger Kornél, Zabó Gyula, Zahoránszky Zedwitz Utz gróf, id. Zoltán Elek, Zongor 25 koronát: Lónyay G. 26 koronát: Borchý Gy. 28 koronát: Leidenfrost. 30 koronát: Dóry Ödön. 36 koronát: Madurovics Radványi Jenő, Viktorin

Szántógépünk a Jedlnai (Osehorzág) uradalomban.

Hazánkban és Ausztriában mindenféle talaj- és terepviszonyok között sokszorosan kipróbált

MAGÁNJÁRÓ GŐZEKE

(1 ölet fogó 7-vasu ekével). Egyedüli gyártója

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

Budapest, V., Váci-ut 19.

Csekély befektetés! Olcsó üzem! Tökéletes munka! Referenciákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

A M

magyarországi képviselő

Kerületi képviselő és fia, Győr, Engl. A. Forgalmi bank, Débre. Delta, Singer Zsigmond, Temesváron, Zombor

ELSŐ DIJ (állam) Legnagyobb

Gyula, Meiszner Ernő, Melis és Pintér, Mendl Ferencz, Menyhért Zsigmond, Mezey Gyula, Mezőturi gazd. egyesület, Mezőberényi gazdakör, Mészáros Ferencz, Mihályffy Sándor, Molnár József, Moskovits József dr., Mudrony Jenő, Murányi Alfréd, Muth Gáspár dr., Müller Jónás.

Nagy Albert, Nagy László, Nagy Antal, Nagyczenki ezukorgyár, Nagymenyéri Gazdakör, Nádasdy Tamás gróf, Nagel Henrik, Nuricsányi József dr., Német-Pál, Oeconomó György, Olasz Elemér, Oláh József, Orbán György.

Pancsovai Gazdasági Egyesület, Papszász Lajos, Patay Sámuel, Pál János, Pálffy Béla gróf, Pálffy István, Pálmay Emil, Pápai földmivesskola, Peska Gyula, Pejaesevich Márk gróf, Percezel Lajos, Péchy Manó, Piller Kálmán, Pirchala Imre, Piret Bihain Lajos báró, Pischl S., Pfeiffer Arthur, Piller Dezső, Plichál Viktor dr., Podmaniczky Endre báró, Podmaniczky Gyula báró, Politzer Géza, Popper József, Popper Mór, Pozsch Gyula dr., Purgly László.

Radits István, Radisits György, Radványi Károly, Raffel Pál, Rappensberger Károly, Rácz Béla, Ráczkovei uradalom, Reeska Ernő, Reich Vilmos, Reichenfeld Gyula, Reinacher Ottó, Reviczky Tibor, Réthy Kálmán, Ribánszky József, Riesz Miklós, Riffer Gyula, Rovara Frigyes, Rosa József, Rothschnek Jenő, Rothkugel Arnold lovag, ifj. Rösler Károly, Rudnay Béla.

Saenger Árpád, Salkowszky Iván, San Markó hercegné uradalma, Sanvóber József, Sass Béla, Sándor Kálmán, Sárkány Rezső, Schack Ede, Scheiber L., Schey Pál báró, Schlattner Károly, Schlesinger Fülöp, Schlesinger S., Schreiber Ignáz, Schwarz József és fia, Schwarz J., Schwarz Izor, Schwarz Mór, Schulpe Vilmos, Sebestyén Gábor, Simay Ferencz, Simai Jakab, Simon Pál, Solymossy József báró, Solymosi Lipót, Somogyi Elek, Soóky László, Somló Endre, Somogyi uradalom, Somssich Iván gróf, Spiegel Ferencz, Spitzer Gyula, Sponer Lajos, Springer G. báró, Stadler Mihály, Steer Ferencz, Steingassner Emil, Stern Károly dr., ifj. Sternthal Adolf, Stóvics Károly, Strasser Sándor, Strobl Géza, Sugár Sándor, Suk Andor, Suter Ede, Szabados Gáspár, Szalántzy Jenő, Szamek Manó és Társai, Szathmáry Péter, Szájbély Árpád, Szántó Ödön, Szapáry Lajos gróf, Szegedy Antal, Szentimrei m. kir. földmivesskola, Szentiványi József dr., Szentkirályi Ferencz, Szentmáry Dezső, Szentmihályi Dezső, Széchenyi Antal gróf, Székács István, Székács Mihály, Székácsfehérvár sz. kir. város, Szibérth Gusztáv, ifj. Szigethy Sándor, Szikszay Béla, Szilassy Ottó Szilárd Gyula, Szitányi Béla, Szolnok-Dobokavármegyei G. E., Szonoky Béla, Szuhányi Ferencz, Szunyogh Szabolcs, Szücs Lajos, Szüts Mihály.

Tahy István, ifj. Tarányi Ferencz dr., Táby László, Temesvármegyei Gazdasági Egyesület, Teleki Tibor gróf, Téglássy Ambrus, Thorozsky Zoltán, Tóth Arisztid, Tóth Béla, Tóth Gyula, Tóth Miklós, Tomanovics György, Tornai Arthur, Tóth Imre, Török Béla dr., Töpler György, Truka László, Turkovich József.

Udvarhelym. G. E., Ujházy Iván, Ujhelyi Imre, Ujfaluassy Dezső dr., Ulmer Lajos, Ungváry László, Uray Zoltán.

Vajda Jenő, Vay Ádám gróf, Vass Sándor, Vasmegeyi Casino Egyesület, Vaszary Gyula, Vámosmikolai uradalmi bérnökség, Váradi Török Gyula, Várallyay Ferencz, Vásárhelyi István, Vásárhelyi Zoltán, Vezsenyi János, Vérffy Béla, Viczián Kálmán, Vidósfalvy Ernő, Victorisz Miklós, Vitéz Győző dr., Vizlendvay Sándor, Vojnits Sándor.

Walla Gyula, Wass Jenő gróf, Wagner Gyula, Wagner Vilmos dr., Weér Györgyné, Weil Simon, Weinberger Arthur, Weinberger Samu, Weisz Berthold, Weisz Dezső, Weisz Imre, Weisz Jakab, Weisz Lajos, Weltmann Simon, Weltmann Oszkár dr., Wenckheim József gróf, Wertheim Samu, Wéber Gyula, Widder Mór, Wieland Arthur, Wiener-Welten lovag uradalma, Wilczek Sándor, Winter Barna, Wippen Frigyes, Wittenberger Kornél, Wohlstein Jakab, Wolf Béla.

Zabó Gyula, Zahoránszky János, Zathureczky György, Zedwitz Utz gróf, id. Zeyk József báró, Zichy Rafael gróf, Zoltán Elek, Zongor János, Zsilinszky Mihály.

25 koronát: Lónyay Gábor gróf.

26 koronát: Borochy György.

28 koronát: Leidenfrost Otto, Reidner Gyula.

30 koronát: Dóry Ödön.

36 koronát: Madurevics Alfréd, Nagy Sándor dr., Radványi Jenő, Viktorin Ferencz.

40 koronát: Almássy Imre gróf, ifj. Bély Kálmán gróf, Halmos Henrik, Hirschenhauser Illés, Holczler János, Szücs Zsigmond.

48 koronát: Bagi Antal dr., Corsán Avendanó Béla, Gavanszky G. B., Kolozsvári gazdasági akadémia, Lindenbaum Félix.

50 koronát: Kiskundorozsmai eljáróság, Meiszner József.

60 koronát: Rosenberg Emil.

120 koronát: Teleki Artur gróf.

220 koronát: Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest.

364 koronát: Kisjenői uradalom.

Az angol imperializmus.

Megemlékeztünk már lapunkban a legutóbbi angol választások meglepő eredményéről s az agrár irányzatnak egyidejű térfoglalásáról. Megemlékezett a napisajtó is, mindegyik a saját szempontjából mérlegelve a választások eredményét, egyetértőleg megállapítván azonban a tagadhatatlan tény, hogy az unionista párt térfoglalása a szabadkereskedelmi irányzat bukását jelenti.

Sőt igen merész fordulattal a napisajtó egy igen kiváló orgánuma az angol imperializmus térfoglalásából arra a következtetésre jutott, hogy ime Magyarországnak is mielőbb az önálló gazdasági berendezkedés terére kell lépni, követve a hatalmas Anglia példáját, amely szakítani készül háromnegyedszázados szabadkereskedelmi vámpolitikai irányzatával.

Mindezek az ismertetések és megemlékezések azonban abban az igen nagy hibában szenvednek, hogy az angol választások eredményének roánk gyakorolt hatásával nem foglalkoznak. Az angol választások eredménye pedig minket érint a legérezkenyebben. Az angol imperializmus térfoglalása ugyanis azt jelenti, hogy bezárul a világ mezőgazdasági termelési feleslegei előtt az utolsó legnagyobb fogyasztási piac. Az angol imperializmusnak ezéjla nemcsak az anyaországot, de az összes kötelekébe tartozó gyarmati államokat is egységes és hatékony vámpolitikával körülvenni, úgy hogy ezen vámpolitikán belül a fogyasztás elsősorban a hazai termelésnek legyen biztosítható.

Hogy a szabadkereskedelem őshazája erre a merész és egész gazdasági életet átalakító lépésre szánta el magát, erre csakis hatalmas kényszerítő okok készíthették s ilyen ok van is bőven. Anglia fejlett mezőgazdaságát, mint tudjuk, iparának áldozta fel s el kell ismerni, hogy az ipar és kereskedelem nagymérvű fellendülése bőséges kárpótlást nyújtott az anyaországnak a mezőgazdaság elhanyagolásáért. Az egész világ Anglia iparának és kereskedelmének adózott, mindaddig, amíg az angol közgazdasági irók tudományos munkái behatása alatt világszerte a szabadkereskedelmi irányzat uralkodott.

Amint azonban az egyes államok, belátva

Anglia fejlett ipara és kereskedelmével szemben való inferioritását, a védvamos rendszerre tértek át, mind több és több szabad piac zárult el Anglia kivitele előtt.

A legutóbbi évtizedben azonban az egyes államok ezen elzárkozása az angol ipari kivitel csökkentésén kívül még más nagyobb veszedelemmel is járt. A védvamosok védelme alatt Németország és az Egyesült-Államok ipara oly óriási mérvben lendült fel, hogy immár nemcsak az angol ipari behozatalt tette feleslegessé, de az Egyesült-Államok és Németország ipari gyártmányai az angol ipart saját hazájából az anyaországból és a gyarmatokból kezdik kiszorítani.

Anglia irányadó köreinek esakhamar be kellett látniok, hogy a szabadkereskedelem merev és dogmatikus érvényesülése mellett nemcsak a mezőgazdaságot, de immár az ipari termelést is áldozatul hozzák a külföld mind nagyobb arányokban fejlődő versenyének. Aki Anglia külkereskedelmi forgalmát a legutóbbi időben figyelemmel kísérte, az tisztában volt azzal, hogy Angliának a szabadkereskedelmi irányzattal mielőbb szakítania kell, mert a vámpolitikában merev dogmák érvényesítése lehetetlenség, az élet változatos folyása kérelhetlenül megdönti azokat.

Az Angliából hozzánk is átszivárgott szabadkereskedelmi irányzat dogmatikus fenntartásának mi is megadtuk az árát, megadta Anglia is, amiből a tanulság az, hogy sem a védvamos, sem a szabadkereskedelmi irányzat nem vázsszer, amely valamely állam gazdaságát feltétlenül biztosítja, hanem csak eszköze a gazdasági fejlődés irányításának és biztosításának, amelyet úgy kell okosan felhasználni, amint azt a mindenkori viszonyok indokolják. Vámpolitikájukat legideálisabban kezelik az Egyesült-Államok és Franciaország. Az Egyesült-Államok valósággal napról-napra változtatja tarifájának díjtételeit, hogy azok a verseny és ipar fejlődéséhez s a gazdasági élet belső szükségletéhez képest alkalmazkodjanak. Az Egyesült-Államok egyébként a védvamos politika alkalmazása terén azt lehet mondani, hogy már a zenitén vannak. Ott már csak beviteli tilalom, vagy a védvamos irányzat visszafejlődése következhetik.

Ha majd Anglia is a védvamos irányzatnak lesz hiva, akkor talán megiesz az egészséges visszahatás s az egészséges kibontakozás lehetősége. Teljesen érthetetlen is, hogy az európai államok az Egyesült-Államok vámpolitikáját szó nélkül eltűrök, hogy nem lázadnak fel annak kizsákmányoló irányzata ellen, hogy nem szövetkeznek közösen letörésére, sőt ellenkezőleg nemcsak békén tűrök, hogy az Egyesült-Államok az öreg Európát a vele folytatott kereskedelem révén évenként 2500 millió koronával adóztatja

A Mac Laren-féle magajáró gőzeke

magyarországi vezérképviselete:

Fleischl Samu cégnél, Budapest, V., Szabadság-tér 16.

Kerületi képviseletek: Bihar megyei gazdak ér. és hitelintézete, Nagyvárad, Eblor Antal és fia, Győr, Engl Adolf, Gyöngyös, Felsőmagyarországi központi takarékpénztár, Kassa, Forgalmi bank, Débrecezen, Kereskedelmi bank és takarékpénztár, Szolnok, Mayer Lajos, Delta, Singer Zsigmond, Nyitra, Weinberger Ferencz, Nagykároly, Aradon, Kaposváron, Temesváron, Zomborban stb.

ELSŐ DÍJ (állami nagy aranyérem) a mezőhegyesi ekeversenyen!

Legnagyobb teljesítőképesség, legkisebb összköltséggel!

(HOLDANKINT 5¹/₂-7¹/₂ KORONA.)

Munkában látható: Ő fensége Coburg herceg mendebillyei uradalmában, Szilassy István urnál, Tiszaderzsén, a pusztahatrongyosi béruradalomban, a tiszadobi béruradalomban, Windisch János urnál, Szajolon, Schwarz Gyula urnál, Kénfén, Sólmos Gusztáv urnál, Törökboosán, Hány Agost urnál, Magyarbányhegyesen, Schreiber Testvérek uraknál, Homokon, Rosenfeld Sándor urnál, Tiszaderzsén, Haraszty és Rosenthal uraknál, Békéscsabán, dr. Ádám Sándor urnál, Mezőturon stb.

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál fenti vezérképviselet, valamint a kerületi képviseletek is.

mény, mert el van szigetelve mindattól, amire naponként szüksége van.

A nemesítendő növényekkel ugyszólván a napnak minden órájában kell érintkezést tartani és ehhez feltétlenül szükséges, hogy az, ki ezzel foglalkozik, növényei közt élhessen. Ezen okokból véleményem szerint ezen intézet M. Óvárra teendő át.

Ott adassék az intézet rendelkezésére az akadémia birtokából oly terület, melyen a növények nemesíthetők és megfigyelhetők lehetnek. Adassanak át azután az elért eredmények a növénytermesztési állomásnak és az akadémia gazdaságának, kik azt megsokszoroztják. Valamennyiüknek segítségére áll ott helyben a kórtani állomás és így a gazdák idő múltán oly vetőmag birtokába jutnak mely ki van tenyésztve és megbízható. Magyaróvár még azon oknál fogva is czélszerű, mert talaja megfelelő, földrajzi fekvése, vasúti összeköttetése jó és így mindenkinek könnyen hozzáférhető is.

A szakszerű munka ez irányban fokozni fogja a gazdatársadalom ebbeni tevékenységét. Különböző vidékeken behatóbban fognak a tenyésztéssel és esetleg nemesítéssel foglalkozni és így a szerzett tapasztalatok ismét az intézet javát mozdítják elő. Ezekben voltam bátor nézeteimet mint gyakorlati gazda kifejtteni. Azon meggyőződéssel, hogy nem állok egyedül, remélem, hogy ily vagy hasonló módon czél érünk, mert ha sokan akarnak valamit, annak sikerülnie kell. *Somssich Géza gróf.*

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: Fabricius Endre.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi január hó 25-én Váshelyi József igazgató elnök elnöklete alatt tartott választmányi ülésén napirend előtt foglalkozott Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter lemondásával és Váshelyi József elnök indítványára elhatározta, hogy ugy Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert, valamint Mezőssy Béla államtitkár lemondásuk alkalmából kifolyólag feliratilag üdvözli. A GEOSz. végrehajtó-bizottságába 3 évre Purgly László, Kinczig János és Keller Iván kiküldését fogja javasolni a közgyűlésnek. Egyhangú határozattal kimondta, hogy úgy Romániával, valamint a többi Balkán-államokkal kötendő kereskedelmi szerződéseknél rendeleti uton leendő életbeléptetése, valamint az összes Balkán-államok részére megállapított és maximálisnak tekintett huszbehozatali kontingens felemelése ellen a leghatározottabban tiltakozik. Többek hozzászólása után elhatározta a választmány, hogy 1910. évre a titkárok nyugdíjához azok törzsfizetésének 6/10-a erejéig hozzájárul és a nyugdíjintézzettel szemben ezen kötelezettséget elvállalja. Ellenben a titkárokkal szemben fenntartja magának az egyesület, hogy a hozzájárulás aránya évről-évre az előző évi mérleg mikénti alakulása szerint fog megállapítani.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányára folyó hó 6-án Beliczey Géza

elnöklete alatt tartott ülésén foglalkozott az egyesületi székház újjáépítéséről. Elnök előterjesztésére és javaslatára elhatározta a választmány, hogy a jelenlegi székházat 58,000 korona költséggel újjáalakíttatja és hogy ily értelmű javaslattal fog a közgyűlés elé lépni. Elhatározta, hogy az Aradvármegyei G. E.-nek az egyesületi székházak adómentesítése tárgyában elfoglalt álláspontját a magáévá teszi és a pénzügyminiszterhez hasonló értelmű felterjesztést intéz. Elhatározta, hogy az OMGE. felhívására a Balkán-államokkal kötendő kereskedelmi szerződések rendeleti uton való életbeléptetése ellen a legerélyesebben tiltakozik és erről a földmívelésügyi kormányt feliratban értesíti. Utasította az elnökséget, hogy a közigazgatási bizottságtól kérelmezze a főszolgabírák részére azt a jogot, hogy a gazdák a munkásokkal kötött szerződéseiket külön-külön is aláírassák és ezek után legyenek kötelesek azt a hatóságoknak bemutatni. A marhasó árának egységessé tétele érdekében a Nógrádvármegyei G. E.-nek megindított mozgalmát támogatni határozta el és e tárgyban hasonló szellemű feliratot fog a kormányhoz intézni. A választmány egyhangúlag mély sajnálattal vette tudomásul Darányi volt földmívelésügyi miniszternek a földmívelésügyek eléről való távozását és elhatározta, hogy Darányi Ignácznak a mezőgazdaság szolgálatában kifejtett érdemeit jegyzőkönyvben is megörökíti. Végül a választmány az elnökség által javasolt eselések kiténtetését határozta el a földmívelésügyi miniszter figyelmébe ajánlani.

Ezt követőleg az egyesület Wenckheim Dénes gróf elnöklete alatt közgyűlést tartott, amelyen Pfeifer István titkár terjesztette elő a választmány által letárgyalt ügyeket, amelyeket a közgyűlés változatlanul elgondolt. Végül kimondta a közgyűlés, hogy Békés vármegyében egy czukorgyár létesítéséhez a szükséges lépéseket megteszi és a szükséges termőterület biztosítására a gazdákat kötelező aláírásra felhívja.

A Debreczeni Gazdakör folyó hó 6-án Domahidy Elemér ny. főispán elnöklete alatt ülést tartott, amelyen az elnök a gazdakör tagjai figyelmét a magyar gazdatársadalom tömörülésének különösen a jelenben való szükségességére lelkes szavakkal hívta fel. Az előterjesztett évi jelentés és számadások tudomásul vétele és a felmentvény megadása után a közgyűlés panaszoló szavát emelte fel az ellen, hogy a városi tanácsnál megüresedett tanácsnoki állást, mely a gazdasági ügyek kezelésére van szervezve, a nagyközönség óhajával szemben a tanács jónak és nem gazdasági szakképzettséggel bíró egyénnel akarja betölteni. Kimondta a közgyűlés, hogy amennyiben jelen esetben megakadályoztatnék ez óhajának teljesülését, az idevonatkozó szervezeti szabályok mielőbbi megváltoztatását fogja sürgetni. A közgyűlés meghatározta, hogy emelte fel szavát a „debreczeni kereskedelmi és iparkamara”-nak a Balkán-államokkal kötendő kereskedelmi szerződések tárgyában az OMGE. által hozzáintéztet átíratra vonatkozó állásfoglalása ellen, melyben a kamara a czélszerűség fő élettörvényeit mindenképpen irányadóbbaknak tartva, a magyar gazdaközönség érdeksértésének

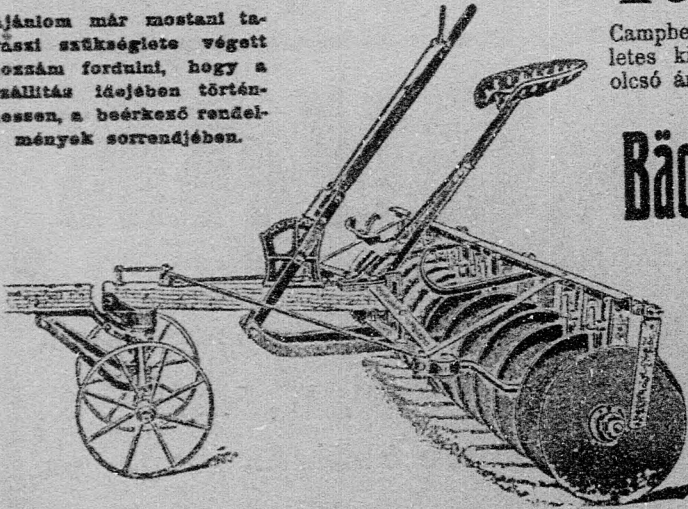
és az alkotmány sarkkövetelményei legszembeszökőbb kihívásával mintegy jelezni akar az új kormány alkotmányellenes eljárására. Ezért kimondotta, hogy a GEOSz. multévi július 6-án hozott határozatával teljesen egyetértve közgyűléséből kifolyólag tiltakozik, hogy a vámtarifában biztosított paritásos vámtételek mezőgazdasági érdekeink szempontjából a Balkán-államokkal levő szerződéses meggyezésekben csorbát szenvedjenek, hogy a huszbehozatali kontingens állattenyésztésünk veszélyére felemeltessek, követeli, hogy valamennyi balkáni szerződés egyidejűleg terjesztessék a törvényhozás elé, hogy az ország ekként tiszta képet mérhessen a hozandó áldozatokról és az azok után várható ellenértékekről. Kimondta, hogy a „debreczeni kereskedelmi és iparkamara” területén levő összes gazdasági egyesületeket és társasköröket hasonló tiltakozásra hívja fel. Ezzel kapcsolatban kimondta, hogy az OMGE.-t, úgyis mint a GEOSz. központját, mint a gazdatársadalmi mozgalmak czéltudatos és nemes irányítóját, a legmelegebben üdvözli és Károlyi Mihály grófnak, mint az OMGE elnökének, a Hortobágyi gazdái bizalmát tolmácsolja.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület folyó évi január hó 22-én Bánffy Ernő báró elnöklete alatt tartott ülésén sajnálattal vette tudomásul Darányi Ignácznak a földmívelésügyi székből való távozását és elhatározta, hogy bucsulevelére megleghangu válasziratot küld. Az OMGE. felhívására a Cserhádi Sándor-féle irodalmi alap és emlékmű czéljaira 100 koronát szavazott meg. Az állattenyésztésről szóló törvényjavaslat-tervezetet többek hozzászólása után csekély módosítással elfogadta. Elhatározta, hogy csatlakozik azon mozgalmához, melyet a GEOSz. a Balkán-államokkal való kereskedelmi szerződéseknek rendeleti uton való életbeléptetése ellen kezdeményezett. A Nógrádvármegyei G. E.-nek a marhasó árának egységessé tétele tárgyában megindított mozgalmához nem csatlakozik éppen azért, mert ez esetleg az erdélyrészi sóárak felemelését vonná maga után. Készséggel csatlakozott az Aradvármegyei G. E.-nek azon indítványához, hogy az egyesületi székházak adómentességben részesüljenek. Dörner Béla királyi gazdasági intézőnek „Az erdélyi szászok mezőgazdasága” című folyó évben megjelenő munkájából 300 koronányi megrendelést tesz, azzal azonban, hogyha a mű kiadása nehézségekbe ütközne, nem zárkózik el a munkának egyleti költségen való kiadásától sem. A székelykereszturi folyó évi bikakiállításra 200 korona díjat adományozott. A folyó évi közgyűlés napját márczius 20-ára tűzte ki, végül pedig Lészay Ferencz alelnök indítványára elhatározta, hogy a tordai magyar-erdélyi fajta szarvasmarha törzstenyésztetnek a kolozsi állami gazdaságba való áthelyezése érdekében a földmívelésügyi kormányhoz felirattal fordul.

A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület f. hó 9-én tartotta igazgató-választmányi ülését Hunkár Dénes főispán elnöklete alatt. A választmány elhatározta, hogy Darányi Ignác földmívelési miniszter bucsuzó levelére felirattal válaszol és érdemeit jegyzőkönyvileg örökíti meg.

FONTOS!

Ajánlom már mostani tavaszi szükséglete végett hozsám fordulni, hogy a szállítás idejében történessen, a beérkesztésmények sorrendjében.

Tárcsásboronák,

Campbell-rendszerű **altalajtömörítők** elismert és egyedül tökéletes kivitelben, a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazva olcsó ár és teljes szavatosság mellett. — Több ezer darab már működésben.

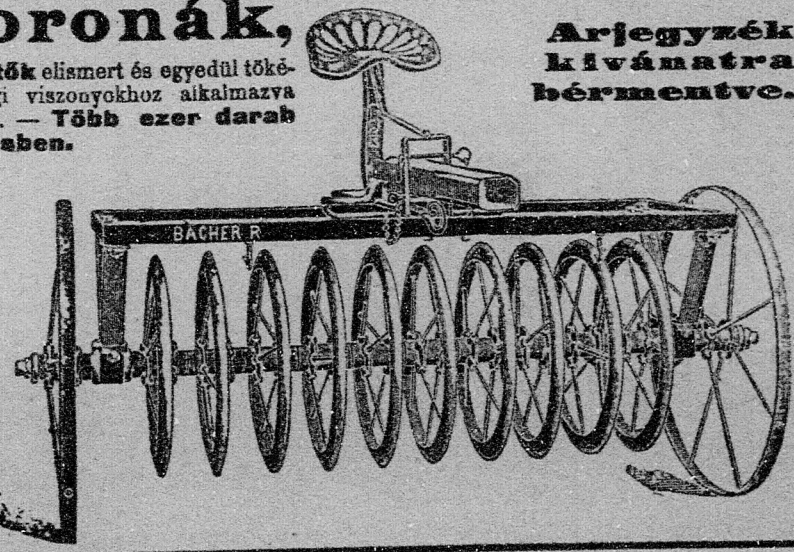
Bächer-Melichár

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

BUDAPEST, VI.,

Nagymező-utca 68. sz.

Arjegyzék kívánatra bérmentve.

Rosos István okleveles gazda, egyesületi irodatisztnek a segédtitkári címet adta meg, az üresedésben levő pénztárnoki állásra pedig Csánki Dániel nyug. pénzügyi számvizsgálót jelölte. A GEOSz. végrehajtó-bizottságába 3 évi időtartamra Hunkár Dénés főispán elnökök, Magyar Károly dr. alelnökök és Kajdaszy Endre ügyv.-titkár küldte ki. A Románia és esetleg a többi Balkán-államokkal kötendő kereskedelmi szerződések rendeleti uton való életbeléptetése ellen a meghatározottakban állást foglalt, amely állásfoglalását ugy az OMGE.-vel, valamint a földmívelésügyi kormánylyal közölni rendelte a választmány.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Uj építkezés kit terhel? 83. kérdés. 500 kat. holdas bér gazdaságomban csak 10 cselédlakás van. Szükségem volna még 5 lakásra és egy tiszt lakra. A meglévő tengerigörék is csak a termés $\frac{1}{2}$ -ának befogadására elégségesek. Tartozik-e tulajdonos az általam kért épületeket és még $\frac{2}{3}$ -al több tengerigörét emeltetni? Amennyiben nem tenné, jogosítva vagyok-e saját költségemen az udvarban, ott, ahol nekem tetszik, építtetni? A szerződésben erre vonatkozólag semmi intézkedés nincsen.

S. I.

Felelet a 83. sz. kérdésre. A cselédlakásokat a tulajdonos a törvény alapján köteles megépíttetni. A göré építésével azonban csak akkor tartoznék, ha erre magát szerződésileg kötelezte volna. Ha tehát a bérlő saját költségén épített görét, kiadásai megtérítését nem követelheti.

Sz. F.

Növények megválasztása. 84. kérdés. Egy tábla, mely azelőtt évekkel rendes mivélés alatt állott, utóbb azonban parlagon hagyott, a mult tavasszal gözekével egyszer föl lett szánva. A talaj közepsovány vályogtalaj, partos fekvésen. A terv az, hogy tavasszal zab, burgonya vagy czukorrépa közül valamelyikkel lesz bevetve.

1. Kérném tudatni, hogy a három közül melyikkel lesz legtanácsosabb bevetni s a nem ajánlott veteményt miért nem czélszerű alkalmazni?

2. Jó erőben levő, humózus, máskülönbön azonban erősen kavicsos talajban várható-e olyan czukorrépatermés, mint nem kavicsos vályog- vagy agyagos talajban? Ha azonban nem várható egyelőre, okszerű trágyázás és mivélés által lehet-e annyira vinni, hogy a nevezett talajnak kat. holdja megadjon átlag 180—200 mm. czukorrépat?

3. Egy hegyoldalon fekvő kavicsos agyagtalaju táblát tavasszal árpa közé fümaggal szeretnék oly czélból bevetni, hogy az első évben kaszálónak, azután pedig állandóan tehénlegelőnek maradjon meg. Tisztelettel kérem a vetendő fümagvak neveit, mennyiségét és mivélési módját velem közölni.

Z. Gu.

Felelet a 84. sz. kérdésre. 1. Az első kérdés az, hogy évekkel azelőtt rendes mivélés alatt állott, utóbb azonban parlagon hagyott, a mult év tavasszal gözekével egyszer felszántott, közepsovány s partos fekvésű vályogtalajba zab, burgonya vagy czukorrépa vetendő-e. A helyi viszonyok közelebbi ismerete nélkül csak két

körülményre kívánok reámutatni, az egyik a talaj termőereje, a másik porhanyóságának (léghárthatóságának) kérdése.

A czukorrépa és a burgonya is csakis jó trágyaerőben álló talajon adnak megfelelő termést; sovány vagy közepsovány földön kis termést adnak. Ha tehát említett közepsovány talaj istállótrágyával (vagy esetleg műtrágyával) feljavítatik, akkor a czukorrépa és burgonya termesztésének is megfelelhet, feltéve, hogy a második feltételnek, a porhanyóság feltételének is megfelel. A föld a mult év tavasszal gözekével szántatott fel, tehát feltétlenül nyers föld (és pedig a parlagon való fekvéssel nagyobb mennyiségű nyers föld) került felül. Az idej töl oly enyhe volt, hogy a fagy porlasztó, talajszelídítő hatása alig érvényesült s így megeshet, hogy a nyers föld minden erősebb eső után összetömődik, elkérgesedik, ami a czukorrépa s burgonya sikeres termesztésére hátrányosan hathat s gyakori kapálást tesz szükségessé. Ha tehát utóbbi körülmény tényleg megvan (amit én itt csak feltételelesen mondok, mert hiszen a földet nem láttam) és trágya sem adható, akkor a czukorrépa és burgonya esetleg nem fog kielégítő termést adni és feltétlenül a zab termesztése lenne indokolt.

2. Humózus, de máskülönbön erősen kavicsos talajban oly czukorrépatermésre, mint a nem kavicsos vályog- s agyagtalajban (persze jó munkát feltételezve) nem kaphatunk. A sok kavics utját állja a czukorrépa akadálytalan fejlődésének és kicsi testtel, lábasan elágazódó lesz. Az erősen kavicsos talaj a vizet is rosszul tartja magában s így a répa a szárazságtól is könnyen szenvedhet, bár ez jelzett viszonyok között (a csapadékusabb Felvidéken) kevésbé féls. Arra a kérdésre azonban, hogy említett kavicsos talajon, okszerű trágyázás és mivélés által 180—200 mm. czukorrépatermés elérhető lenne-e kat. holdanként, így látatlanban megfelelni nem tudok, mert ez nemcsak a feltalajtól, hanem az általa minőségétől is függ. Nem hiszem, hogy fenti átlag elérhető lenne, épp a talaj nagy kavicsartalma miatt, mely a répa normális testfejlődésének akadályát szolgál.

3. A kavicsos agyagtalaju földbe vetendő fümagkeverék (mely első évben kaszálónak, azután tehénlegelőnek használtatnék) következő lehet: Phleum pratense 1'00 kg., Dactylis glomerata 3'70 kg., Festuca pratensis 5'70 kg., Lolium perenne 5'40 kg., Agrostis stolonifera 2'10 kg., Poa pratensis 2'40 kg., Trifolium pratense 0'80 kg., Trifolium hybridum 1'30 kg., Lotus corniculatus 0'60 kg., összesen 23 kg. kat. holdanként. A keverék az árpa védőnövény elvetése után vetendő. Őszszel már óvatosan megkaszálható (ha ez szükségesnek fog mutatkozni) jövő tavasszal meghengerezendő s az év folyamán ismételtlen megkaszálendő, hogy a füvek bokrosodását minél jobban elősegítsük, az ezt követő évben pedig már legeltethető, szakaszkonkénti beosztással és évenkénti megfogással.

K. K.

Nehéz igáslovak használata ökrök helyett. 85. kérdés. Ökreimet lassanként muraközi lovakal óhajtom feleserélni, természetes trágyanyerés czéljából göbolyöket tartanék. Kérem erre vonatkozó szives tapasztalatukat, nézetüket.

G. G.

Felelet a 85. sz. kérdésre. Részemről igen nagy barátja vagyok a muraközi lónak s hosszú időn keresztül szerzett tapasztalatból kifolyólag állíthatom, hogy hasznosabb szolgálatot tesz a gazdaságban az ökörnél. Erő tekintetében semmi-vel sem áll az ökör mögött, gyorsaság tekintetében pedig messze előtte jár s legalább másfélszer annyi munkát végez, mint az ökör, igaz, hogy valamivel jobb takarmányozást is igényel. Üresen vagy könnyű teherrel lassu ügésben, eke vagy egyéb teher előtt az ökörnél jóval gyorsabb lépésben tesz szolgálatot. Ha Amerikában és Angliában a gazdasági igásló az ökröt már jóformán teljesen kiszorította, sora fog következni ennek hazánkban is, dacára annak, hogy mi még a hiválnál tartunk. Egy pár jó muraközi kanca 10—12 évig tesz szolgálatot s bármennyire elvénült is, ma már nem teljesen értékelen. Az az egyedüli baj vele, hogy ugyanolyan fajta ménekkel való befedeztetése sok helyt akadályba ütközik, mert nagyon kevés fedezett állomáson áll nehéz mén. Könnyű ménekkel való befedeztetést pedig nem ajánlhatom, mert az utódok egyik czélnak sem felelnek meg tökéletesen. E bajon rendesen csak úgy lehet segíteni, ha magunk tartunk mént is, ami annál kevésbé ütközik nehézségbe, mert ménjei is egészen jól használhatók igázásra. Tizenöt éven keresztül szerzett tapasztalatok alapján hangsúlyozom tehát, hogy én ökrök helyett muraköziek használatát minden tekintetben csak előnyösnek találom s azt gondolom, hogy egyetlen gazda sem fogja megbánni, ha ökreit legalább részben muraközikkal cseréli fel. A beálló trágyahányt vagy hizalda vagy zöldtrágyázás és műtrágya utján lehet pótolni; részemről — különösen homokos vidéken — ez utóbbit hasznosabbnak, biztosabban jövedelmezőnek tartom.

—csy.

Tőzeges rét javítása. 86. kérdés. Az idej enyhe tél folytán mintegy 50 hold laza tőzeges lapos rétet, amelyen csak alig volt szénatermés, igen jó minőségű árokparti földdel mintegy 5—6 cm. vastagon meghordattam. Tavasszal fümaggal, hogyan, milyennel és mennyivel czélszerű-e rávetni, avagy inkább tanácsos lenne-e a ráhordott földet sekélyen alászántani (bár akkor meg a gyepek kerülhet fölül) és így kaszálható készíteni? Vagy ha a fümagrávetéssel kevés eredmény várható, remélhető-e, hogy jó megfogással, behoronálással a régi vegetáció ama 5—6 cm. ráhordott földrétegen áttörve, kielégítő szénatermést adna?

R. I.

Felelet a 86. sz. kérdésre. A tőzeges talaju rétre ráhordott jó minőségű árokparti föld feltétlenül jó hatást fog gyakorolni fümagtelülvetéssel kapcsolatban. Ezen czélra következő keverék lenne alkalmazható: Phleum pratense 3'70 kg., Poa pratensis 1'50 kg., Agrostis stolonifera 1'40 kg., Holcus lanatus 1'50 kg., Festuca arundinacea 6'50 kg., Trifolium hybridum 1'40 kg., Lotus corniculatus 2'80 kg., Trifolium repens 0'50 kg., összesen 19'30 kg. kat holdanként; a keveréket tavasszal az árokparti föld jó megfogolása után kell elszórni, elszórás után könnyű fogással befogololni és sima hengerrel meghengerezni.

Megjegyzem azonban, hogy tartósabb s jobb minőségű gyepe csak akkor számíthatunk, ha kálifoszfátrágyázást is adunk. A tőzegtalajok

foszforban és káli- is ezek pótlása — feltétlenül szüksé- 300 kg. Thomas-trágya alkalmazás is az egész terület kísérlet czéljából. legyen figyelemmel mielőbb ki kellene az idej termésnél műtrágya összeke- ebben az esetben alatt ki kell szórni keményedik.

Megnyulósodot Hogyan kezeljem sok csersavat tar-

Felelet a 87. sz. hogy sok csersav megnyulósodott, n- adást, mert hisz a állására a csers- levegővel való e mellett történő át- csersavat adunk, a dítja nyulóságától csak kevés a bor- hatunk egyebet, m- tető rózsával lefej- sajtárba tett nyír- seprővel megkorba- csersavat keverve- átfejteti. A csers- gokkal egyesítve k- kat s ily módon- módon a borba ke- nem szolgál okul a csersavat később- nagyon könnyen é- tüntetni.

Rét- és dohány- szálómon, amely zsurló nagyon elsz- sem szivesen fogy- nek 16%-os szűp- tavaszi forgatás? ezen trágyákból?

2. Dohányt akar- 2 éves lóherefő- földben. Mindkettő- nem lévén, hogy a- adni; mennyi és m- Andrászi muskotá- szórando el a mű-

Felelet a 88. sz. szuperfoszfát és a- jó hatásu lesz, ez- teljes kiirtására- hogy a völgyben f- altalajvizvel birnak- bajon kellene alap- foszfátból 200 kg.- kg.-ot kell kat. ho- leg minél hamarab-

2. Jelzett viszo- perfoszfátot és chili- szuperfoszfátból 18- ként, azt mielőbb-

A LEGJOBB MAGVAK

KAPHATÓK

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari szállító magnagykereskedésében

IV., Kossuth-Lajos-u. 4. BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 33.

Az idej árjegyzék megjelent, mely kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

foszforban és káliumban igen szegények, miért is ezek pótlása — kellő eredmények elérésére — feltétlenül szükséges. Kat. holdanként 250—300 kg. Thomas-salak és 100 kg. 40%-os kálitrágya alkalmazását feltétlenül ajánlom, ha nem is az egész területen, de legalább annak egy részén kísérlet céljából, hogy a különbségeket alkalma legyen figyelemmel kísérhetni. A két műtrágyát mielőbb ki kellene szórni, hogy hatásukat már az ideai termésnél is érvényesíthessék. A kétféle műtrágya összekeverve egyszerre is kiszórható, ebben az esetben azonban a keveréket 24 óra alatt ki kell szórni, különben hamarosan megkeményedik.

Megnyúlódott bor tisztítása. 87. kérdés. Hogyan kezeljem egy kissé megnyúlódott és sok csersavat tartalmazó új fehér boromat?

B. H.

Felelet a 87. sz. kérdésre. Az a körülmény, hogy sok csersavat tartalmazó fehér új bor megnyúlódott, nagyon megnehezíti a tanácsadást, mert hisz a nyúlóságnak leghathatósabb ellenszere a csersav s ha egy nyúlós borba a levegővel való érintkezés, tehát szellőztetés mellett történő átfajtásnál hl.-ként 15—20 gr. csersavat adunk, az a bort rendszeren megszabadítja nyúlóságától. Azt hisszük, hogy mégis csak kevés a borban a csersav s nem is ajánlhatunk egyebet, minthogy tessék a bort szellőztető rózsával lefejtetni vagy ennek hiányában a sajtárba tett nyírfaseprőre fejtetni s a nyírfaseprővel megkorbácsolni s azután hl.-ként 20 gr. csersavat keverve a borba, kénezett hordóba átfajtani. A csersav a nyúlóságot okozó anyagokkal egyesülve a hordó fenekére ülepíti azokat s ily módon a bor megjavul. Hogy ily módon a borba kelletlenül több csersav kerül, az nem szolgál okul aggodalomra, mert a fölösleges csersavat később zselatinnal való derítéssel nagyon könnyen és egyszerűen el lehet a borból tüntetni.

P.

Rét- és dohánytrágyázás. 88. kérdés. 1. Kaszálómon, amely a völgyben fekszik, a mezei zsurló nagyon elszaporodott és emiatt a marha sem szívesen fogszítja. Elegendő ezen réteknél 16%-os szuperfoszfát és 40%-os kálisó és tavaszi forgatás? Mennyi kell m. holdanként ezen trágyákból?

2. Dohányt akarnék ültetni most őszzel feltört 2 éves lóhereföldben és 8 éves luczerna-földben. Mindkettő fekete agyag. Istállótrágyám nem lévén, hogy alászántsam, műtrágyát akarnék adni; mennyi és mily trágyát használjak? Szent-Andrássai muskotályra szól az engedély; mikor szórandó el a műtrágya?

V. V.

Felelet a 88. sz. kérdésre. 1. A kaszálókra a szuperfoszfát és a kálisó tavaszi fogasolással jó hatású lesz, ez a kétségtelen, de azért a zsurló teljes kiirtására vezetni nem fog. Valószínű, hogy a völgyben fekvő rétek magasra emelkedő altalajvízzel bírnak s így elsősorban is ezen a bajon kellene alagesővezéssel segíteni. A szuperfoszfátból 200 kg.-ot, a 40%-os kálisóból 100 kg.-ot kell kat. holdanként számítani s lehetőleg minél hamarabb kiszórni.

2. Jelzett viszonyok között a dohánynak szuperfoszfátot és chilisalétromot kell adni. A 18%-os szuperfoszfátból 150 kg.-ot számítva kat. holdanként, azt mielőbb ki kell szórni. A chili-

salétromot ellenben csak a dohány kiültetése után kell adni és pedig 30—40 kg.-ot a palánták kiültetése után, 30—40 kg.-ot az első kapálás előtt kiszórva. A dohányt követő buza a szuperfoszfátnak szintén hasznát fogja venni.

K. K.

Stájer igáslovak beszerzése. 89. kérdés. Stájer igáslovakat szeretnék beszerezni, szíveskedjenek tudatni, hol kaphatók ezek, mikor vannak a vásárok és indokolt-e ezeknek tartásuk a gazdaságban?

P. G.

Felelet a 89. sz. kérdésre. A kérdésből nem állapítható meg pontosan, vajjon a Stájerországban honos nehéz igásfajta lovakból kíván-e beszerezni, vagy pedig — a fajtára való tekintet nélkül — nehéz igásfajta, úgynevezett „hidegvérű” lovat. Ha utóbbi eset fogor fenn, akkor okvetlenül a muraközi fajta lovakat ajánlom, melynek legfőbb piacát a muraszombati országos vásárok képviselik Vas vármegyében. A stájer jelleghez hasonló lovat ellenben a pinkafői vásárokon találhatja Vas megyében. A vásárok idejét minden naptárban megtalálni. Gazdasági igáslovak inkább a muraközi lovat ajánlom, mert kisebb igényű, mint a stájer ló és olcsóbb is. Hogy indokolt-e ilyen lovaknak a tartása a gazdaságban, azt a körülmények határozzák meg. Indokolt ott, ahol igen belterjes gazdálkodás foly, mezőgazdasági iparral összekötve, ahol a gazdasági munkák legnagyobb részét gépekkel végezzük, jó közlekedési utak vannak és az ilyen nehéz lovaknak való herefélék diszlenek. Nem indokolt ott, ahol a fősúlyt szemtermesztésre fordítják, sokat kell nagy távolságokra fuvarozni, a lovaktól fölötté nagy terhek és tulnehez gépek vontatását nem követelik. Ilyen helyeken az erősebb magyar igásló tartása előnyösebb, mert olcsóbban beszerezhető és takarmány tekintetében kisebb igényű.

Kis M.

Zab műtrágyázása. 90. kérdés. Egy 40 holdas táblán, mely legnagyobb részét kötött sárga agyag, szuperfoszfátot akarok kiszórni zab alá. Helyesen cselekednék-e, ha a műtrágyát még a tél folyamán kiszórnom s tavasszal a zabot extirpátorral elvetném, avagy helyesebb volna-e a műtrágyát vetés előtt kiszórni s extirpátorozás helyett szántást alkalmazni s az esetben, ha szántást használnék, a műtrágyát a szántást megelőzőleg, avagy a vetést megelőzőleg szórassam-e ki? Helyese-e szuperfoszfátot alkalmazni?

F. E.

Felelet a 90. sz. kérdésre. A zab alá a szuperfoszfátot ezélszerű lesz mielőbb kiszórni, hogy a téli s korai tavaszi csapadékkal kellő feloldódását és így kellő hatását minél jobban biztosítsuk. Ami már most a kiszórt szuperfoszfát alátakarását illeti (aminek nem kell a kiszórás követőleg azonnal megtörténni), ha a tavaszi szántás mellőzhető, akkor extirpátort fogunk használni. Vagyis tisztán csak a szuperfoszfát bemunkálása végett szántani helytelen lenne, mert az extirpátor is teljesen megfelelő munkát fog végezni. A szuperfoszfátból (16—18%-osból) 150 kg.-ot számíthatunk kat. holdanként. Hogy a szuperfoszfát alkalmazása helyes, az kétségtelen. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy a zab legmesszebbre kerül az istállótrágyától s így a talaj nitrogénben is szűkölködik. Hazai kísérleteink nem egy esetben beigazolták, hogy

a zabnál csak akkor nyertek igazán kielégítő terméstartalmat, ha a szuperfoszfáton kívül nitrogéntrágyát (chilisalétromot) is adtak, ami előbb mondottak után könnyen érthető. Ajánlatos lenne azért chilisalétromot is adni és pedig közvetlenül a zab elvetése előtt 60—70 kg.-ot kiszórva és befogaszolva.

K. K.

Fejőstehenek és süldők takarmányozása. 91. kérdés. 1. Harmincz db-ból álló tehenészetem részére takarmánykészletem: Szálas: mintegy 80—100 mm. luczerna, idejében, de egyszer megázott zabosbüköny, zsombolyázott tépett tengeriszár s esalamádé elég, továbbá buzatórek s tavaszi szalma. Abrak: olajpogácsa (napraforgó s eléggé jól héjazott tökmag) annyi, hogy április végéig, ha naponként 1 kg.-ot számítok fejkenként, elég leend, finom buzakorpa van elég, takarmányrépa körülbelül zöldig elég leend, ha naponként s darabonként 15 kg.-ot etetek. 2. 160 darab 6 hónapos süldőimet szeretném április végéig 110—120 kg.-ig felvinni, jelenleg 65 kg.-ot nyomnak; rendelkezésemre áll finom buzakorpa, árpa, kevés lóbab s mintegy 7—8 mm. olajpogácsa, napraforgó- és tökmag. Kérem, hogy minő összeállítást készítsék takarmányaimból, hogy mindkét kérdésemet, illetőleg óhajtott céloimat elérhessem?

B. K.

Felelet a 91. sz. kérdésre. 1. A fejősteheneket illetően azt ajánljuk, hogy abrakolja őket tejhozam szerint pl. következőképp. Valamennyi tehen fejkenkénti alaptakarmánya 15 kg. répa, 10 kg. zsombolyázott takarmány, 2 kg. luczerna, 4 kg. zabosbüköny és ad libitum tavaszi szalma s törek. Az elapadt tehenek a hasasság végéig beérik evvel s abrakot nem kívánnak. Ellenben azok a tehenek, melyeket fejnek, az alaptakarmányon kívül 1 kg. olajpogácsát is kapnak, ami teljesen elegendő mindazon teheneknek, melyek 5 liternél nem adnak több tejet. Az ezen felüli tehenekkel pedig korpát ajánlatos úgy etetni, hogy körülbelül 3 l. teje jusson 1 kg. Eszerint tehát a 6—8 l. tejet adó tehen az alaptakarmányon s olajpogácsán kívül 1 kg. korpát, a 9—11 l. tejet adó 2 kg. korpát kap s így tovább. Miután tehenészetem csak 30 tehenből áll, talán nem nehéz a tehenest arra betanítani, hogy oly edényvel, mely színig megtöltve 1 kg. korpát képes befogadni, tejhozam szerint mérje ki a korpát, különösen ha a tehenek fekete tábláira krétával feljegyzik, hogy mindegyik tehen hány edény korpát kapjon. 2. A 65 kg. súlyú 6 hónapos süldővel mintegy 0.2 kg. fehérjét s 1.6—1.7 kg. keményítőértéket tanácsos naponta etetni. Ez a következő adagolással érhető el: 2 kg. árpa, 0.5 kg. korpa s 0.07 kg. olajpogácsa vagy lóbab. Adagolásunk 2.2 kg. szárazanyagot, 0.23 kg. fehérjét s 1.65 kg. keményítőértéket tartalmaz s a fehérjearány 1:1.7, tehát igen kedvező, ami annak köszönhető, hogy árpát etet s nem tengerit. A korpát nem ajánljuk nagyobb előnyben részesíteni, mert az gyanú süldőtakarmány.

Cselkó István.

Talajjelőkészítés és műtrágyázás tavasziak alá. 92. kérdés. 30 holdas táblán fekete homok, alja murvás, köves. Tavaly őszzel rozs volt benne. Szeretném az idén zabosbükönnyel és vörös- vagy biborherével elvetni. A tábla kapott tarlóra 30 q szuperfoszfátot, mi az őszzel bele lett szántva; mily munkában részesít-

Luczernamag arankamentes

államilag ólomzárólva, ugyszintén minden gazdasági vetőmag kapható

Böhm Sándornál, Szegeden.

sem a táblát, hogy a termést jobban biztosíthassam? A szántás mélysége 13—14 cm. közt ingadozik.

B. J.

Felelet a 92. sz. kérdésre. Igaz, hogy szárazabb vidékeken helyesebb már a szuperfoszfátot a tavasziak és különösen a korai vetésű tavasziak alá már késő ősszel vagy a tél folyamán kiszórni, de azért a talajt is figyelembe kell venni. Így jelzett esetben a murvás, köves altalajú homokföldön helyesebb lett volna csak a tél végén, a tavasz elején szuperfoszfátot kiszórni, mert ilyen, a vizet nagyon is könnyen átvesztő talajon a szuperfoszfátban veszteségek állhatnak elő. Ezt csak figyelmeztetésül mondom, esetleg a jövőre nézve. Ami az ősszel szántott föld tavaszi kezelését illeti, az ideig hótalan tél után, amikor hőnyomárról nem igen beszélhetünk, tavasszal az ilyen természetű földet minél kevesebbet kell bolygatni, különösen a korai tavaszi vetések alá. Ha az erős fogsolás elegendő lesz, akkor más munkát nem kell adni, ha ez esetleg nem elegendő, akkor extirpátort vagy ha társas porhanyítókkal rendelkeznek, ezeket kell használni. Vagyis az ősszel szántott föld ismételt tavaszi megszántását úgy a zabosbüköny, mint a here alá a lehetőségig mellőzzük.

K. K.

Burgonyalisztgyár. 93. kérdés. Van-e országunkban burgonyalisztgyár és hol? Elhelyezhető volna-e nagyobb mennyiség a piacon? Jelenleg mennyi annak piaci ára? 100 kg. liszt hány kg. nyers burgonyából nyerhető? 100 kg.-nak mennyi az előállítási költsége?

F. S.

Felelet a 93. sz. kérdésre. E kérdésre nem igen tudok érdemleges választ adni, hallomás szerint Székesfehérváron működik egy gyár, miképpen prosperál? azt nem tudom. Az általam közelebről ismert dunaszerdahelyi gyár azonban nem tudva boldogulni, egy év előtt burgonyakeményítőgyárrá alakult át. Nyiregyháza körül is kell egy burgonyaszárító gyárnak lenni, ha nem csalódom Klár Sándornak a tulajdona, de közelebbit nem tudok róla. Hogy nagyobb mennyiségű burgonyaliszt el volna-e az országban helyezhető, nem igen hiszem. A közönség, sajnos, tartózkodó álláspontot foglalt el, sőt akik legfontosabb fogyasztók volnának, a pékek is vonakodnak a burgonyalisztet használni burgonya helyett, pedig felfogásuk jóformán érthetetlen, mert a feldolgozást sokkal egyszerűbb teszi s azonkívül feltétlenül sokkal tisztább is. Azon kérdésre, hogy mennyi jelenleg a burgonyalisztnek piaci ára, miután ezen produktum nem képez forgalmi cikket, nem válaszolhatok. Pár év előtt tudom, hogy 18 koronáért adták méterázsáját. 100 kg. burgonyaliszt a feldolgozott burgonyának szárazanyagtartalma szerint 400—450 kg. burgonyából állítható elő. Hogy 100 kg. lisztnek mennyi az előállítási költsége, azt sem lehet megmondani, mert ez a szén árával, a munkabérrel s a berendezés költségeivel áll egyenes arányban, ez pedig vidékenként nagyon is eltérő lehet.

Kosztány dr.

Mütrágyázás tavasziak alá. 94. kérdés. Márczius 1-vel átveszek egy bérletet, melynek földje kellően felszántva, de gyengén trágyázva van. Ezen talajon mütrágya használva még sohasem lett, szándékom tehát mindennemű gabonához, még takarmánybükönyhöz is m. holdanként 150 kg. szuperfoszfátot használni; kérdem: vajjon a szuperfoszfátot kívül burgonya alá kaintot is szórjak-e és mennyit? Hol szerezhetnék be peronoszpóramentes Wolkmann-féle burgonyát?

S. L.

Felelet a 94. sz. kérdésre. A szuperfoszfát alkalmazása a tavaszi kalászosok és a zabosbüköny alá helyes, jó lesz azonban a mütrágyát mielőbb kiszórni, hogy a vetés idejéig kellő feloldása lehetőleg biztosítható; a terbe vett mennyiség is megfelelő. Kérdés azonban, hogy a gyengén trágyázott földekre a nitrogén-trágya mellőzhető lesz-e. Azt hiszem, kellő eredmények elérésére mérsékelt mennyiségű chilisálétrom használata helyénvaló lenne. Arpa és zab alá, közvetlenül a vetés előtt 50 kg. chili-

sálétromot kellene kiszórni és befogaszolni; a burgonya alá pedig a gyengén trágyázott földön a szuperfoszfátot kívül okvetlen kell chilisálétrom is, mert a burgonya sok nitrogént kíván. Kat. holdanként 80 kg. chilisálétromot számíthatunk, melynek felét közvetlen az ültetés előtt kell kiszórni és befogaszolni, felét pedig az első kapálás előtt adni. Kálitrágya csak homokos vegyületű földön szükséges, de ebben az esetben nem kaintot, hanem 40%-os kálisót kell használni, mert ez a legolcsóbb; utóbbiból kat. holdanként 75—100 kg.-ot számíthatunk, míg előbbiből háromszor annyi kell. A 40%-os kálisó a szuperfoszfáttal egyszerre szórható ki. Burgonyavészmentes burgonya beszerzése miatt tessék az orsz. m. kir. növénytermesztési kísérleti állomáshoz (Magyaróvárra) fordulni. K. K.

Marhahizlalás. 95. kérdés. Szeretnék fiatal tarka ökröt 5 hónap alatt kihizlalni. Rendelkezésemre áll jó minőségű réti és löhereszéna, árpa- és zabszalma, továbbá hoztattam melaszt. Milyen abraktakarmányt hozassak még, úgy hogy lehetőleg a takarmányösszeállításban a szálastakarmányból mindig a maximumot, az abraktakarmányból a minimumot egessem? Mellesken megjegyzem, hogy a tegerit 14 K., a buzakorpat 13-25 K.-ért kapom meg.

L. J.

Felelet a 95. sz. kérdésre. Ha a tengeri q-ja 14, a buzakorpaté 13¹/₄ K. határozottan a tengeri érdemel előnyt, mert még akkor is, ha nyers (pl. 25% vizet tartalmazó) tengeriről volna szó s ha 1 K. darálási költséget számít reá, legalább 16 K.-t ér a szemes tengeri q-ja a korpával szemben. Ennél az értékelésnél tekintettel voltunk a korpa nagyobb fehérjetartalmára, melyet még külön ²/₃ keményítőértékkel vettünk számításba. A tengeri továbbá több szálastakarmány etetését teszi lehetővé, mint a korpa, mert az olajosmagvakat kivéve a tengeri a legnagyobb keményítőértékű abraktakarmányunk. Miután azonban vizenyős tömegtakarmánya nincs, nem kerülheti el azt, hogy a hizlalás második hónapjától kezdve legalább 7—8 kg. tengeridarát ne egessem 1000 kg. éősulyra s naponta. Ily adagolás volna például a következő: 13 kg. löhereszéna, mely azonban tetszés szerinti mennyiségben réti szénával is helyettesíthető, továbbá 4 kg. árpa- vagy zabszalma-szeccsa, 4 kg. melasz s 8 kg. tengeridara. Ez 279 kg. szárazanyagot, 15 kg. fehérjét s 144 kg. keményítőértéket tartalmaz. Ennyinél nem tanácsos több szálas és kevesebb abraktakarmányt etetni, mert a marha korlátolt szárazanyagfelvőképessége lehetőleg elkerülendő, hogy kevesebb abrakkal 5 hónap alatt kihizlalható legyen. A tengerin kívül fölösleges más abrakot vásárolnia, kivéve ha kevés a szénája, amikor a nagy keményítőértékű kereskedelmi takarmányok, például a 8-as (vörös) liszt s napraforgópogácsa érdemelhetnek figyelmet.

Cselkó István.

Czukorrépatermesztők Szövetsége.

A magyar czukorrépatermesztő gazdák három esztendővel ezelőtt megalakították a Czukorrépatermesztő Gazdák Országos Szövetségét. A Szövetség megalakítását szükségessé tette az, hogy a czukorrépatermesztőknek nem volt tulajdonképpen olyan szervük, amely kizárólag az ő érdekeik érvényesítésén munkálkodhatott volna, pedig a gazdák ezen üzemi ága az, amely a legnagyobbfokú támogatást igényli. Hogy a Szövetség megalakítására mily égetően szükség volt, az kitűnt abból a kiváló érdeklődésből, amely a Köztelek falai közt megnyilvánult a Szövetség megalakításakor, amidőn ötvenezer kat. holdat kitevő czukorrépaérdekeltség jött össze.

A Szövetség felhívására csakhamar megalakultak a vidéki szövetségek is, amelyek lehetőleg egy czukorgyári körzethez tartozó czukorrépatermesztők tömörülése által létesültek és ezek a szövetségek is munkához láttak. A szervezkedés a gazdák nehézkes mozgása mellett

bár, de mégis mind nagyobb érdeklődés mellett folyt.

Bár külsőleg talán bizonyos harci jellegűnek látszott a szervezkedés, egyáltalában nem volt az. Célja volt csupán és ma is az, hogy a czukorrépatermesztés jévedelmezővé tétessék, mert nyilvánvaló, hogy 10—15 év előtti értékesítési árak és a mai anyagbeszerzési árak, munkabérek mellett előnyösen a czukorrépatermesztéssel foglalkozni nem lehet.

A Szövetség központja utmutatása és a helyi viszonyoknak megfelelően meg is indultak a tárgyalások az egyes czukorgyárakkal. Kezdetben a czukorgyárak igen rideg, elutasító magatartást tanúsítottak, ami csak azt eredményezte, hogy a czukorrépatermesztők a szervezkedést még nagyobb hévvel folytatták. Ennek volt köszönhető azután, hogy a czukorgyárak mégis méltányosabb álláspontra helyezkedtek és ha nem is volt elérhető velük szemben az a teljes eredmény, amire a czukorrépatermesztők joggal számíthatnak, mégis bizonyos mértékben javult a helyzet.

A czukorgyárosok engedékenyebb magatartását részben az is előmozdította, hogy a czukorpiacz fellendülése folytán kedvezőbben alakultak a czukorárak is, amelyek különben a czukorrépatermesztők már kezdetben is hivatkoztak.

A Czukorrépatermesztő Gazdák Országos Szövetsége ezenközben tárgyalásokat folytatott a Magyar Czukorgyárosok Országos Egyesületével, hogy főbb elvekben egy oly szerződési formula legyen megállapítható, melynek alapján az ország czukorrépatermesztő gazdáit előnyösebben köthessék meg szerződéseiket. A magyar czukorrépatermesztők már a nyolczvanas években is megkísérelték azt, hogy a czukorgyárosokkal kölcsönös megállapodásra juthassanak, akkor azonban ez nem sikerült, a tárgyalások megindultak, de minden legesekélyebb eredmény nélkül záródtak.

Dessewffy Emil gróf, a Czukorrépatermesztő Gazdák Országos Szövetségének elnöke fáradozása folytán — ha ily általános szerződési formula nem is volt a czukorgyárosokkal megállapítható — most a két érdekeltég közeledése annyira ment, hogy közös bizottság volt kiküldhető, amely egy megállapodást dolgozott ki, mely alkalmas arra, hogy a közös megértést a czukorgyárosok részéről éppen úgy, mint a czukorrépatermesztők részéről előmozdítsa.

E közös bizottság által kidolgozott tervezet értelmében a két érdekesoport közös érdekei ápolására és előmozdítására egy állandó bizottság küldetik ki, melybe mindegyik testület 5—5 tagot nevez. Ezen állandó bizottság üléseit Budapesten a két testület helyiségeiben felváltva tartja és azon felváltva elnököl a czukorgyárosok és czukorrépatermesztők kiküldöttjei közül az elnöknek jelölt tag. Ezen közösen kiküldött állandó bizottság hivatva van kapcsot képezni a két testület között és feladata a közös érdekek hathatós előmozdítása, az érdekek kiegyenlítése és azért elvi jelentőségű ügyekben állást foglal és véleményt terjeszt a két testület elé s azok hozzájárulását esközi ki. Ezen állandó bizottság véleményét, íteletét azonban sem egyes termeszto, sem egyes gyár igénybe nem veheti, hanem csak a Czukorgyárosok Országos Egyesülete vagy a Czukorrépatermesztő Gazdák Országos Szövetsége útján.

Fontosabb része a két testület kiküldöttjei által kidolgozott tervezetnek azon része, amely a választott bíróság-ól intézkedik. A választott bíróság öt tagból áll, melyek közül kettőt-kettőt a testületek küldenek ki a közös bizottság fennállása idejére, de nem ennek tagjaiból, az elnököt pedig a négy választott bírő állapítja meg egyhangú megegyezéssel a közös bizottság által közzgazdasági életünk előre kijelölt három kiváló egyénisége közül. Ezen választott bíróság ítélete „morális kötelezettségű”-nek tekintetik, kivéve ha mindkét fél előre kijelenti, hogy a választott bíróság ítélete feltétlenül kötelező.

A közösen kiküldött bizottság ezen megállapodása egyelőre öt esztendőre tervezetett, vagyis

a tervezet elke

A tervezetet a... elfogadta és... Orsz. Szövetség... hogy a termész... ződések, amenn... natkozólag vagy... megállapodást... ezen közös meg...

Első tekintetr... előnyt mutat a... jából, mert ha a... sulylyal bíró ítéle... szempontból az... kötelezi, az egye... het. Sokat jele... mint testületre... esetekben hozott... kétes felfogások... is nyerhetnek, a... szerződéskötések... nálhatók. De me... oly kapcsot létesí... nek révén — a... tartva — az elte...

E szempotok ir... termesztoők Ország... bizottságát, hogy... mellett azonban a... folytatni kívánja... nek bizdatani kell... hogy a vidéken is... mert az idők foly... lehebb helyzet, a... lehe, ha a czuko... vetsége erős vidék...

Hogy mit lehet... erős szervezettel... a mult megmutat... képpen nem, czuk... oldható a kérdé... nyitramegyei czu... tette. Ez buzdít... tervszerű szervezk... könnyebben folyta... kal megállapított... esönös megértés... maga ez a kölcsö... nyitva áll.

Német mu

A német munká... nes jogvédelmet... titkárságaik utján... központi tanácsa... tését a titkársá... ról 1908-ban. E je... száma állandóan... még csak 29, 1907... 104 titkárság műkö... állandóan vállal ké... 6 csak kivételesen... tőzkodott teljesen a... lettől, mert, mint a... a területén a jogüg... munkásbiztosítási v... kedelmi bíróság is... mint megbizottakka... — csak oly pörök... nem kötelező az ü... ezen eltérő felfoga... központi választm... kérvényt a birodalm... kimondását kéri, a... a titkárságok képvis...

A MAGYAR KÖZVETKÖZÖS RÉSZVÉTEL BUDAPEST

a tervezet elkészülte idejétől számítva 1913-ig. A tervezetet a Cukorgyárosok Orsz. Egyesülete elfogadta és utóbb a Cukorrépatermesztők Orsz. Szövetsége is. Megjegyzendő azonban, hogy a természetők és gyárak között kötött szerződések, amennyiben a választott bíróságra vonatkozólag vagy egyéb tekintetekben kedvezőbb megállapodást tartalmaznak, azok szerzett jogait ezen közös megállapodás nem érinti.

Első tekintetre e megállapodás talán nem sok előnyt mutat a cukorrépatermesztők szempontjából, mert ha a választott bíróság csak erkölcsi súlytal bíró ítéletet hozhat és ez az ítélet reális szempontból az elmarasztaltat semmire sem kötelezi, az egyes szerződőre nem sokat jelenthet. Sokat jelent azonban a két érdekörre, mint testületre nézve. Mert a felmerült vitás esetekben hozott ítélet publikálható és ebből a kétes felfogások mindinkább tisztább kialakulást is nyerhetnek, amelyek azután a legközelebbi szerződéskötések alkalmával előnyösen felhasználhatók. De meg a kiküldött állandó bizottság oly kapcsolatot létesít a két érdekör között, amelynek révén — az eltérő felfogások is kiegyenlíthetők.

E szempontok indították arra a Cukorrépatermesztők Országos Szövetségének végrehajtó-bizottságát, hogy a tervezetet elfogadja, amely mellett azonban a természetők szervezését tovább folytatni kívánja. Sőt az eddig elért eredményeknek huzdítani kell a természetők összességét arra, hogy a vidéken is erős szervezeteket létesítsenek, mert az idők folyamán jöhet a mainál kedvezőlenebb helyzet, amelyet leküzdeni csakis úgy lehet, ha a cukorrépatermesztők központi szövetsége erős vidéki szövetségekre támaszkodhat.

Hogy mit lehet tervszerű szervezkedéssel és erős szervezettel elérni, azt bizonyos mértékig a múlt megmutatta, amidőn láttuk, hogyha másképpen nem, ezukorgyárak létesítésével is megoldható a kérdés, amint ezt a pozsony- és nyitrai megyei cukorrépatermesztők egy része tette. Ez buzdítsa a természetőket a további tervszerű szervezkedésre, amely most már annál könnyebben folytatható, mert a cukorgyárosokkal megállapított állandó bizottság révén a kölcsönös megértés felé az út, melynek első része maga ez a kölcsönösen megállapított szervezet, nyitva áll.

Német munkásintézmények.

A német munkásszervezetek tagjaiknak ingyenes jogvédelmet és felvilágosítást nyújtanak titkárságaik útján. A német szakszervezetek központi tanácsa most adta ki beszámoló jelentését a titkárságok ily irányú tevékenységéről 1908-ban. E jelentés szerint a titkárságok száma állandóan emelkedőben van: 1901-ben még csak 29, 1907-ben 66, 1908-ban pedig már 104 titkárság működött. A titkárságok közül 76 állandóan vállal képviselést a bíróságok előtt, 6 csak kivételesen. A többi titkárság azért tartózkodott teljesen a bíróság előtt való képviseléstől, mert, mint a jelentés panasolja, ezeknek a területén a jogügyi bíróság épp úgy, mint a munkásbiztosítási választott bíróság, sőt a kereskedelmi bíróság is vonakodott tárgyalni velük, mint megbízottakkal, jóllehet — természetesen — csak oly pörökben jelentkeztek, amelyekben nem kötelező az ügyvédi képviselést. A bíróságok ezen eltérő felfogása folytán a szakszervezetek központi választmányába be is terjesztett egy kérvényt a birodalmi gyűléshez, amelyben annak kimondását kéri, hogy a szóbeli tárgyalásokon a titkárságok képviselést vállalhassanak, amennyiben az ügyvédi képviselést nem kötelező. A birodalmi gyűlés azonban a kérvény ellen nyilatkozott. Mindazonáltal a munkásbiztosítási ügyforgalma jelentékeny növekedést mutat fel. A titkárságok 488,395 esetben adtak felvilágosítást, körülbelül 70,000-rel több esetben, mint az előbbi esztendőben. A felvilágosítást kérők között 395,275 volt férfi, 69,825 a nő; 21,650 esetben munkáltatónak, 2145 esetben hatóságoknak és testületeknek adtak felvilágosítást. A felvilágosítást kérők közül helybeli volt 344,623, ami 70,8%-nak felel meg. Legtöbb felvilágosítást a Majna-Frankfurtbeli titkárság adott, a havi átlag 2476 kérdézkérdés volt: azután jött Berlin 1618, Hannover 1410, Nürnberg 1327 stb. A felvilágosítások összes száma 515,039, tehát 36,396-tal több, mint az előző esztendőben. A felvilágosítások 7%-a írásban történt s a következő ügyekre vonatkozott: munkásbiztosítás 30,1%, polgári pör 29,1%, illetőségi és honpolgári ügyek 14,6%, munka és szolgálati viszonyok 14,3%, munkásmozgalom 1,5%, magánbiztosítás 0,9%, kereskedelmi és ipari ügyek 0,7%, egyesületi ügyek 0,2%, egyéb 2,2%. Bíróság előtt 82 titkárság 4264 esetben képviselte a feleket (1089 esettel több, mint az előző esztendőben), amelyek közül több mint a fele a munkásbiztosítási választott bíróság előtt való eljárásra esik. A képviseltek 73,3%-a kedvező, 27,7%-a kedvezőtlen eredménnyel járt el.

A titkárságokon kívül 1908-ban 157 felvilágosító iroda is működött (1907-ben 132) a szakszervezetek megbízásából. Ezek 36,618 esetben adtak felvilágosítást (1907-ben 26,272 esetben).

Ugyancsak a szegény néposztálynak, *kisgazdáknak, földmunkásoknak*, utbaigazítással, jogi felvilágosítással és esetleg a bíróság előtt való képviselére szolgálnak az egyes német városok által felállított „jogvédelmi hivatalok” is. Ezek is ingyenesek s költségüket a város — néha az állammal együtt — fedezi. Ilyen hivatal van Frankfurtban is, amely a múlt év folyamán 14,058 esetben szolgált ingyenes jogi tanácsal és felvilágosítással; a kölni városi hivatal 17,767 esetben; a wormszi városi hivatal 3897 jogi esetet intézett el, melyek közül 348, tehát majdnem 10% egyezményvel végződött. Ez egyes esetekben szóbanforgó pénzüsszegek 30 és 200 márka között váltakoztak. A wormszi hivatal a múlt év folyamán 979 ügyiratot készített, melyek nagyrésze kérvény volt.

Előfordultak még nagyobb számmal panaszok, szerződések, felhatalmazások és beadványok, sőt akadtak becsületsértési ügyek is, ami a szegényebb néposztálynak az intézményhez való bizalmát mutatja. A munkások az ilyen hivatalokat túlnyomó részben az esti és déli órákban látogatták, olyannyira, hogy az esti hivatalos órákat be kellett szüntetni. Ezután a munkás a feleségét küldte el a nappali órákban és csak nagyon fontos ügyekben lett az esti órákban személyesen heidézve, hogy a nappali munkaidéjét ne kelljen félbeszakítani. A hivatalok felállítási és üzemeltetési költségei egyenlő eredményt mutatnak. A frankfurti hivatalnak (öt hivatalnak és megfelelő helyiségek) költségei 18,000 M., a kölni pedig 16,000 márkát tettek ki. Ilyen városi jogvédelmi hivatal van már nálunk is, a kolozsvári és temesvári „Nép-hivatal”. Budapest székesfőváros tanácsa és a Magyar Gazdászövetség is tervez ily ingyenes jogvédő iroda létesítését.

Gazdasági esküdtszék.

Diószeghen nagyot koppant egy répavilla, Elecskén egy vaslapát, Hatvanban egy kapa és a koppanás után egy-egy gazdatiszt bukott vértől borítva a földre. Szerencsére csak két esetben végződött halállal a dolog, a harmadik esetben rögtön lefűlelték a delikvenst és megakadályozták benne, hogy még néhányat sujtson áldozatára.

A büntények ezen sorozata mindenki más-más gondolatokat fog ébreszteni, nekünk gazdatiszteknek nehéz helyzetünk elszomorító tükörképét tárja elénk.

A gazdatiszt: telve hosszú évek fáradaimai árán szerzett tudással, nekiindul egy pályának, amelyet önként választott, mert azt szépnek, nemesnek találta. Hasznára vél lehetni a társadalomnak s a szegény magárahagyott, elnyomott, félrevezetett népeknek.

Tesz, vesz, épít, rombol, kiszámít, czirkalmaz és előre örül, hogy fáradozásainak meglesz a gyümölcse (ámbar csak erkölcsi is).

És tényleg megy is, mint a karikacsapás a gépezet; szót fogadnak szépen a természet, a föld, a barom, a gőz és villanyosság, csak az egyik fogaskerék mondja fel minduntalan a szolgálatot; kiugrik, megesuszik, eltörik, keresztülhuzva legnagyobb szerűbb számításainkat.

Ez a megfellebbezhetetlen fogaskerék az ember.

Ninesen semmiféle gépezet, kezdve a legegyszerűbbtől a legkomplikáltabbig, amelyet nélküle meg lehetne szerkeszteni. A fogaskerék pedig tudatában van ennek és éppen azért olyan rakoncátlan.

Ha ezt a tényezőt a gazdaságból kilehetne küszöbölni, akkor a gazdálkodás a legideálisabb foglalkozás volna, akkor mindenki gazda akarna lenni.

De sajnos, ez fizikai lehetetlenség! Részlegesen pótolni lehet, de teljesen nélkülözni soha.

A gazdasági cselédanyag, amelylyel megelégedünk s amelyből válogatnunk kell, ugy megbizhatóság, mint moralitás szempontjából sok súlyos és jogosult kifogás alá esik. A természetes ész, amely azonban csak a rosszban nyilvánul, testi erő a duhajkodásban, megbizhatóság a közös bűnök eltitkolásánál s főleg a pálinka sokakat ragad közülük ellenállhatatlan a leg-súlyosabb törvényességekre is.

Pálinkanemisszsa cseléd ritkaságszámba megyen és én esőpet sem csodálkoztam, mikor újév napján egy fehérmegyei gazdaságban a szélrózsa minden irányából érkezett közel félszáz férfieseléd közül egyetlen egy sem volt józan.

Lesznek, akik elfogultsággal vádolnak, hogy nagyon is sötét színekkel festem le a cselédanyagot.

De igazat fog nekem adni minden gazda és még inkább gazdatiszt, mert hiszen ők az egyedüli hivatott tényező, ki a gazdasági munkás jelleméről véleményt mondhat.

Elszigetelve az egész világtól, elzárva valamely pusztán 100—150 eseléd és hasonzorú ember közé, kora hajnaltól késő estig közöttük és velük foglalatoskodva, megismeri és megfigyeli a porban játszó gyermek, az iskolás és ostoros fiu, a kisbéres, a legény, a kiszolgált katona és a meglelt ember jellemének fejlődését, illetőleg elfajulását.

És mégis, ha majd néhány hónap múlva három esküdtbíróság tárgyalni fogja szándékos emberöléssel vádelt X göbölös, Y kocsis és Z napszámos bünperét, csak a véletlen játéknak lesz tekintendő, ha a 36 esküdt és pót-escüdt közül a sok kereskedő, iparos stb. között 1—2 gazda is lesz.

**A MAGYAR ÁLTALÁNOS
KÖSZÉNBANYA
RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 19.**

**Ajánlja csépléshez, gőz-
ekeszántáshoz és gazda-
sági üzemekhez!
tatai briketteit.**

**A tatai brikett teljesen pótolja a
porosz szenet, ára azonban jóval
olcsóbb. A báró Hatvany-uradalomban megestett gőzekepróbanál
11 és háromnegyed hold földszántá-
sához szükségelt 914 kg. szilés-
zai brikettel szemben csak 1000
kg. tatai brikett kellett!**

Es fölvonulnak majd a tárgyalásra a tanuk, a gazdaság eselése és ékesen bizonyítják, hogy „az ispány vagy intéző ur nagyon rossz ember volt; mindig csak lármázott, szidott; a gyerekeket és süvölyvényeket meg is ütötte.” És hogy a Pista vagy Jóska nagyon szilid volt, mióta Szögedről (vagy Illaváról) hazakerült, ahol amiatt az eset miatt négy évig volt; de hát az ispány ur addig hecczötte, míg egyszer csak neki nem ment.”

Ember legyen a talpán, még ha ismerős is a viszonyokkal, aki a való tényállást ki tudja belőlük préselni. Aki színházat csak a nézőtérrel látott meg, az nem lehet jó szinikritikus, csak aki a kulisszák titkait is megösmerte, adhat mérvadó véleményt.

Számtalan esetet ösmerek, hol az ilyen kaliberű gyilkost, tekintetbe véve az enyhítő körülményeket, 3—4 évi börtönrre ítélték.

Az ilyen ítélet, amilyen elszomorító, éppen olyan neveléses is.

Mit jelent az ilyen embernél 3—4 év szabadságvesztés! Semmit! Az alatt az idő alatt legalább nem kell dolgoznia és ha kikerül, ismét csak az, aki előbb volt. Az ő társadalmi nem diszkvalifikálja őt és ha kedve kerekedik, pár hónap múlva megint agyoncsaphat valakit.

Tudok egy tárgyalásról, mely éppen úgy indult, mint ahogy fent jeleztem. Az esküdtek véleménye hajlott már szépen a vádlott javára, de véletlenül volt közöttük egy tapasztalt, idősebb gazda, aki azután egy kis ügyeskedéssel ki is hámozta a valódi tényállást.

Mindezekből levonván a konzekvenciákat és azon reményben, hogy a „Köztelek”-ben elhangzott szó elég magas ahhoz, hogy az illetékes tényezők füléhez eljusson, orgyilkos kezek alatt kimult szerencsétlen kollégáim nevében követeltem, hogy a gyilkosok sorsa olyan esküdttörvények kezébe adassék, amelynek tagjai legalább fele részben gazdák, hogy az amugy is mostoha sorsu gazdatisztek megvédendő, elrettentő példákat szolgáltsanak.

A díszeghi esethen, ahol egy visszaeső bűnös, részegségében, álitóltag előre vigasztolva oltott ki egy sok reményekre jogosító életet, legdrágább kincsétől rabolva meg áldozatának szerencsétlen öreg szülőit, nyugodt szívvel merem ajánlani az akasztófát.

Az ítélet végrehajtását le kell fotografáltatni és a nép kezén megforduló újságokban hivatalból reprodukáltatni.

Aki pedig tulzással vádol, annak ajánlom, hogy menjen egy évre gazdatisztnak.

László Lajos.

Közöljük a cikket, mint amely sok tekintetben jellemző és valljuk meg, sok igazat is mond. Talán nem is kell azonban különösen kiemelni, hogy a t. cikkirő proposíciói így, amint ő azokat megformálta, keresztül nem vihetők. A büntetőperrendtartás, amely nálunk csak röviddel ezelőtt ment át gyökeres reformon, csak úgy ötletszerűen és hirtelenében meg nem változtatható. Az ilyen törvénykönyv ellenkezőleg évszázadokra készül. Az esküdtszéki intézménynek egyik alapelve éppen az, hogy az esküdtképes polgárok válogatás nélkül vegyenek részt az ítékezésben. Osztálytekintetek itt figyelembe nem jöhetnek. Ha az esküdteket polgári foglalkozásuk szerint megkülönböztetni szabad volna, úgy minden sértett fél joggal követelhetné, hogy bizonyos számú esküdtt az ő foglalkozási köréből választassék, mert csak ezek tudják teljesen méltányolni az ő helyzetét. A törvény intenciója éppen az ellenkező, t. i. módot igyekszik nyújtani a feleknek arra, hogy az olyan esküdteket, akik elfogultság gyanújába eshetnek, visszavethessék. Igen természetes dolog már most, hogyha pl. valamely vidéken egy ilyen eset a gazdatisztek körében nagy elkeseredést szülne a eseléssel szemben, a védő a gazdatiszti esküdteket lehetőség szerint visszavetni igyekeznék s ehhez törvény szerinti joga is volna. Helyesebb azonban a cikkirő felszólalását, mint a vád képviselőihez intézett

olyértelmű felszólítást, hogy visszavetési jogok gyakorlásánál lehetőleg arra törekedjenek, hogy az esküdtszékben minél több gazda vegyen részt.

Az elrettentő fotografiákra vonatkozó kívánságot tulságosan temperamentumosnak találjuk. (Jogi rtv.)

Válasz a „Reflexiók”-ra.

Irta: Jeszenszky István báró.

Olvasva Kodolányi ur igen szép és tárgyilagos „Reflexióit”, először is örömmel konstátálom, hogy a főbb dolgokra nézve egy nézetben vagyunk. A legfontosabb az, hogyha így van — hát ki a hibás. Nos, hát maguk az indolens gazdák és a népszerűségüket feltő országgyűlési képviselők.

A miniszteri rendeletre nézve tévedés nincs. Ez úgy van, amint cikkemben megírtam és nem tartozik ama 1898-as rendelethez. S. L. urad. intéző ur ismertette velem a vázolt állapotot Privigyéről, ő pedig teljesen megbízható ember lévén, levegőből nem merítette jogos panasztát.

Ami a Balkán-szerződésekre nézve adott Eljencet illeti, arra nézve a szatirát nem kedvelő olvasónak érthetőbben így írhattam volna: „és csupán mivel, nagyon helyesen, a Balkán-szerződések körül erőlködött és érdekeinket megvédeni akarta — jól tudván, hogy ez sem Aehrenthal, sem ő tőle nem függ, hanem politikai konstelláció szüleménye — sok szép Eljencet fogott”.

Az érdekképviselet és kamarákra nézve — bár sok igen „művelt gazda” velem teljesen egyetért — tudtam, hogy nagy ellenmondásra talállok, de hogy mennyire igazam lehet, talán épp Kodolányi ur saját igen szép argumentációja bizonyítja legfőnyesebben. Fogadja érte köszönetemet. Ő ugyanis maga kimutatta, mennyire nem Vereinsmeier a magyar gazda. Már 37 éve hiába leczkék, oktatják és hívják fel a tömörülésre s azért mégsem tömörül. Ha képviselő, akkor ahelyett, hogy a gazdát érdekítő törvények körül dolgozónak, inkább piros-fehér-zöldre festett bankót akar (pedig bizony elfogadná még ha fekete-sárgára lenne is festve), ha tagja az OMGE.-nek, a gyűlésekre nem jár, részint idő-, részint pénzhány miatt, lévén a fővárosi élet igen drága, másrészt azt hiszi, vagy hitte eddig, hogy hisz var ott elég okos, tanult ember, aki majd csak megvédi az ő érdekeit stb. Ilyen bizony a magyar gazda. Ilyennek ismeri Kodolányi ur már 37 év óta! És mégis hiszi, hogy mássá lesz, ha megalkotjuk majd a kamarákat? No, hát ez esetben nem annyira saját „szegény büdzsém”, mint Kodolányi ur mondja, „néhány korona” kiadását sajnálom, mint inkább azon érdemes és tudós urak óriási illúzióit. Mert lézsen nagy kiábrándulás! Az emberek olyanok, aminők és nem aminőknek lenni kellene. Ennek fajbéli, klimatikus stb. okai vannak. Az amerikai jól tudja, hogy az indiánusból angolt csinálni nem lehet, tehát nem is erőlködik rajta. Nálunk egész más utópiák lesznek népszerűvé éljenzve! Itt holmi hegyvidéki kirendeltségek az alkoholista és dologkerülő öslakókat a mi millióink árán akarják átgymni hasznos magyar állampolgárokká. Vagy talán ez is csak sok új szép állás kreálására szolgál??

Ami Kodolányi ur a jövő képviselőválasztásoknál betartandónak jelez, szívesen aláírom. Azt pedig, hogy én az új era és kormánytól jobbat várjak, méltóztassék nekem azért is megengedni, mert az előbbentől tulsokat kaptunk, de szerencsére már nem várhatunk semmit.

Miután a cikkirő ezuttal egyetlen olyan új szempontot sem hozott fel, melyre a Kodolányi előző közleményében kimerítő válasz ne foglaltatnék, a polémiát befejezettnek tekintjük. Azt hisszük, az igen tisztelt cikkirő is elismeri, hogy a kritika jogát jó szívetel kiszolgáltattuk neki, noha a kritika nyila többek között olyan egyéniség ellen irányult, aki 10 éven át a miniszteri székben annyit fáradt és cselekedett a magyar mezőgazdaságért, mint előtte senki más.

Darányi multja megbírja a bírálatot anélkül, hogy lépten-nyomon védelmünkre szorulna. Egyebekben csupán arra utalunk: hol állana ma a buza ára, hogyan kötötték volna meg a kereskedelmi szerződéseket és több más kérdésben a sorsnak a mainál mennyivel terhesebb igáját buzná a magyar gazda, ha az OMGE. vezetői néhány „szellemi proletárral” egyesülten meg nem teremtették és nem képviselték volna a magyar agrárpolitikát! Szerk.

Székelykereszturi bikavásár és tenyészállatkiállítás tiszta erdélyi-magyar vérben.

(1910 február 28-tól márczius 1-ig.)

Irta: Ugron Zoltán.

XXIII-ik már ez a tenyészállatvásár és sem elmulasztva, sem elhalasztva sohasem volt. A vidék és egész Erdély szeretettel karolta fel, de a vevők Vas megyéből, tehát az osztrák határszélről épp úgy fekeresik, mint Maramarosból és Torontálból.

Kitartóbb tenyésztő garda sem képzelhető el, mert ha azokat veszem számításba, kik őt darabnál több bikával szoktak megjelenni, egy sem változtatott irányt. Azaz egy birtokon tulajdonosváltás folytán átmentek bernire párhuzamban, de az is visszatért.

Sajnos, azért több tenyészet megszűnt és pedig a tulajdonosok korai halála által és ezek mind érzékeny veszteségei a magyar-erdélyi faj modern kitenyésztesének. Pótolja ezt az ujonnan felállított és a modern irányt céltudatosan követő új gulyák száma, de főképpen a népies tenyésztesnek haladása, mely ma oly számban és minőségben állítja elő a bikákat, hogy visszaesés számban nem lesz, a minőséget pedig garantálja, hogy fennállanak még mindig a szentdemeteri, szenterzsébeti, drassói, királyalmi és a fiatfalvi tenyészetek, melyek soha el nem maradnak.

Itt csak azokat a tenyészteket soroltam fel, melyek az eladásokat Székelykereszturra bazirozzák, de nem érdektelen, hogy egész Erdélyben alig nevezhető meg egy számottevő tenyészet, amely elhagyta volna az erdélyi-magyar irányzatot átérve más fajra s ami apadás történt, csak parcellázás vagy bérbeadás eredménye. Evvel még szemben áll, hogy rendszeres és céltudatos erdélyi-magyar fajra való pepiner gulya lett részint fokozottabb eredmények felmutatására képesült, így a geryeszegi, sámsondi, patai, alamori, eörményzékési, drághi, borsai, kajántói, nagybajomi stb. gulyák, amint emlékezetből felsorolhatom. Az irányzat tehát kitart szilárdan, daczára, hogy a köztenyésztes vezetése valóságos vitustáncot járt körülötte, pedig ok nélkül, mert míg a népies erdélyi-magyar tenyésztes a jó igaz-ökörarak mellett egyetlen rentabilis ág, addig a tejprodukeziót Udvarhely vármegyében 17 tej-szövetkezet közül 14 szünetelve, képviseli jelenben.

Népies tenyészteink nagy számban produkálja az erdélyi-magyar fajból a 1200—700 K.-ás bikákat, míg ahova nyugatit beplántálták, ott csak a létszámapadást konstátálhattuk.

Szívesen hívjuk meg a gazdatársadalomnak nemcsak azt a részét, mely mint vevő szerepel, de azokat is, kiket az állattenyésztes iránti spon-tán érdeklődés vezet ide, hogy elfogulatlan bírái legyenek irányzatunk és haladásunk sikerének, melyet a nyugati áramlatok oly sokszor ostromoltak és a köztenyésztes vezetői annyiszor, bár sikertelenül, akadályozni igyekeztek.

Kivándorlók pénzküldeményei.

Lapunk felelős szerkesztőjének, Buday Barnának „Időszerű kérdések” czimű nagyrédekű tanulmányában, amelylyel — sajnos — ismételtelen közbejött akadályok miatt máig sem foglalkozhatott érdeme szerint az OMGE. szociális bizottsága, többek között statisztikai kimutatást találunk a legutóbbi években bankok és a posta-

takarékpénztár utján-amerikai pénzküldemé magánaton beszerzett teljesen pontos. Most hiteles statisztikai ad országra és Ausztriára az Egyesült-Államokból pontos számadatait köz féle összeállítás eredni haladják. E legújabb, nálásával készült kim postatakarékpénztár ut pénzküldeményekben sült-Államokból és Kan-gek érkeztek magánfe kizárólag kivándorlók Ausztriába:

Év	Kivándorló Magyar
1902	...
1903	...
1904	...
1905	...
1906	...
1907	...
1908	...

E kimutatásból is lá gazdasági és pénzvált csapantotta a takaré hazairányuló pénzküld felsorolt összegekhez te adandó a visszavánd hazahozott pénzeszegek kell venni azt is, hogy készpénzt visz ki maga költségre. Olyan kivánd alkmalt keresni, tehát az országból, a személy az utiköltséggel együtt becsülhető, míg az álla többnyire családjukkal szerint egész vagyonukat kal viszik. A kivándorló készpénzben 100—120 magukkal hazánkba, az erőben beálló veszteség már most tekintetbe ves pénzből minden egyes egy 200 korona esik amerikai kivándorlás pu szempontjából tekintve országra nézve, míg vis a kivándorlók megtakarít pénzküldemények ezt a csökkentik s hogy haso sokra sem idehaza, se bármely más országba bérjövdelem lehetősége

Németország a 1909.

(Malcomes Jeromos báró földmívelésügyi miniszter jelentése)

Németország évi árp pedig sörárpafogyasztás földi termés igénybevétel Magyarország termelői lévén Németország sőt eddig ugyiszólván egyedül

Németország multévi manak eredményeiről részre álló részletes adat terjednek, minthogy példának és importjának pal záródni szokott, az jának forgalmából kialakítást adják annak a kivitelünk ez évben a Erről a német hivatal számadatokat adja:

Németország az 1909 alatt a külföldről 22.915,794 mm.-t, t

takarékpénztár útján Magyarországra érkezett amerikai pénzküldeményekről. Ez a kimutatás magánúton beszerzett adatokból készült s nem teljesen pontos. Most azonban módunkban van hiteles statisztikai adatok alapján a Magyarországra és Ausztriába 1902—1908. években az Egyesült-Államokból küldött kivándorló-pénzek pontos adatait közzétenni, amelyek a Buday-féle összeállítás eredményeit még jóval meg is haladják. E legújabb, hivatalos adatok felhasználásával készült kimutatás szerint bankok és postatakarékpénztár útján, valamint postai készpénzküldeményekben az Északamerikai Egyesült-Államokból és Kanadából a következő összegek érkeztek magánfelektől, vagyis ugyiszólván kizárólag kivándorlóktól Magyarországra és Ausztriába:

Év	Kivándorlók pénzküldeményeinek összege	
	Magyarországra	Ausztriába
	millió korona	
1902	77.8	71.2
1903	88.9	90.9
1904	81.8	108.0
1905	91.3	143.9
1906	125.2	200.4
1907	177.9	202.4
1908	65.1	149.5

E kimutatásból is látható, hogy az amerikai gazdasági és pénzügyi jelentékenyen megcsappantotta a takarékoság lehetőségeit s a hazairányuló pénzküldemények mennyiségét. A felsorolt összegekhez természetesen még hozzáadandó a visszavándorlók által személyesen hazahozott pénzösszeg, míg viszont számításba kell venni azt is, hogy minden kivándorló mennyi készpénzt visz ki magával s mennyit fizet ki utiköltségre. Olyan kivándorlóknál, akik csak munkaalalmat keresni, tehát ideiglenesen mennek ki az országból, a személyenként kivitt pénzösszeg az utiköltséggel együtt, 350—400 koronára becsülhető, míg az állandó letelepülés céljából, többnyire családjukkal együtt kivándorlók rendszerint egész vagyonukat pénzé teszik és magukkal viszik. A kivándorlók eszerint évenként csak készpénzben 100—120 millió koronát visznek ki magukkal hazánkból, az emberekben és munkakerőben beálló veszteséget nem is számítva. Ha már most tekintetbe vesszük, hogy a hazaküldött pénzből minden egyes kivándorlóra csak mintegy 200 korona esik, nyilvánvaló, hogy az amerikai kivándorlás pusztán fizetési mérlegünk szempontjából tekintve is deficittel jár az országra nézve, míg viszont tagadhatatlan, hogy a kivándorlók megtakarított filléreiből hazaérkező pénzküldemények ezt a deficitet jelentékenyen csökkentik s hogy hasonló arányú megtakarításokra sem idehaza, sem egyáltalában Európa bármely más országában nem nyújt a munkabérvédelem lehetőséget.

Németország árpabevitele az 1909. évben.

(Malcomes Jeromos báró miniszteri tanácsos, a m. kir. földművelésügyi miniszter müncheni szaktudósítójának jelentése.)

Németország évi árpaszükséglete, különösen pedig sörárpafogyasztása és e tekintetben a külföldi termés igénybevételének mikénti alakulása Magyarország termelőit igen közelről érdekli, lévén Németország sörárpánk legfontosabb s eddig ugyiszólván egyedüli külföldi kiviteli piacza. Németország múltévi külkereskedelmi forgalmának eredményeiről ez idő szerint rendelkezésre álló részletes adatok november hó végéig terjednek, minthogy pedig a sörárpa bevásárlásának és importjának őszi fő időnye e hónappal záródn szokott, az év ezen tizenegy hónapjának forgalmából kialakult adatok máris teljes képét adják annak a viszonyoknak, melyet árpakivitelünk ez évben a német piacchoz elfoglalt. Erről a német hivatalos statisztika a következő számadatokat adja:

Németország az 1909. év első 11 hónapja alatt a külföldről összesen behozott árpát 22.915,794 mm.-t, mely mennyiség az előző

1908. egész év 19.856,290 mm.-t kitevő összehozatalát tehát máris 3 millió mm.-val túlhaladja. A behozott mennyiségből azonban a sörárpa csupán 1.610,378 mm.-t tesz, míg a többi 21.305,416 mm. egyéb ipari célokra, főleg pedig takarmányozásra szolgáló árpa.

Az 1909. év ezen behozatalából a magyar és osztrák szerződéses vámterületről származott:

sörárpa	1.339,776 mm.
takarmányárpa	19,939 „
együtt	1.359,715 mm.,

amivel szemben a szerződéses vámterület 1908. egész évi németországi kivitele 2.175,970 mm. volt.

A szerződéses vámterület Németországba irányult ezen árpakiviteléből pedig Magyarországra esett az 1909. év első 11 hónapjában:

sörárpa	442,974 mm.
takarmányárpa	3,222 „
együtt	446,196 mm.

Az 1908. év ugyanazon időszakában:

sörárpa	458,777 mm.
takarmányárpa	7,045 „
együtt	465,822 mm.

Az 1907. év ugyanazon időszakában:

sörárpa	799,750 mm.
takarmányárpa	13,850 „
együtt	813,600 mm.

Ezen számadatok fokozatosan hanyatló árpakivitelünk további visszaesését mutatják, pedig a legutóbbi kiviteli idény hanyatlását ez évi árpatermésünk éppenséggel nem indokolja, miután ez az utóbbi évek termését mennyiségileg és minőségileg is jóval fölülmuta, természetesen kimutatásunk pedig az idei árpafeleslegünket 5 millió métermázsára teszi. Másról kell tehát rejteni árpakivitelünk sorvadását előidéző okoknak, melyek egyik lényeges tényezőjét — a már korábban ismerttetett körülményeken kívül — alighanem a különleges árakululás képezi.

Az 1909. gazdasági esztendő rendkívül magas gabonaárakat nem annyira a várt termés iránti bizalmatlanság, mint inkább a készleteknek az aratás előtti elenyésző csekélyisége okozta. Németországban a gabonatermést sokkal alacsonyabbra becsülték, mint ennek meglepetészerű eredménye tényleg beütött; de csak a termés mennyisége volt bőséges, a kenyérgabona minősége azonban meglehetősen silány, mely körülmény bizonyára hozzájárult ahhoz, hogy a jelentékeny árhanyatlások után is a kenyérgabonaárak még mindig elég emelkedettek s legalább is magasabbak, mint a korábbi, jóval szűkebb termésű években voltak. Párhuzamba állítva már most a német és a magyar gabonapiac árakulását, az árak képződésében összefüggést találni nem lehet s azok olyan diszparitást mutatnak, hogy magyar kenyérgabonának, valamint tengerinek és zabnak német piacon való elhelyezéséről már évek óta majdnem szó sem lehet. Különösen szembeötöl azonban az árpaáraknak az utóbbi időben kialakult diszparitása. A magyarországi felette magas árpaáraknak a kiviteli szezon végefelé bekövetkezett (a kiviteli üzlet által tehát már kihasználható nem igen volt) hanyatlásával szemben áll az itt főleg tekintetbe jövő német piacon bekövetkezett még nagyobb árhanyatlás olyannyira, hogy ezen irányzat mellett ma holnap már csak a magyar takarmányárpa áraival fognak az itteni jó minőségű sörárpák árai korrespondálni. A müncheni piacon a kifogástalan minőségű legjobb belföldi sörárpák ára métermázsánként 15.75 és 16.50 márka között ingadozik, aminek ellenében a magyar árpa — és pedig csak 14 korona takarmányárpaárát és a 4 márka vámot számítva — ideállítva 18.50 márkába kerül, vagyis a leggyengébb minőségű magyar árpa itt métermázsánként 2 márkával drágább a minden tekintetben kielégítő minőségű bajor sörárpánál.

Nyilvánvaló tehát, hogy ilyen árszükség mellett a bajor nagy sörpar a magyar árutól elidegenül és kizárólag a belföldi termelvény felé fordul, amely az idei bő és jó termés következtében kiapadhatlan mennyiségben és évek óta nem ismert jutányos áron özőnlék a piacra. Ennélfogva, ha csak az árszükségben addig nem áll be valamelyes fordulat, a tavaszi kiviteli üzletre sem lehetnek kedvező kilátásaink; de egyáltalán a fokozatos visszafejlődés irányában mozgó német árpakivitelünk utóbbi éveinek tapasztalatai világosan mutatják, hogy az a bár lassu, de teljes megszűnés útján halad. Ezen értékes és alig helyettesíthető piac kétségtelesen veszendőfélben van s ha megtartanunk nem sikerül, annak visszaszerzése áldozatok árán sem lesz majd lehetséges; aminthogy már számtalanszor beigazolódott, hogy elvesztett piacok visszahódítása még nehezebb újak teremtésénél.

A mutatkozó jelenségek intelmű szolgálnak a komoly eselekvésre; olyan berendezkedéseket követelnek, melyek árpakivitelünket a megváltozott viszonyok között is lehetővé teszik, melyek értékes árunk megfelelő elhelyezését biztosítják, állattenyésztésünk számára pedig jutányos abrak-takarmányt juttatnak. A cseh-morva árpatermesztők is felismerték már a veszélyt, mely árpakivitelüket fenyegeti, illetőleg már érte. Ennek elhárítására a csehországi gazdasági egyesület 1909. évi november 28-án tartott ülésében az árpakivitel támogatására és fenntartására a német minta szerinti behozatali vámjegyek (Einfuhr-sehine) rendszeresítését árpára és malátára, valamint még egyéb kedvezmények megadását tartja szükségesnek.

Temesmegyei gazdálkodási viszonyok.

A „Köztelek” február hó 9-iki számában Hauschka Károly erős kritikát gyakorol a temesmegyei gazdálkodásról. Igen sokban igaza van, az állapotok nem a legfényesebbek, de nincs igaza cikkirónak abban, amiben ő a hibát látja, mert az egyedüli ok a visszamaradásban a gazdák indolenciája. Saját állításomat bizonyítandó és cikkiró állításait cáfolandó, közlöm az alábbiakat:

Czikkiró az államot teszi felelőssé a rossz gazdálkodásért, ebben nincs igaza. Az állam fenntartott kisgazdáknál mintagazdaságokat, remélve, hogy a kisgazdák ott tanulni fognak. Amellette, hogy családotti, tanulni nem akart senki s így ezek be lettek szüntetve.

Fenntartja még az állam a csákovai földművelési iskolát, mely Juhász Vilmos igazgató vezetése alatt minden tekintetben mintaszerű. Itt tanulhat kis- és nagygazda egyaránt. Sajnos, ez sem tölti be hivatását annyiban, amennyiben az onnan kikerült növendékeket mindjárt ismét cizimel szerződtek a környékbeli bérlők és birtokosok, lévén itt a legkisebb gazdaságnak is az az ambíciója, hogy nagy uradalmat reprezentáljon.

Téved cikkiró abban is, hogy a gazdasági egylet hivatását teljesíti. Dacára annak, hogy a gazdasági egylet évente 38.000 koronát költ és agilis élénke van, hivatását a vezetőség buzgó jóakarata dacára sem töltheti be.

Erről egy egész cikksorozatot lehetne írni, de állításom bizonyítására azt hiszem elegendő felemlítenem azt a tényt az egylet működéséről, hogy már évek óta nem tud közgyűlést, de sőt választmányi gyűlést sem tartani a kitűzött időben, mert nem jön össze határozatképes számmal elegendő tag.

E tények eléggé bizonyítják, hogy van sok hiba, de azért Temes megye nem az utolsó; történt itt is nagymérvű haladás. Épp a cikkiró ur által említett sok kincstári és közalapítványi birtokkal bizonyítom ezt; tudniillik ezeknek bérlői oly szigorú szerződéssel bírnak a bérltet; hogy rossz gazdálkodás, földzsarolás ki van zárva. A bérlők kötelesek takarmányt vetni, nem szabad sem szalmát, sem szalastakarmányt eladni s így kénytelenek haszon-

marhát tartani. Különösen az utolsó időben kötött szerződéseknél még az is ki van kötve, hogy hány q sulyu marhát köteles ki-ki a bérleten tartani.

A korral való haladást semmi sem bizonyítja jobban, minthogy a megye területén három gözekegarnitúra dolgozik szövetkezeti alapon, privát birtokos és bérlők kezén hat gözeke van, melyeknek mindegyike kap elegendő bérszántást.

Azt hiszem természetes, hogy ahol a gazdák ily nagy területet szántanak gözekével, ott már megvan a kellő alap arra, hogy búzán és tengerin kívül más növényeket is természetesen.

De nemcsak a nagybirtokos és nagybérlő, hanem a kiscgazdák egyrésze is már jó uton halad, mert igen sok községben természetesen már a parasztok dohányt, czirkot stb.

Czikkiró felszólalásában egy kedvező mozzanatot látok, t. i. hogy egygyel többen vagyunk, kik a gazdasági közügyek iránt érdeklődünk.

Reményem is, hogy cikkiró idehaza is minden alkalmat meg fog ragadni, hogy gazdátársai-val vállalva a mezőgazdaság felvirágzásán közreműködjék.

Temesmegyei gazda.

A paprika olajozásáról.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara néhány szakértőhöz a következő kérdéssel fordult:

„A földmivélségi m. kir. minisztériumból azt a kérdést intézték kamaránkhoz, hogy szokták-e a kereskedők a paprikát olajozni s kívánják-e a vásárlóközönség vagy a kiskereskedők a paprika olajozását?”

— Hogy erre szakzerű választ adhassunk, van szerencsénk felkérni, hogy a paprika olajozására vonatkozó tényleges gyakorlatról és ennek megengedhetőségére és czélszerűségére vonatkozó nézetéről kamaránkat mihamarabb tájékoztatni sziveskedjék.

E kérdésre *Szilágyi Gyula dr.* műegyetemi magántanár az alábbi véleményt nyilvánította, amit érdekességénél fogva a következőkben közlünk:

A paprika olajozása már rég idő óta elterjedt és különösen oly országokban divik, ahol a paprika eredetileg kevés mennyiségű olajat tartalmaz. Különösen a török és spanyol paprika olajozása általában ismert a szakirodalomban. Nálunk azonban ez az eljárás egyáltalában nem volt szokásos és csak az utóbbi években konstatáltatott az, hogy leginkább a külföldről behozott paprika idegen olajjal van hamisítva. Ez az eljárás Kalocsa vidékén is elterjedt.

Az élelmiszervizsgáló chemikusok egyhangú véleménye szerint a paprikának olajozása feltétlenül hamisításnak tekintendő és sem a vásárlóközönség, sem a kiskereskedő nem kívánhatja a paprika olajozását, vagy ha ezt kívánja, akkor ezt sem egészségügyi, sem kereskedelmi szempontból megokolni nem lehet.

Mindenekelőtt hangsúlyozom azt, hogy téves az a termelői vagy kereskedői körökben általánosan elterjedt vélemény, mintha az olajozás által az árut tartósabbá lehetne tenni. Ellenkezőleg igen gyakori eset az, hogy kedvezőtlen raktározási viszonyok mellett a hozzáadott olaj folytán az áru raktározásának tartama alatt megavasodik, nem szólva arról, hogy esetleg már eredetileg avas olajat adtak a paprikához.

Hangsúlyoznom kell még azt is, hogy a nálunk fennálló 1895. évi XLVI. t.-cz. 1. §-a értelmében a paprikának olajjal való keverése minden kétséget kizárólag hamisításnak van minősítve. E törvényhez kiadott 1896. évi 38,286. sz. végrehajtási utasítás 8. §-ának 5. pontja szerint „paprika cinevezés alatt és pedig valamely jelzővel vagy anélkül a jelen rendelet szempontjából kizárólag a paprikanövény gyümölcsének alkatrészeiből őrlés vagy törés útján nyert paprikapor értendő”.

Ezenkívül bátorkodom a figyelmet még arra is felhívni, hogy a földmivélségi m. kir. miniszter 26,859/Vl. 1907. sz. a. a paprika minőségének tárgyában kiadott rendelete is határozatlan kimondja, hogy az 1895. évi XLVI. tör-

vényhez kiadott végrehajtási rendelet 5. §. 1c. pontjába ütközik a paprikaörlemények olajozása vagy zsírozása.

Miután tehát az eddigi törvényes intézkedések értelmében a paprika olajozása, vagy bármely értékes, vagy értéktelen idegen anyaggal való keverése hamisításnak tekintendő, az összes érdekeltek erről értesítendők.

Tekintettel pedig arra, hogy a paprika olajozására fennálló tiltó rendelkezés, ugy a közegészségügy, mint a mezőgazdaság szempontjából — szerény véleményem szerint — teljesen indokolt, bátorkodom ajánlani, hogy ezen némely termelő és kereskedő részéről fenntartani óhajtott eljárásra vonatkozó törekvést senki ne támogassa, hanem ellenkezőleg, mindenki igyekezzék odahatni, hogy e mindig hamisításnak tekintett eljárásról ugy a termelők, mint a kereskedők egyszer és mindenkorra mondjanak le, mert kilátás sincs arra, hogy az olajozás megengedésére irányuló kíváncsalom illetékes helyen figyelembe vetessék.

Az osztrák agrárközpont közgyűlése és Hohenblum lovag bucsuja.

Az osztrák agrárközpont főelőadójának, Simitsch-Hohenblum Alfréd lovagnak hetvenedik születése napján, f. hó 9-én délelőtt tartotta Bécsben XII. rendes közgyűlést a Zentralstelle, teljes számu vezetőségének és igen sok tagjának, továbbá az alsóosztriai helytartótanács kiküldöttjének és számos agrárius képviselőnek jelenlétében. A közgyűlésen Guttenberg udvari tanácsos elnököl, aki megnyitó beszédében melegen ünnepelte a hetvenéves Hohenblum lovagot. Utána Leidl dr. méltányolta Hohenblum érdemeit, majd Mayer tartománygyűlési képviselő terjesztette elő a választmány ama javaslatát, hogy vegye a közgyűlés Hohenblum lovagnak a főelőadói tisztsegről való lemondását sajnálkozással tudomásul s egyben kérje őt fel — bizalmának és hálás köszönetének kifejezése mellett — az újonnan alakítandó, teljesen önálló kereskedelempolitikai szakosztály előadói tisztjének elvállalására, amit az agrárközpont közgyűlése Ehrenfels bárónak, a bécsi gazdasági egyesület elnökének felszólalása után egyhangulag el is határozott. Hohenblum Alfréd lovag erre köszönetét fejezvé ki a közgyűlés részéről történt bizalomnyilvánításért, a felajánlott előadói tisztet elvállalta és előterjesztette az osztrák agrárközpont multévi működéséről szóló részletes jelentését, amelyre legközelebb lesz még alkalmunk érdemileg visszatérni. A bucsuzó főelőadó beszámolóját a közgyűlés tüntető helyesléssel vette tudomásul s ezután az agrárközpont továbbfejlesztésének és jövő munkaprogramjának előkészítésére külön bizottságot küldött ki.

Végül egyhangulag elfogadta a közgyűlés Hohenblum lovagnak oly értelmű határozati javaslatát, hogy az agrárközpont legerélyesebben tiltakozik az osztrák agráriusok egységes táborának megbontására irányuló kísérletek ellen és feltétlenül ragaszkodik a nagy küzdelmek árán kiviyott agrárvámvédelemnek az egész vonalon való esorbitatlan fenntartásához, sőt a jövő külkereskedelmi szerződési időszakra a jelenlegi agrárvámvédelem kiterjesztését követeli a mai vámtarifában védtelenül hagyott nyers-terményekre is. Ennek kapcsán élesen elítélte a közgyűlés ama törekvéseket, amelyek részt akarnak venni az osztrák agrármozgalom szolidaritásán és e czélból az alpesi állattenyésztő gazdák érdekeit szembe igyekeznek állítani a gabonatermesztő tartományok gazdáinak érdekével. Holott az agrárvámvédelem általában a mezőgazdaságnak, nem pedig csupán egyik vagy másik termelési ágának válik javára. Végül köszönetet szavazott a közgyűlés mindama tartománygyűléseknek, amelyek a fedezetlen határidőüzletnek a bécsi terménytözsden, ugynevezett szállítási ügylet leple alatt való feltámasztása ellen állást foglaltak.

Simitsch-Hohenblum Alfréd lovagot az agrárközpont főelőadói tisztjéről, hajlott korára való hivatkozással történt visszavonulása alkalmával Ausztria minden részéből elárasztották a rokonszenv és bizalom jeleivel, amit az agráriusok e törhetetlen hűségü, fanatikus és kiváló agitáló képességgel megáldott ösz bajnoka nagyon is megérdemelt az osztrák gazdák részéről, mert hiszen egész munkaerejét közel másfél évtized óta teljesen önzetlenül az ő javukra szentelte. Érdemeinek legjobb bizonyága az, hogy a N. Fr. Pr. „örömmel” üdvözli nyugugalomba vonulását s éppen ezért csak örömmel vehette viszont minden agrárius tudomásul, hogy „a 70 éves Hohenblum nem hajlandó a merkantilistáknak zavartalan győnyörüséget szerezni visszavonulásával”, hanem kisebb munkakörben ezentul is tevékeny részt vesz kedves alkotásának további tevékenységében, amelyet ezentul ugy óhajt — ugymond — figyelemmel kísérni, mint a szerető apa jámi tanuló gyermekének első önálló lépteit.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az OMGE. közleményei	381
Az angol imperializmus	383
Magtermesztés és magnemesítés	384
Czukurépetermesztők Szövetsége	388
Német munkásintézmények	389
Gazdasági esküdtsek	389
Válasz a „Reflexiók”-ra	390
Székelyszerűturi bikavásár és tenyészállatkial-	
lítás tiszta erdélyi-magyar vérben	390
Kivándorlók pénzküldeményei	390
Németország árpabevitale az 1909. évben	391
Temesmegyei gazdálkodási viszonyok	391
A paprika olajozásáról	392
Az osztrák agrárközpont közgyűlése és Hohen-	
blum lovag bucsuja	392
Gazdátársadalmi mozgalmak	385
Levélszekrény	386
Vegyesek	392
Darányi a Gazdaszövetségben. — A Károlyi-	
bilikom a Mezőgazdasági Múzeumban. —	
Esküvő. — Jogosulatlan hivatkozás az	
OMGE.-re. — Állattenyésztésünk és az ex-	
lex. — A mezőgazdaság és a dunai hajózás.	
— Cselédjutalmazás. — Az élelmiszerhami-	
sítás ellen. — Giroforgalom a német és	
svájci postacsekkihivatalokkal. — A bor-	
kereskedelem szabályozása az Egyesült-	
Államokban. — Figyelmeztetés a műtrá-	
gyák vizsgálatára. — Prágai gazdasági	
kiállítás 1910. évi május havában —	
Gyapjujelentés. — Gőzhajózási hírek	394
Kereskedelem, tözsde	395
Szerkesztői üzenetek	396

Darányi a Gazdaszövetségben.

A „Magyar Gazdaszövetség” e hó 13-án tartott igazgató-választmányi ülésén *Pallavicini Ede* ögróf a napirend előtt melegen üdvözölte *Darányi Ignác* elnököt, ki most foglalja el hosszú idő után az elnöki széket. Tolmácsolta a Szövetség legőszintébb köszönetét mindazon támogatásért és jóakarataért, amelylyel a Szövetség iránt viseltetett nemcsak mint elnök, hanem mint miniszter is, akinek buzgósága eredményezte a Szövetség munkásságának új fellendülését. Darányi megköszönte a lelkes üdvözlést azon a helyen, ahová ugy jött vissza, mint régi otthonába. Beszede további részében következő kijelentéseket tette:

„Aki azt mondja, hogy elenyészte az osztályok közötti különbségeket, az hamis próféta, azzal mi szemben állunk. De aki azt mondja, hogy a különböző társadalmi osztályok közötti ellentéteket a szociális munka jegyében ki kell egyenlíteni és a különböző osztályokat közös czélra és közös erőre felhasználni: az a jövő alapjait rakja le, az a társadalom fennmaradását biztosítja. Nem szabad a nagy-, közép- és kisbirtokot ellentétbe helyezni egymással, minden

ilyen rétegnek u maga rendeltetés ezek a tagozatok részei: mindegyik csak együttesen bajnak tartom az kal inkább, mint általános politikai rek tevékenységét mert az aktuális magyar ember ér zása, a napi politikában azt találok, tartanak lekötve, jelen korban, akik és azok helyét a anyagi jólétük és rozza meg. Én azt beleoltani a gazda adatunk odahatni, seivel gazdátársain sseggel foglalkozzan irányulnia, hogy a közgazdasági érzsadalmi törekvései keny haladás és nagy kulturálmunk, hogy még és olyan hatalmas ország, Franciaorsadalmi és szövénálunk előbbre va ség az, hogy a kereskedelem ez kezd fejlődni. Ez ben erősen igazolvámtarifa megalkohelyzet akkor, ha rentuli termények mienkre vetették idő fényesen igazóuj erőt ad nekünk folytassuk.”

A Károlyi-bilikom. Az OMGE. n indult ki 1907 tav alapításának eszmé gató-választmányára s a Károlyi Sándor befolyt összeg felesl költséggel készített nyertes terve alap aranyval és drág bilikomot, amelyn Károly tanár művé szónoklatot a magy első Károlyi-émlék akkori földmivélsé tikus és találó jelle munkássága valódi választmányának az 1909 deczen *Desseffy Aurél* g ben Károlyi Sándor gazdátársadalomho nyomában évről-év ság fog a fehér as tellen emlékének *Károlyi Mihály* g választmányának végén felkérte a r uljon hozzá ahho képező Károlyi-b évenként csak eg őrzés és közszer Magyar kir. Mező tessék el. *Serény* niszter készségge

ilyen rétegnek megvan a maga jelentősége, a maga rendeltetése a saját helyén. Olyan formák ezek a tagozatok, mint az emberi test különböző részei: mindegyikre szükség van, de helyesen csak együttesen teljesíthetik feladatukat. Nagy bajnak tartom azt, hogy Magyarországon, sokkal inkább, mint bármely más országban, az általános politikai kérdések foglalják le az emberek tevékenységét. Nem a jelen időről szöveg, mert az aktuális helyzetben értem, hogy minden magyar ember érdeklődik a helyzet kibontakozása, a napi politika fejleményei iránt. De általában azt találok, hogy e kérdések igen sok erőt tartanak lekötve, ami pedig kétszeresen hiba a jelen korban, akkor, amidőn a nemzetek súlyát és azok helyét a népek családjában elsősorban anyagi jólétük és közgazdasági jelentőségük határozza meg. Én azt hiszem, hogy nekünk hivatásunk beleoltani a gazdaságsadalomba ezen érzést, feladatunk odahatni, hogy a közgazdaság kérdéseivel gazdaságaink alaposan, beható részletességgel foglalkozzanak. Törekvésünknek oda kell irányulnia, hogy általában erős, helyes és józan közgazdasági értéket tanúsítsunk. Gazdasági-sadalmi törekvéseinkben kétségtelenül jelentékeny haladás észlelhető. Am ha a nyugati nagy kultúrállamokat tekintjük, be kell vallanunk, hogy még mindig el vagyunk maradva és olyan hatalmas iparországok, mint Németország, Franciaország is, mezőgazdasági, társadalmi és szövetkezeti munka tekintetében nálunk előbbre vannak, sőt igen érdekes jelenség az, hogy a hatalmas Anglia is, a világkereskedelem ez erős faktora is agrár irányban kezd fejlődni. Ez a tény annyi támadással szemben erősen igazolja vámpolitikánkat, igazolja a vámtarifa megalkotását, mert mi lett volna a helyzet akkor, ha Anglia elzárkózik s a tengerentúli termények más piacokra, köztük a mienkre vetették volna magukat. Eszerint az idő fényesen igazolja a mi politikánkat és ez új erőt ad nekünk arra, hogy munkánkat tovább folytassuk.

A Károlyi-bilikom a Mezőgazdasági Muzéumban. Az OMGE. nesztorától, *Galgóczy* Károlytól indult ki 1907 tavaszán a Károlyi emlékszerleg alapításának eszméje, amelyet egyesületünk igazgató-választmányra nagy lelkesedéssel tett magáévá s a Károlyi Sándor gróf szobrára közadakozásból befolyt összeg feleslegéből, összesen 3800 korona költséggel készíttette el *Muhics* Sándor pályadíjnyertes terve alapján a magyaros motívumú, arannyal és drágakövekkel ékesített Károlyi-bilikomot, amelynek izléses kivitele *Herpka* Károly tanár művészetét dicséri. A szerlegavató szónoklatot a magyar gazdák 1908 október 21-iki első Károlyi-emléklakomáján *Darányi* Ignác dr. akkori földmivelésügyi miniszter mondta, plasztikus és találó jellemzését adván Károlyi Sándor munkássága valódi jelentőségének. Másodízben az 1909 december 19-iki Károlyi-lakomán *Desseoffy* Aurél gróf szólott a bilikommal kezében Károlyi Sándor hagyományairól a magyar gazdaságsadalomhoz s e két illusztris szónok nyomában évről-évre más gazdasági-sadalmi kiválóság fog a fehér asztal mellett Károlyi feledhetetlen emlékének pár kegyeletes szóval áldozni. *Károlyi* Mihály gróf elnök az OMGE. igazgató-választmányának határozatából még a múlt év végén felkérte a földmivelésügyi minisztert, járuljon hozzá ahhoz, hogy az OMGE. tulajdonát képező Károlyi-bilikom, amelyet az egyesület évenként csak egyszer vesz használatba, megörzés és közszemlére való kitétel céljából a Magyar kir. Mezőgazdasági Muzéumban helyeztessék el. *Serényi* Béla gróf földmivelésügyi miniszter készséggel teljesítvén az OMGE. kérelmét,

utasította a Mezőgazdasági Muzéum igazgatóságát, hogy az OMGE. tulajdonjogának és rendelkezési szabadságának fenntartása mellett vegye a Károlyi-bilikomot őrzetibe. A múzeum igazgatósága a szerleglet a napokban vette át az OMGE.-től és az jövő héttől fogva a Mezőgazd. Múzeum első emeletén levő királyteremben lesz látható a következő feliratjelző tábláskával: „Károlyi emlékbilikom (az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona): *Galgóczy* Károly indítványára közadakozásból alapította 1908-ban az OMGE. oly rendeltetéssel, hogy az egyesület évenkénti Károlyi-emléklakomája alkalmával a megdiesőült magyar gazdavezér, Károlyi Sándor gróf emlékére üritessék (*Muhics* Sándor pályanyertes terve alapján készítette *Herpka* Károly).“

Esküvő. Zárkafalvi és práznocezi *Praznovszky* Gyula dr. ügyvéd február hó 15-én déli 12 órakor vezette oltárhoz a budapest-belvárosi főplébánia-templomban *Lithway Rózsikát*, özv. viszoesányi *Lithway* Mátyásné, született nagyrákói *Rakovszky* Vilma hetedik és legifjabb leányát. Esküvő után a fényes nászmenet, amelyben a vőlegény és menyasszony családjából mintegy harminczan vettek részt, *Rubinek* Gyula OMGE. igazgató házában gyűlt egybe lakodalomra, aki felesége, *Lithway* Margit révén sógora a bájos, ifjú menyecskének. Fogadja a boldog új házaspár lapunk részéről is őszinte szerencsekívánatainkat.

Jogosulatlan hivatkozás az OMGE.-re. E cím alatt elmondottuk, hogy a létesíteni kívánt „Alimentária általános élelmiszerértékesítő r.-t.“ alapítói által kiadott felhívás az OMGE.-re vonatkozólag hivatkozást tartalmaz és mikor erre a hivatkozásra cselezve egyik előfizetőkünk kérdést intézett hozzánk az új alapítás megbízhatósága iránt, azt feleltük, hogy nem ismerjük a mozgalmat s ezért az OMGE.-re történt hivatkozás csakis jogosulatlan lehet. Most kezünkhez jutott az alapításra való felhívás és az igazsághoz képest meg kell állapítanunk, hogy annak tartalmában semmi olyan nincs, ami a feltétlen jogosultság határát túllépné. A felhívás mindössze annyit konstatál, hogy az OMGE. egyik szakosztályi ülésében maga is az élelmiszerértékesítő érdekében létesítendő intézmények támogatását kívánta. Ez a megállapítás megfelel a valóságnak és az a második pont, hogy ebből a határozatból kedvet merítettek egy efféle intézmény megalapítására, nemcsak kifogástalan, de egyenesen örvendetes, mert az OMGE.-nek az életre gyakorolt hatását bizonyítja. Ezzel a felvilágosítással tartozunk a felhívást kibocsájító alapítók-nak, kik között több általunk is jól ismert nevet látunk. Az természetesen nem lehet hivatásunk, hogy létesítendő vállalatokat kritika tárgyává tegyünk és egy felhívó levél átolvasása után irányító véleményt adjunk közre.

Állattenyésztésünk és az ex-lex. A földmivelésügyi kormány évenként nagymennyiségű tenyészállatot juttat a kistenyésztők használatába, mely tenyészállatokat részint a hazai tenyésztőktől, részint pedig import útján szerzi be s kedvező fizetési feltételek mellett bocsátja a tenyésztők birtokába. Már a múlt ősszel meg kellett a tenyészállatvásárlást szüntetni, mert kimerült az erre szolgáló költségadomány. A tenyésztők abban bizakodtak, hogy az új költségvetési esztendő elején a hiányok pótolhatók lesznek. Ez a számítás azonban az ex-lex folytán csak részben vált be. *Serényi* Béla gróf földmivelésügyi miniszter ugyanis, tekintettel a kisczadák tenyész-tését fenyegető nagy károokra, saját felelősségére folyósította a rendelkezésére álló hitel felét, ami azonban a már ősszel megindult nagy kereslet miatt csak éppen a visszaesés megakadályozására elégséges. Több vonalon egyáltalán nincs módjában a földmivelésügyi miniszternek, hogy a költségvetés nélküli állapot bajain segítsen. Így megakadtak a középponti nagy tenyészállatvásárlé-telep létesítésének munkálatai, megakadt az újonnan alakuló tejszövetkezetek segítése, valamint azoknak a nagyobb tejjgazdasági vállalatok-nak támogatása is, melyek például vajexportunkat rövidesen tíz millió koronára emelték. A földmivelésügyi miniszter most a bajok kis részén

segített, de itt is csak félig. Intézkedése kétségteienül közérdeket szolgál. De talán azt lehetne mondani erre, hogyha már a saját felelősségére félig megcsinált valamit, ugyanazt egészen is megcsinálhatta volna, mert mikor ugyanis ezer és ezer címre utalványoztatik a kiadástól eltiltott pénz, akkor az állattenyésztés érdekeinek teljes megóvása olyan tétel, melyért a felelősséget a miniszter a legkönnyebben elviselheti.

A mezőgazdaság és a dunai hajózás. Mezőgazdasági kivitelünknek utirányai nyugat felé az osztrák vasutak jelentékenyen felemelt tarifái következtében tetemesen megdrágultak s így annál fokozottabb mértékben fordul figyeimünk a vízi útra, melyen az országhatártól Ausztrián keresztül Németországig a magyar mezőgazdaság érdekei szerint szabhatja ki a kormány a magyar hajózási vállalat tarifáit. A mezőgazdasági érdekek szempontjából így is kellene mindenkor eljárni az államnak, de sajnos, az utóbbi időben a hajózási fuvardíjak megállapítása nem igen történik azon az alapon, ahogyan azt kiviteli érdekeink megkívánják. Erre pedig annál nagyobb szükség lenne, mert az osztrák befolyás a dunai hajózás terén ismét jelentékenyen megnövekedett azáltal, hogy a Delnémet Gőzhajózási Társaság részvényeit nagy részben az osztrák kormány magához váltotta. Az egész dunai hajózásnak legfontosabb része a Duna magyarországi szakasza s a forgalmat is legnagyobb részben a magyarországi árukban bonyolítják le. Ha már most a jövőben az osztrák befolyás egy újabb hajózási vállalatnak osztrák részről történt megváltása útján növekedni fog a dunai hajózás terén, úgy az semmiesetre sem lehet közömbös reánk nézve. Az osztrák kormány semmiesetre sem váltotta meg a delnémet hajózási vállalatot, hogy annak üzemenyességével előnyösen kamatoztassa a beruházott tőkeket, hanem bizonyára azért, hogy az a jövőben az osztrák érdekek szempontjából állapítsa meg a hajózási fuvardíjakat. Az osztrák vasutak megdrágult szállítási díjtételei amugy is súlyos csapást mértek kivitelünkre s így fokozottabb mértékben válik fontossá reánk nézve az oleó vízi út. Az egyetlen nagyszabású magyar hajózási vállalat pedig nem rendelkezik annyi szállítási eszköz felett, hogy a magyar forgalmat egyedül lebonyolíthassa s akkor ha kedvező kilátásunk nyílik az osztrák nyugati s a németországi kivitelre, a hajózási díjtételek könnyen megakaszthatják a kivitel fejlesztését. Ebből a szempontból tekintve a hajózási vállalatok működését, különösen kedvezőtlenül érint bennünket az a megállapodás, melyet a dunai hajózási vállalatok kötöttek egymással a kedvező üzlet-eredmények biztosítására. A hajózási vállalatok evégből elhatározták, hogy a szállítási díjtételeket egységesen fogják megállapítani, miáltal a versenyt a szállítók rovására feleadták. A gabonaszállítás díjtételére vonatkozó kartell is meghosszabbították részben felemelt díjtételekkel a jövő nyár derekáig, úgy hogy az aratás után forgalomba kerülő áruk már a drágább díjtételek mellett jutnak elhajózásra. Ily viszonyok mellett feltétlenül szükséges volna, ha a kormány a magyar hajózási vállalatot a kartellből kivonná a magyar érdekek biztosítására s inkább kamatgaranciát nyujtana a társaságnak, miáltal nem kényszerülne az osztrák érdekek szempontjából megállapított tarifák szerint szállítani a magyar feladók rovására.

Cselédjutalmazás. Fogynak, egyre fogynak azok a gazdájukhoz halálig hűséges cselédek, akiknek jutalmazásáról *Darányi* miniszter oly szépen gondoskodott. Legutóbb folyó hó 2-án folyt le egy cselédjutalmazás Tápió-Szeccsön, *Hevesy* Lajos földbirtokos uradalmában. A földmivelési miniszter által díszoklevéllel és 100 korona jutalommal kitüntetett cseléd *Gregor* Gergely magtáros hajdu, aki 43 éve szolgálja az uradalmat hűségesen. A jutalmak átadására megjelentek *Hevesy* Lajos földbirtokos, *Desseoffy* Emil főszolgabíró, *Hajós* Emil bizottsági tag, a község előjárósága és az összes cselédség. *Desseoffy* Emil főszolgabíró lendületes beszédet tartott és átadta a miniszter által adományozott dísz-

oklevelet és 100 koronát aranyban Gregor Gergely öreg magtáros hajdunak. Hevesy Lajos földbirtokos szintén szép beszédet intézett az ünnepelelőre eselédhez. Hangoztatta, hogy a munkaadó és a munkás csakis egymást megértve boldogulhat, tehát a hamis nemzetközi szocialista tanok az egymást megértés kárára vannak. Különösen kiemelte a pálinka káros hatását és odaállította Gregor Gergelyt előtanúnak a mértékletes józan élet példája gyanánt, akit a legfelsőbb kitüntetés ezekért az érdemeiért jutalmaz. De minden szónál szebben beszél a tett, ezt tartja Hevesy Lajos földbirtokos is, ezért gazdagon megajándékozta józanéletű, hűséges öreg eselédjét. Gregor Gergely meghatottan könnyezett és köszönte volna a kitüntetést, hanem a megilletődéstől nem birt szólani. Helyette *Sevess* uradalmi bognár mondott köszönetet úgy a miniszternek, mint Hevesy Lajos földbirtokosnak. Intette a eselédességét, hogy óvakodjanak a szocialisták mindent felforgató tanaitól, mert a becsületes munkáért megbecsülés jár. A tápiószecsői ünnepség lakoma fejezte be. Hevesy Lajos volt a vendéglátója úgy a megjelent vendégeknek, mint a község előjáróságának és az összes eselédességnek. A tápiószecsői emlékezetében hosszú időközön át megmarad az öreg Gregor Gergely kitüntetésének kedves emléknapja.

Az élelmiszerhamisítás ellen. A Délmagyarországi Természettudományi Társulat által fenn tartott vegykísérleti állomás működése folytán az élelmiszerhamisítások száma csökkent. Az a nagyfokú visszaélés, mely az élelmiszereket illetően még néhány év előtt fennállott, ma már jórészt megszűnt. A környékről hamisított tejet behordók száma megapadt. A hamisított próbák kiválogatása érdekében a vegykísérleti állomás ellátta a hatóság mintavevőket műszerekkel s kezelésükre betanította őket. A tej megítélésénél a legnagyobb óvatossággal jár el az állomás. A földmivelésügyi miniszter rendelete alapján fogantatott istállópróbáknak nagy jelentőségük volt a szakvélemény kialakulására. Az összes gyanús tejpróbák 41,6 százaléka bizonyult hamisítottnak. A tejfölöknek csak 1,8 százaléka kifogásoltott. A vaj- és túrópróbák megfelelőek voltak.

Giroforgalom a német és svájci postacekkhivatalokkal. Folyó évi február hó 1-én a magyar királyi postatakarékpénztár, a német birodalom területén fennálló császári német, bajor királyi és württembergi királyi postacekkhivatalok (Postcheckämter), valamint a svájci postacekkhivatalok (Postscheckbureaus) közt giroforgalom lépett életbe, melynek útján a magyar királyi postatakarékpénztár csekk számlatulajdonosai, a német birodalmi és pedig a császári német, a bajor királyi és a württembergi királyi postacekkhivatalok csekk számlatulajdonosai, valamint a svájci postacekkhivatalok csekk számlatulajdonosai egymás számláira kölcsönösen tetszés szerinti összegeket utalhatnak át. A magyar királyi postatakarékpénztár csekk számlatulajdonosai átutalásokat a magyar királyi postatakarékpénztár igazgatósága által részletesen körülírt módokat mellett teljesíthetnek, amelyekre vonatkozó utmutatás a postatakarékpénztári közvetítőhivatalok útján szerezhető be vagy az OMGE. titkári hivatalánál is tagjaink rendelkezésére áll a postai megküldésére szükséges válaszbélyeg ellenében.

A borkereskedelem szabályozása az Egyesült Államokban. A bork megnevezésére és természetüknek az edényen való jelzésére az Egyesült Államok kormánya rendeletet adott ki. A rendelet értelmében „bor” elnevezés alatt csak a szőlőből préselés útján előállított és sem az erjedés előtt, sem azután semmiféle vegyítés, cukrozás által át nem alakított természetes szőlőlé árusítható. Ha a must, vagy bor cukrozással javított, az ital „cukrozott bor”-nak nevezendő. A törkölyből különböző vegyi anyagok hozzáadásával készített folyadék borknak egyáltalán nem nevezhető, hanem annak utánzat jellege minden esetben feltüntetendő. A gyümölcsbor elnevezés mellőzendő s a különböző gyümölcsből készült italok a kereskedelemben „borutánzat”-nak nevezendők.

Figyelmeztetés a műtrágyák vizsgálatára. A statisztikai adatok szerint hazánkban az elmúlt 1909. évben körülbelül 15.000 kocsi rakomány szuperfoszfátot használtak fel, tehát olyan mennyiségeket, melyek a múltévi árak és 16% átlagos vízben oldható foszforsavtartalom mellett évenként 12 millió K. kiadást okoznak a magyar gazdaközönségnek. Noha örömmel konstataálható, hogy gazdáink — a műtrágyák vásárlásánál előfordulható visszaélések tudatában — ma már egyre sürűbben ellenőrzetik áruikat, a vegykísérleti állomások mégsem tudnak tiszta képet alkotni a műtrágyakereskedelem realitását illetően, azért, mert a gazdák csak a legtrikább esetben közlik az állomásokkal a vásárlás feltételeit, különösen pedig a szavatolt beltartalmat és akkor sem hiteles okmányokkal támogatva, hanem csak odavetve hittel alig érdemlő adatokkal. Így, ha a vegykísérleti állomások ellenőrző vizsgálatai a magánérdekeket megvédik is, a közérdek, mely megkívánja, hogy a hamisított minden körülmények között elnyerje büntetését, nem találhat kellő védelemre. A magyarországi vegykísérleti állomás felhívja tehát a gazdaközönséget, hogy a hazai műtrágyapiac hathatós ellenőrzése céljából a hiteles műtrágyaminta kíséretében küldje be egyszersmint a műtrágya vételi feltételeit, mindenképp a szavatolt beltartalmat (például a szuperfoszfátnál a vízben oldható foszforsavat), a precízírozó kötveletet, avagy a szavatolt beltartalmat is feltüntető hiteles mintavételi igazolványt, melyből a kísérleti állomások az ellenőrző vizsgálatok eredményei alapján meggyőződhetnek arról, hogy nem főrog-e fenn hamisítás, visszaélés vagy megtévesztés esete és szükség esetén a megtorló eljárást hivatalból is megindíthatják.

Praagai gazdasági kiállítás 1910. évi május havában. A csehországi központi mezőgazdasági társulat 1910. évi május 14-étől május 22-éig egy kiállítást rendez, amelyen minden új vívmány, amely a mezőgazdaság terén létrejött, képviselve lesz. A tej-, szesz-, cukor- és serfőzési ipart képviselő csoportban, valamint a borászati, mérészeti és selyemtenyészési osztályban magyar kiállítók is résztvehetnek s ezen csoport zsűrije jelentékeny díjjutalmakról rendelkezik. A praagai lakosságot leginkább a VIII. csoport (ipar- és műkészítmények) és a IX. csoport (élelmiszerek és italok) hivatják érdekelni. A X. csoport is, gazdasági és más gépek és készülékek újdonságai s különösen az óvókészülékkel ellátott szecskavágógépek egyik legérdekesebb része lesz a kiállításnak. A kiállítás, mely Schwarzenberg Frigyes herceg einökle alatt áll, igen nagy tért foglal el s magyar kiállítók részvételét nagyon szívesen látnák. A kiállítók teljes képviselését, a kiállított tárgyak elhelyezését praagai-karolinentali lakos Gobiet Arthur, a cs. kir. kereskedelmi törvényszék szakértője kiállítási ügyekben vállalja el, kívánatra programokat küld s megadja a szükséges felvilágosításokat.

Gyapjujelentés. Az utolsó három hét folyamán piacunkon körülbelül 8-900 zsák gyapju kelt el valamivel gyengébb áron, minthogy az eladók egy része a hosszú várakozásba belefáradt. Főleg katonaposttőgyárosaink vásároltak, míg más célokra csak kis mennyiség kelt el. Fizettek másodrendű középminőségű gyapjuért 280-290 K.-át, jobb minőségűekért 310-325 koronát, szlavin gyapjuért 210-215 koronát, fehér másodrendű őszi gyapjuért 240-264 K.-át, elsőrendűért 288-290 K.-át, középminőségű szennyes gyapjuért 118-135 K.-át 100 kg.-ként.

Gőzhajózási hírek. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság az áru felvételt Korneuburg, Wien, Pozsony, Budapest és Budapest dunaparti teherpályaudvar állomások egymás közötti forgalmában, valamint a felsorolt állomásokról Budapest alatt fekvő összes állomásaira folyó hó 21-én megkezdte.

Lapunk mai számában a 375. és 377. oldalakon közöljük *Teleki Arvéd* gróf drassói uradalmának hírdetéseit, melyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

Diófák papírhéju, bőtermő, négyéves. Árjegyzéket küld Nagy Gábor Kóly (Bihar megye).

„Köztelek Olesó Könyvtára.”

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó-vállalata, karöltve a „Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársasággal megindította a „Köztelek Olesó Könyvtárát”.

A „Köztelek Olesó Könyvtára” minden füzetét hazánk legkiválóbb szakírói, könnyen érthető, népies modorban írják; a modern gazdálkodási tudomány legújabb vívmányait felölelő, magas színvonalú értékes munka minden egyes füzet.

A vállalat öt évre terjed és 60-100 füzetből fog állni. Egy-egy évfolyamra az előfizetés csupán 5 K.-ba kerül s ezen kis összegért az 1-12. számú füzeteket kapja az illető, bérmentesen megküldve. Az „Olesó Könyvtár” 5 évfolyamában felöleli az összes mezőgazdasági termelési ágakat, hasznos tanácsokat ad az adóügyekre, a gazdaságban előforduló jogi kérdésekre vonatkozólag, foglalkozik a hitelkérdéssel, a biztosításra, eladásokra vonatkozó összes tudnivalókkal. Olyan általános, mindent felölelő könyvtárt szerez magának az előfizető, amelyből minden, a gazdaságban előforduló kérdésre a legpontosabb, szakszerű felvilágosítást nyerheti.

Ezideig megjelent füzetek: Az istállótrágya. Irta: Cserháti Sándor. A szarvasmarha tenyésztése. 29 ábrával. Irta: Kovács Béla. A gabonafélék termesztése. 19 ábrával. Irta: Grabner Emil. Baromfitenyésztés. 36 ábrával. Irta: Hrebly Emil. Adóügyi tanácsadó. Az új adótörvény alapján írta: Hollady Nándor. A jó pinceszegedza. Irta: Pettenkoffer Sándor. A takarmányozás alapvonalai. Irta: Cselkó István. Legközelebb megjelenik: Milyen gyógynövényeket természetesen a kiscgazda? Irta: Péter Béla dr.

Felhívjuk igen tisztelt olvasóinkat, hogy a lapunkhoz mellékelt előfizetési lap felhasználásával minél előbb fizessenek el a „Köztelek Olesó Könyvtára”-ra. A nép vezetőit, a lelkeseket és tanítókat pedig kérjük, támogassák a vállalatot és törekvéseit avval, hogy a kisebb gazdák körében is ismertessék és előfizetőket gyűjtsenek a „Köztelek Olesó Könyvtára”-ra.

A mellékelt megrendelési lapot kérjük kivágni és horítékba téve a „Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaságnak, Budapest, IX., Üllői-ut 25. beküldeni s egyidejűleg postautalványon az előfizetési díjat, 5 koronát.

Alábbi megrendelési lap kivágyva, a „Patria” r.-t.-nak Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám küldendő.

K.

MEGRENDELÉSI LAP.

Alulírott ezennel megrendelem és az egyidejűleg postautalványon beküldött 5 korona összeggel előfizetek az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó-vállalata kiadásában megjelenő „Köztelek Olesó Könyvtára” 1910. évi évfolyamára.

Kérem az eddig megjelent füzeteket postafordultával alantli címemre megküldeni.

Olvasható aláírás:

Lakóhely:

Utolsó posta:

NYILTTÉR. *)

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényes, cukorbetegségnél és harutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes szulfidvíz.

Kapható leványviszkerkedőben vagy a Salvo-Lipóid Salvator-forrás Vállalatánál Budapest, V. Rudasbányán.

*) E rovatban foglaltakért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

RUBI
a20. M.

Kö
19

A ha
go
el
am
és
a
nye
Ze
O.
tel
u

„K
Buda

KER

(A Magy
osztályának
Az időjárás
s az utakat
olvadásával
ban vannak
a tulságos
Február más
kérdés azonb
szerűen nem
A külföldön
hallatszanak
sek javulását
nagy Oroszo
mely utóbbi
met is idézett
kezett be, de
hogy további
jelent ez a má
dés, hogy a ne
kat nem fogja
solni. A párisi
melyek az át
szüntették, isz
tékben.

Ner

Február	Buza
	Rozs
	Zab
	Tengeri
	Árpa

Megjelent!
RUBINEK GYULA és SZILASSY ZOLTAN
 az O. M. G. E. Igazgatója a G. E. O. Sz. titkára
 szerkesztésében a

Köztelek Zsebnaptár
1910. évi folyama.

A „Köztelek Zsebnaptár“ tizenhatodik évfolyama teljesen átdolgozva két kötetben jelent meg. Az első kötet a tulajdonképeni Zsebnaptár, amely a naptári részt, a jegyzéknaplót és a vásárok jegyzékét tartalmazza; a második kötet, amely szakközleményeket tartalmaz. — A „Köztelek Zsebnaptár“ két kötetének ára O. M. G. E. tagoknak és a „Köztelek“ előfizetőinek bérmentes küldéssel 4 korona.

Megrendelhető a
„KÖZTELEK“
 kiadóhivatalában
Budapest, IX., Üllői-ut 25.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek“ részére.)

Az időjárási viszonyokban nem következett be változás. A csapadék továbbra is uralkodó jellegű maradt az utakat sok helyen járhatatlanná teszi. A hó elolvadásával konstataható, hogy a vetések jó állapotban vannak s bár a nedvesség eddig nem értett, mégis a tulságos sok csapadék esetleg károkat okozhat. Február második felére hidegebb idők beálltát jósolják, kérdés azonban, be fog-e ez következni s meglepetésszerűen nem köszönt-e be hirtelen a tavasz.

A külföldön, különösen Amerikában némi panaszok hallatszanak a vetésekre, ami az amerikai árjegyzések javulását is idézte elő. A csapadék különösen nagy Oroszországban, valamint Franciaországban, mely utóbbi helyen tudvalevőleg nagy árvízveszedelmet is idézett elő. Bár átmenetileg napos idő következett be, de erre ismét csapadék jelentkezett, úgy hogy további árvízektől tartanak. Komoly veszedelmet jelent ez a mezőgazdasági munkálatokra is, mert kérdés, hogy a nemsokára megtörténő tavaszi munkálatokat nem fogja-e ezen körülmény hátrányosan befolyásolni. A párisi tőzsdén az irányzat esendes, a malmok, melyek az árvízveszedelmek folytán üzemüket becsúszították, ismét dolgoznak, habár korlátozott mértékben.

Az orosz piacokon nagy szállítások bekövetkeztét várják az utak javulásával. A német piacokon az üzleti hangulat esendes, az angol piacokon szintén lanyha az irányzat.

A magyar és az osztrák piacokon legutóbbi jelentésünk óta árcsökkenés következett be, ami részben a malmok üzemredukciójára, másrészt azon körülményre vezethető vissza, hogy a hajózási évad közeledő megnyitásával nagyobb kínálatra számítanak. A malmok tartózkodók voltak a vásárlásokban, mely tartózkodó magatartást a rossz lisztelhelyezési viszonyokkal okadatozzák. Rozsban a fogyasztás tartózkodó, az árak esőkentek. Konvenció ezélokra való elhelyezésre mutatkozik némi érdeklődés. Zabban esékelyek a hozatalok, a forgalom korlátozott, a vásárlásokban a helyi fogyasztás vesz részt főleg. Az osztrák piacokon bőséges kínálat és morva származékokban, mely körülmény folytán a magyarországi kínálat csak olcsóbb árjegyzések mellett találhat elhelyezésre. Tengeriben elég bőséges a kínálat és az érdeklődés is megfelelő. A kínálat főleg a dunántúli állomásokról jelentkezik, míg a Tiszavidék tartózkodó; Erdély felé nagyobb tételek találtak elhelyezésre. Jobb kereslet tárgyát prompt árak képezik, miután a rossz szállítási viszonyok folytán a forgalom meg van nehezítve. Árpában az üzlet sztagnál, üzletkötések csak elvétve fordulnak elő. Az egyes gabonaművelekről s azok áraiban végbe ment változásokról napjelenítésünkben számolunk be.

Napjelenítés a gabonatözsdéről.
1910 február 15.

A mai készáruüzletben az árak 5—10 fillérrel olcsóbban jegyeztettek. Forgalom 6000 métermázsára volt tehető. A malmok a vásárlásokban tartózkodók.

Rozsban a hangulat esendes. Vevők gyéren jelentkeznek. Budapest paritásában 18.70—18.80 koronával fizetik.

Zabban korlátozott a forgalom. Néhány vagonára képezte kötés tárgyát. Budapesten 15.20—16.— koronával fizetik.

Tengeriben elég élénk az üzletmenet. A járhatlan utak még mindig akadályt képeznek a forgalom kifejlődésének.

Árpában alig van forgalom. Vevők nincsenek. A kínálat korlátozott.

Eladatott:

Buza, Tiszavidéki: 100 mm. 79.5 k. 28.90 K., 100 mm. 79 k. 28.90 K., 200 mm. 79 k. 28.90 K.

Pestvidéki: 100 mm. 77 k. 28.60 K., Fehérmegyei: 200 mm. 76 k. 28.20 K.

Román: 5000 mm. 78.5 k. 28.40 K. Rozs: 300 mm. 18.45 K. kp. p., 200 mm. 18.45 K. kp. p.

Zab: 300 mm. 16.— K. kpl. Lóhere: 45 mm. 110.— K. ab Budapest.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza 1910. októberre	23.40 K.
" 1910. áprilisra	27.86 "
Rozs 1910. októberre	17.28 "
" 1910. áprilisra	18.86 "
Zab 1910. áprilisra	14.92 "
Tengeri 1910. májusra	13.24 "

Hideghus-vásár az Orozi-téri élelmi piacon 1910. év február hó 15-én. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek“ részére.) Felhozott Budapestről 37 árus 45 db sertést, — árus — db süldőt, 2800 kg. friss húst, 700 kg. füstölt húst, 800 kg. szalonnát, 300 kg. hájat.

Vidékről és pedig — árus — db sertést.

Forgalom lanyha. Árak a következők: Friss sertés-hus 1 kg. 176—220 fillér, 1 q — K., süldő-hus 1 kg. —, füstölt sertés-hus 1 kg. 176—200, szalonna zsirnak 1 kg. 176—180, füstölt szalonna 1 kg. 184—184, háj 1 kg. 188—188, disznózsír 1 kg. 192—192, kocsonyahus 1 kg. 96—112, füstölt sonka 1 kg. fillér.

Hideghus-vásár a Garai-téri élelmi piacon 1910. év február hó 15-én. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek“ részére.) Felhozott Budapestről 62 árus 25 db sertést, 4 árus 45 db süldőt, 3000 kg. friss húst, 1500 kg. füstölt húst, 1000 kg. szalonnát, 600 kg. hájat.

Vidékről és pedig 10 árus 212 db sertést, 57 db süldőt, 2 árus 1200 kg. füstölt húst.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertés-hus 1 kg. 168—260 fill., 1 q 160—164 K., süldő-hus 1 kg. 172—220 fill., 1 q 164—168 K., füstölt sertés-hus 1 kg. 180—220, szalonna zsirnak 1 kg. 172—176, füstölt szalonna 1 kg. 180—220, háj 1 kg. 180—188, disznózsír 1 kg. 180—192, kocsonyahus 1 kg. 92—110, füstölt sonka 1 kg. 200—240 fillér.

Szeszület.

Változatlan szilárd irányzat mellett a szeszárak a legutóbbi zárlatjegyzés szerint zárulnak és finomított kontingens nyersszesz fedezési vásárlások folytán nagyobb tételekben kelt el.

Elkelt finomított szesz adózva 179—180— koronáig, adózatlanul 60—61— K.-ig, míg ellenben későbbi szállításra 1 K. drágább árakon kelt el több tétel.

Élesztőszesz adózva nagyban 177.50—177.75 koronáig, adózatlanul 58.50—58.75 K.-ig kelt el.

Denaturált szesz tartott és tartányúru 44.50 K.-ig, hordóúru barellal együtt 50.50—51— koronáig kelt el kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás gyéren volt ajánlva és a kínált tételek 55.20—55.50 K.-ig fix árban és 2 K.-val drágábban jegyezésen alul kelték forgalomban.

Exkontingens finomított szesz keresett. Budapesten a kontingens nyersszesz ára 58—57— korona.

Bécsi jegyzés 55—55.60 korona kontingens nyersszeszért.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	56—	57—
Finomított szesz adózva	179.50—	180—
" adózatlan	60.50—	61—
Élesztőszesz adózva	177.50—	177.75
" adózatlan	58.50—	58.75
Nyersszesz adózva	177.50—	177.75
Denaturált szesz	50.50—	51—

(Az adózott szesz a 20 K. pótdóval együtt értendő.)

Nemzetközi gabonapiac 1910 február 11-től 1910 február 15-ig.

	Kelet	Effektiv árak										Határidő	Határidős árak					
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chikágó	Buenos-Ayres	Odessza		Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	New-York	Chikágó
Buza	14	28.90	22.47*	30.40	28.—	27.68	23.40	23.90	—	20.04	20.02	Április	27.72	21.45 ¹	26.44 ²	21.68 ¹	22.24 ²	20.78 ²
	10	29.10	22.47*	30.80	28.20	27.68	23.30	23.90	—	20.04	20.02	Május	27.30	21.06	26.40	24.12	—	20.96
Rozs	14	18.75	—	19.60	19.80	—	16.02	—	—	—	14.94	Április	18.82	—	20.64 ²	16.26 ¹	—	—
	10	18.75	—	19.90	19.70	20.32	16.26	—	—	—	14.94	Május	—	—	20.26	16.50	—	—
Zab	14	16.—	—	16.—	14.70	20.32	—	—	—	—	—	Április	14.92	—	19.62 ²	—	—	—
	10	15.90	—	16.10	14.60	20.32	—	—	—	—	—	Május	—	—	19.38	—	—	—
Tengeri	14	12.50	15.38	15.90	15.70	19.70	—	—	—	13.75	—	Április	—	—	—	—	15.98 ²	—
	10	12.20	15.38	15.90	15.70	19.70	—	—	—	13.75	—	Május	13.22	—	—	—	—	12.24
Árpa	14	14.20	—	16.70	17.—	21.20	—	—	—	—	—	Április	—	—	—	—	—	—
	10	14.20	—	16.20	16.80	21.20	—	—	—	—	—	Május	13.23	—	—	—	—	12.48

Jegyzet: *) Red. winter II. 1) Márcz., márcz.-jun. 2) Julius.

Liszt, örlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete értéktakaromány-össztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzalisztjegyzesei 100 kilogrammonként Budapesten, elegysúly tisztasulyként, zsákostul.

Liszt. Az üzlet változatlan maradt és az üzemredukció daczára sem mutatkozott élénkülés. Az ősi áru továbbra is keresett volt. Malmok árakat mérsékeltek. Rendekezősek kedvezőtlenül érkeztek.

Table with columns: Szám, Ár K. and values for different flour types and quantities.

Table with columns: Szám, Ár K. and values for different flour types and quantities.

A korpaüzlet irányzata lanyha volt. A fogyasztók tartózkodók voltak vásárlásaikban és Németország sem tanúsított érdeklődést a finom korpa iránt, ellenben a goromba korpa Németországban élénk keresletnek örvend.

Heti korpaforgalom 13,226 q volt.

Table listing prices for various types of flour (Finom korpa, Goromba korpa, Rozskorpa, etc.) and their prices per 100 kg.

Élelmiszerek nagybani árai a központi vásáresarnokban.

Országos Gazdasági Bank Részvénytársaság jelentése 1910 február 15-én.

Husfélék jegyzése változatlan. Burgonyaárban némileg emelkedett, hagyma lanyha. Vaj kis huzatolok mellett szilárdult. Tojás csak kevés érkezik és néhány koronával magasabb árban talál vevőre.

Mai árak:

Husneműek: vidéki marhahús hátulja 1.16-1.44 K., eleje 0.90-1.20 K., vidéki borjú bőrben, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 1.12-1.12 K., helybeli borjúhús 1.20-1.36 K., sertéshús szalonnával 1.04-1.68 K., lehozott sertés 1.76-1.86 K., szalonna friss 1.72-1.76 K., szalonna sózott 1.40-1.44 K., szalonna füstölt 1.70-1.80 K., olvasztani való 1.68-1.72 K., hárj 1.80-1.92 K., sertésszár 1.82-1.84 K. kg.-ként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 1.60-1.80 K., hazai sonka 2.00-2.20 K., prágai sonka I. 2.40-2.60 K., prágai sonka II. 2.10-2.30 K., magyar füstölt karaj 1.80-2.10 K., prágai füstölt karaj 2.20-2.40 K., szalámi magyar I. 3.60-4.00 K., szalámi nyári 1.20-1.40 K.

Vad: 0.50-0.50 K., szarvas -90-1.00 K., dámvad -1.00-1.00 K., vaddisznó 1.00-1.20 K. kg.-ként egészben, nyul nagy 3.00-3.20 K., nyul süldő 1.80-2.20 K., fogoly 0.00-0.00 K., fácán 3.60-4.00 K., erdei szalonna 0.00-0.00 K., dámvad 0.00-0.00 K. kg.-ként. Fenyvesmadár kötegye 0.00-0.00 K.

Baromfifélék: 615 rántani való csirke 2.40-3.20 K., sütni való 3.20-3.60 K., liba fiatal 0.00-0.00 K., kacsa sovány 5.00-7.00 K., kacsa hizott 7.20-8.00 K., lud hizott 18.00-22.00 K., tyúk 3.40-4.20 K., pulyka 10.00-14.00 K., 615 sovány liba 0.00-0.00 K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1.70-1.80 K., hizott rucza 1.60-1.80 K., hizott pulyka 1.40-1.70 K., levestyúk 1.30-1.50 K., kg.-ként Pulard 2.00-2.20 K., Poulet 2.40-2.60 K., sütni való csirke 1.80-2.00 K. darabonként.

Tejtermékek: tevaj (centrifugált) I. 2.80-3.00 K., II. 2.40-2.60 K., főzvaj (köpült) 2.00-2.20 K., tehéntúrós 24-36 fill. kg.-ként. Valódi erdélyi juhtúrós és munkástúrós igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldsgéfélek: burgonya (vagonárú) sárka 7.00-8.00 K., rózsza 5.20-5.40 K., fehér 4.80-5.20 K., kifli 16.00-18.00 K., sárgarépa 5.60-6.40 K., petrezselyem 10-12 K., vöröshagyma makói 8.00-10.00 K., vöröshagyma közönséges hazai 7-8 K., fokhagyma 40-44 K., káposzta 10.00-12.00 K. 100 kg. Burgonya, új 0.00-0.00 K. Kalarábé 0.00-0.00 K. 100 drb, spárga solo 0.00-0.00 K., közép 0.00-0.00 K., levestpárga 0.00-0.00 K. kg.-ként. Zöldbab, hüvelyes 0.00-0.00 K., kifejtett 0.00-0.00 K., zöldborsó, hüvelyes 0.00-0.00 K., kifejtett 0.00-0.00 K., paradicsom 0.00-0.00 K. 100 kg.-ként. Uborka salátának való 0.00-0.00 K., ezetbe 0.00-0.00 K., savanyítani 0.00-0.00 K. 100 drb.-ként. Paraj 0.00-0.00 K. kg.-ja.

Gyümölcsfélék: Szőlő 0.00-0.00 K. kg.-ként. Alma: válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbalint, batul stb.) 60-1.00 K., másodikrendű 30-40 K., harmadrendű apró áru 20-28 K., körte elsőrendű 80-1.20 K., másodikrendű 40-60 K. q.-ként. Dió I. 50-60 K., II. 36-40 K. 100 kg.-ként. Görög dinnye 0.00-0.00 K., kantalupe 0.00-0.00 K., szárított belöldi szilva 0.00-0.00 K., belöldi szilvaiz 0.00-0.00 K., ringló 0.00-0.00 K. 100 kg.-ként.

Vegyes áruk: Bor és szeszitalokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 0.00-0.00 K. kg.-ként. (A Gazdasági b. - mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője - minden méz-értékesítési ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcsíz 0.00-0.00 fillér kg.-ként. Gomba szárított 0.00-0.00 K., szappan 0.00-0.00 fillér, lencse (erdélyi) 0.00-0.00 K., bab apró 0.00-0.00 K., nagyszemű 0.00-0.00 K., lencse K. 100 kg.-ként. Borsó koptatott 0.00-0.00 K. 100 kg.-ként. Tojás: bácskai 86.00-88.00 korona, hűtőházi áru 0.00-0.00 K., meszes 0.00-0.00 K. eredeti ládánként (1440 darab).

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4%o levonással vevő javára értendő.)

Table with columns: Öreg nehez, Öreg közép, Fialat nehez, Fialat közép, Fialat könnyű and their prices.

A hiztsertésüzlet változatlan irányzata.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1910 február 14.

Table with columns: Felhajtás összege, Minőség szerint, drb and values for different types of livestock.

Table with columns: Származási hely szerint, Nem szerint, drb and values for different types of livestock.

Árak (100 kilogrammonként élőszuliban, koronaértékben, fogyasztási adó nélkül.)

Table with columns: Magyar hizott ökör, Galicziai hizott ökör, Tarka hizott ökör, Bikák, Hizott tehén, Boszniai marha, Legelőmarha, Bivaly, Kisgazd. hizó ökör and their prices.

Irányzat: lanyha, prima és középminőségű ökör kereslettel, mindannak daczára összes minőségűek a mult-heti árt megtartották, ugyszintén csontosmarha, valamint bivaly is. Bika 1-2 koronával olcsóbb. Az üzlet menete a vásár végéfelé megélenkült.

Szerkesztői üzenetek.

V. R. Laposmajor. Az eladót hasonló körülmények között szavatosság terheli az eladott állat egészséges voltáért s ha az állat tüdőgyümőkör folytán elkorboztatt, az eladó a vételárt köteles visszatéríteni. Amde a jelen esetben az eladó a tehenet mint kifejezetten beteg állatot adta el, ezen körülményt a vevővel közölte s a vételárt is bizonyára ehhez képest állapították meg. Ha az eladó bizonyítani tudja, hogy az ügylet ilyen közlés mellett jött létre, a vételárt visszatéríteni nem tartozik.

R. F. Szend. Ha az okleveles gazda ipari vagy kereskedelmi tisztviselő gyanánt vállalt szolgálatot, rá nézve az ipartörvény rendelkezései lesznek irányadók. A gazdatisztai törvény 1. §-ának világos rendelkezése szerint csak olyan szolgálati viszonyokra alkalmazható, amidőn valaki másnak a gazdaságában a gazdasági igazgatás, kezelés vagy ellenőrzés rendszerint tennivalóinak ellátására szerződik. Maga a gazdasági diploma nem állapít meg a felmondás tekintetében kivételes jogokat.

M. Á. A eseléd-törvény 28. §-a csak a eseléd feleségéről és gyermekeiről szól. Egyéb családtagokat a gazda tehát gyógykezelni nem köteles.

D. F. Többeket közösen illető jövedelem közösen nem vonható jövedelmi adó alá, de ez nem is volna előnyös az érdekeltekre nézve, mert a jövedelmi adó progresszív kulcs szerint vettetik ki. Ugy a bevallásnak, mint a kivetésnek egyénenként külön-külön kell

történnie. Hogy a jövedelem megosztása nem egyezik a telekkönyvi tulajdonmegosztás arányával, mellette körülmény és a bevallásnál s a kivetésnél nem szolgálhat akadályul.

Ozd. A kérdés megoldása nem sok fejtörést okoz. Minden jogi ismeret nélkül mindenki tudni fogja, hogy olyan hibákért, amelyeket 4 hóval azelőtt követtek el, mint ön a gazdaságba jött, senki önt felelősségre nem vonhatja.

D. F. Hogy a földtulajdonos a telke félé ányuló faágakat levághatja, régi tételek jogszabály, amely még a rómaiaktól származik és a magyar magánjogban is elismerésre talál. Polgári törvénykönyvünk nincs és így törvényhelyre, amely ezt az elvet igazolná, nem hivatkozhatunk.

V. M. Nyögér. A levonás jogtalan. A eselédet, aki a szolgálatban vett parancsot nem teljesíti, joga van felmondás nélkül nyomban elbocsátani.

R. P. A bérlő szerződésszegést nem követelt el, de nem tett teljesen elegendő a szerződésben reá rótt kötelezettségnek. Ehhez képest a 18 1/2 kataszteri holdon elmulasztott trágyázás értékét megtéríteni köteles. Hogy az pénzösszegben kifejezve mennyi legyen, arra gazdasági szakértő adjon választ.

Az április 5-én létrejött megállapodás szavaival azt követelhetjük, hogy a tulajdonos ezen alkalommal nem mondott le abbéli jogáról, hogy az elmaradt trágyázás fejében kárpótást követelhesse.

S. L. A gazdatisztai törvény 9. §-a egészen világosan intézkedik erről. A gazdatiszt családját egyáltalán nem tartozik gyógyíttatni, magát a gazdatisztot pedig csak akkor, ha szolgálatának teljesítése következtében vagy oly baleset folytán betegszik meg, mely őt szolgálat közben, saját hibáján kívül eri. Ilyen eset itt nem látszik fennforogni.

G. L. Bertamajor. Az ex-lex idejére késedelmi kamatok nem járnak s már az első ex-lex alkalmával az volt az eljárás, hogy a késedelmi kamatokat csak az ex-lex megszüntének napjától számították.

M. E. Általánosan követett szokás szerint a vadászati jog és az ebből eredő jövedelem a haszonbérlet illeti, ha a szerződés másként nem intézkedik.

P. Kemence. A rétre jobb lett volna a műtrágyát (foszfor- és esetleg kálitrágyát) már ősszel vagy a tél folyamán kiszórni, hogy feloldódását kellően biztosítva, hatását már az ideai anyaszéna termésére is kifejthette volna; szó sines róla, most sem késő még de számolni kell azzal, hogy az első kaszáláskor esetleg kevésbé fog hatása feltűnni, csak később.

A foszfortrágyák közül egy a Thomas-salak, mint a szuperfoszfát egyformán jól használható; tekintve azonban a kissé elkésett kiszórását, jobb lesz szuperfoszfátot adni és pedig kat. holdanként 200 kg.-ot (100%-os) számítva. Kötött földön kálitrágya nem feltétlenül szükséges, bár nem egy esetben ilyen földön is nagyon jól bevált. Mindenesetre kísérletet kell tenni ezzel is és a rét egy részén a szuperfoszfátot kívül kálitrágyát is adni, még pedig kat. holdanként 100 kg. 40%-os kálisót, mely a szuperfoszfáttal egyidőben (akár azzal összekeverve) hintendő el. Egy kis nitrogéntrágya a rétre szintén szükséges; 35-40 kg. chilisalétromot kell tavasszal a füvek fejlődésének megindulását kiszórni.

V. M. Czeplé. Árpa és zaboshükköny alá sokkal helyesebb lenne nyáron adni a tárcsázást és 5szszel a mély szántást, mint megfordítva.

B. S. Nagyréde. A máskülönbön jó erőben álló, de mohar után vetett buza feljavítása chilisalétrommal egészen helyénvaló lesz, ha a buza kitavasodáskor gyenge fejlődésével ennek szükségét mutatja. Kat. holdanként 35-40 kg. chilisalétromot kell tavasszal kiszórni, még pedig a buza szokásos tavaszi fogasolása előtt; utóbbi a gyenge fejlődésű buzára különben is hasznos és nagyban hozzájárul a talaj víztartalmának konzerválásához is. A chilisalétromot az esőtől vagy harmattól nedves buzavetésre ne szórjuk, hanem csak a levelek megszikkadása után. Ha szükséges, akkor másodízben (2-3 héttel az első feltrágyázás után) adhatunk még 20-25 kg. chilisalétromot, de csak akkor, ha ez a vetés erőteljesebb bokrosodására indokolt. Miután ilyen kis mennyiségű műtrágya egyenletes kiszórása bajos, helyes azt ugyanoly mennyiségű száraz földdel jól összekeverni.

S. V. Tevel. A maghere ugyan távolról sem oly jó előveteménye a buzának, mint a takarmányhere, de azért rossz előveteménynek éppen nem mondható, különösen, ha - amint a kérdésben említették - a buza alá szuperfoszfátot adunk. Kat. holdanként 150-200 kg. 18%-os szuperfoszfát bőven elegendő.

G. J. Tiszta-Csege. A fekete homokos agyagtalajú gyümölcsös begyepesítésére következő fükeverék használható: Phleum pratense (komócsin) 3-40 kg., Dactylis glomerata (esomós ebir) 4-60 kg., Poa pratensis (réti perje) 3-50 kg., Avena flavescens (aranyzab) 1-30 kg., Avena elatior (francia perje) 2-90 kg., Lolium perenne (angol perje) 2-60 kg., Trifolium pratense (vöröshere) 1-60 kg., Trifolium repens (fehérhere) 0-40 kg., Lotus corniculatus (szarvaskerep) 0-50 kg., összesen 20-80 kg. kat. holdanként. A fűmagvak Mauthner Ödön budapesti magkereskedőnél, vagy a Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapesten) szerezhetők be. A kísérletelési célokra műtrágyák beszerzése ügyében tessék az orsz. m. kir. növénytermesztési kísérleti állomáshoz (Magyar-óvárra) fordulni.

F. Ö. Tudtnkkal ilyen elvi jelentőségű határozat csak a birtokon termelt tárgya tekintetében hozható. Szalmát eladni csak akkor tilos, ha a tulajdonos szerződésben foglaltatik.

Advertisement for SZÉRA TELEFON foglalt meg...

Advertisement for Nagyobb méltóságokhoz... IZSAK...

Advertisement for A Szeged... neh...

Advertisement for T... SZ... és...

Advertisement for Külön... vé... kerestet... Temes, T... RÖJT... Budapest...

Advertisement for Idegen szavak és nev... Kelemen B... Ára 4 korona, melynek előzetes be... esetön bérmentve a "Patria" r.-t. k... reskedése, Budap... Üllői-ut 25. sz. (K...

SZÉKASI SACCELLÁRY GYÖRGEY BANK- ÉS GABONA-BIZOMANYI ÜZLETE

TELEFON 173-32. BUDAPEST, V., NADOR-UTCZA 31. TELEFON 173-32.

foglalkozik hazai és külföldi tőzsdékre szóló megbízások, valamint effectív gabona-üzletek lebonyolításával. 3783

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek **szántását**, épügy **mélyrigolozását** szőlőtelepítésekhez eredeti FOWLER-féle GŐZEKEVEL elvállal **IZSÁK és NOVY** GŐZSZÁNTÁSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCZA 36., III. 29.

Postacím: IZERY IZSÁK GYULA, BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCZA 36., III. 29.

A Szegedi Hus- és Vásárpénztár Részvénytársaság

Sürgönyözim: „HUSPÉNZTÁR” ■ SZEGED, Közvágóhid ■ Interurban Telefon: 615.

ajánl direkt a termelőtől származó

nehéz pörkölt szalonnát.

5285

TEHENÉSZETEINK**SZERVEZÉSE ÉS VEZETÉSE**

SZASZ FERENCZ gazdatiszt házaspártól műve megrendelhető a „Patria” r.-t. könyvkereskedésénél, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. (Köztelek). Ára füzve 5 korona, vászonkötésben 6 korona.

Különböző nagyságu birtokok örök árbani vételre és bérbevételre

kerestetnek, még pedig Dunántul, továbbá Bács, Temes, Torontál és Krassó-Szörény megyékben.

RÓJTÓKI BAUER ANTAL
Budapest, VIII., Baross-utca 4.
TELEFON 166-66.**Idegen szavak és nevek szótára.**

A gyakorlatban előforduló idegennyelvű szálógék, szólások s rövidítések magyarázatával szorokszette

Kelemen Béla.

Ára 4 korona, mely összegnek előzetes beküldése esetén bérmentve szállítja a „Patria” r.-t. könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

Tavaszi vetőbűkkönyt

nagyon kevés zabbal (3%), igen szép minőségben ab Kaposvár 50 kg-ként **á K 9.50 zsákostul.** Elsőrendű rézgáliczot 250 kg.-os eredeti hordókban **100 kg.-ként á K 57.—** ab Budapest, ajánl utánvét mellett 5364
Österreicher Mór és Fia, Budapest, V., Báthory-utca 20. sz.

Ajánljuk vetési czélokra különösen alkalmas

Victória-vetőborsónkat.

Kivánatra mintázott ajánlattal szolgálunk. **Királymalom Hedrich és Strauss részvénytársaság.**
5377

Eladó!

Alant megnevezett ménesgazdaságban szabadkézből eladatik:

- 200 métermázsa **tavaszbuzza vetőmag** hektoliterenként 82,5 kg. minőség sulyban. Ára vevő zsákjaiban Kolozskara máv. állomáshoz szállitva métermázsanként 30 korona.
- Tenyésztési czélokra kiválogatott erős csontozatu, egy évet betöltött **hazai szőke kondorszőrü (mangalicza) 54 db kocza és 70 db kan.** Márczius hó végéig való átvétel mellett koczák ára darabonként 100 korona; kanok ára darabonként 110 korona. Vevő kívánságára a koczák az itteni törzskanokkal felbugattatnak.

Megrendelések a vételár előzetes beküldése mellett alábbi címre küldendők:

KOLOZS-TORDAI

m. kir. áll. ménesgazdaság intézősége
Kolozspuszta u. p. Kolozs.

5359

Züchtervereinigung-Zentralstelle, Chlumetz a. d. C.

NOLÓ JÓZSEF, DREGER A. csatlakozva hozzájuk LOCHOW-PETKUS F., STRUBE F. Schlanstedt, Dr. FRUWIRTH KÁROLY növényteni ellenőr.

Legnagyobb állami kitüntetés:
Cs. é. kir. osztr. állami elismerő oklevel
Prága 1905.

Győző díj: Wien, Berlin.

I. tiszteletdíj: London.

Grand Prix Paris és azonkívül több mint 100 további állami díj, elismerőlevel, természetű díj stb. stb.

Csakis eredeti nemes termelés a legnagyobb hozammal.

Ára 100 kg. legkevesebb 1000 kg. vételénél

Árpa és zab	K 32.—
rozsa	K 35.—
buzza	K 40.—
borsó	K 45.—

500-950 kg. vételénél az ár 100 kilónként 1 koronával, 50-450 kg. vételénél 100 kilónként az ár 2 koronával emelkedik. Zsák (100 kg. megtöltésére) önköltségi áron.

Prospektusok és minta ingyen és bérmentve. — Vasúti-, posta- és távtrati cím: Züchtervereinigung Chlumetz a. d. C.

5257

Magyar szabad.: 41461. sz.
Orosz szabad.: 13194. sz.

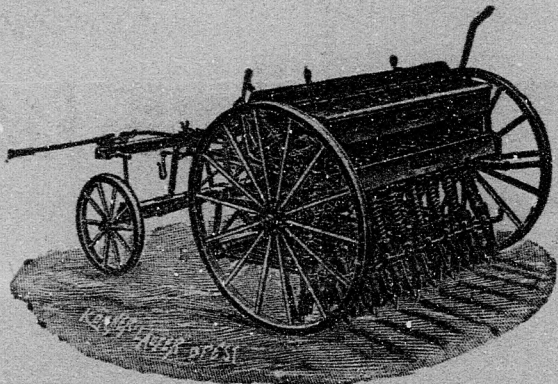
Osztrák szabad.: 24190. és 36532. sz.
Német szabad.: 171497. és 197235. sz.

„REKORD II.”

szab. sorvetőgép

a losonczyi mezőgazdasági gépgyár gyártmánya
sorba vet — sorba trágyáz.

A sorbatrágyázás
bámulatos termés-
többletet eredményez

A sorbatrágyázás által
kb. 50% műtrágyameg-
takarítás érhető el ::

Könnyű súlyu és sokoldaluan használható vetőgép.

Minden látszólagosan hasonló külföldi gyártmányt felülmul.

Uradalmaknak szívesen küldjük próbára gépeinket.

Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel szívesen szolgál

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Eredeti stassfurti

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat
= legolcsóbb áron szállítja =

Kalmár Vilmos

a stassfurti káliszindikátus vezérképviselője
Budapest, VI., Andrásy-út 49.

5375

Jutányosan eladó

2 drb jó és szép járásu, pedigrével ellátott és a bábolnai kir.

ménésből származó. **anyakancza** 1 drb **csikóval,**

9 éves, arabs **idei**

1 drb Clayton és Shuttleworth gyára- **gőzgép,** 1 darab

ból származó 8 HP. alig használt **ugyanazon**

gyárból való 4 lóra **járgány,** továbbá nagyobb mennyi-

berendezett **ségü, elsőrendü, igen szép**

magbűkköny. Czim: **Varga Sándor,** Posta

Muraszerdahely. **Bányavár.** 5374

A „Köztelek Olcsó Könyvtára”

II. évfolyamában legközelebb a következő
füzetek jelennek meg:

- 1—2. Kis Mihály: **Az igásló tenyésztése.**
43 ábrával K 1.—
3. Kerpely Kálmán: **A műtrágyák helyes
alkalmazása.** Számos ábrával K —.50
4. Dorner Béla: **Sertésenyésztés.** 25
ábrával K —.50
- 5—6. ifj. Sporzon Pál: **A kisgazda mező-
gazdasági gépei.** Számos ábrával K 1.—

Előfizetési díj 12 füzetre 5 kor.

Mindazon t. előfizetőket, kik a II-ik évfolyamra szóló meg-
rendelésüket még nem küldötték be, tisztelettel kérjük, hogy
az előfizetési összeget, **5 koronát,** mielőbb a „PÁTRIA”
részv.-társ. könyvkereskedése ezimére, **Budapest,**
IX. ker., Üllői-ut 25. szám juttatni sziveskedjenek.

Német, hozamduz

vetőburgonya

Paulsen, Cimbal, Richter, Böhm és Dolkowski termelése, kimutatható egészséges vidékről, több mint 300 faj-választékban, minden czéjra és talajra, ugyszinte minden érsi időre. Elsőrendű magyar referenciáziák.

Wilhelm Schifftan

Namslau, bei Breslau.

Vetőburgonya nagykereskedés. 5243 Alapított 1878-ban.

Nagyméltóságú gróf Mailáth József ur karádi uradalmában, magyar alföldi jellegű gulyájából

8 drb 1/2 éves tenyészbika

eladó 1000—1500 korona árban. Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi tisztartóság, posta, távirda és vasut Sárospatak. Tavirdahivatal telefonösszeköttetés.

Gróf Almásy Dénes ur ő méltósága sarkadi uradalmának magyar fajta szarvasmarhatenyészetéből eladásra kerül 20 darab 2 1/4 éves

tenyészbika.

Megkeresésekre választ ad az uradalmi főintézőség, Sarkad, Bihar vármegye. 5252

Facsemete-eladás.

Méltóságos gróf Vigyázó Sándor ur Pusztá-Haraszti gazdaságban eladó mintegy 4000 darab 5 éves, kiváló szép, erőteljes növésű vadgesztenye és 3000 darab 5 éves, szintén erőteljes növésű amerikai dió. Rendeléseket elfogad uradalmi tisztartóság, Pusztá-Haraszti, posta Vác, Pest megye. 5370

„Prof. Wolthman“, „Reichscanzler“, „Oernihen“, „Max-Eyth“, „Präs. Krüger“, „Upto-Date“, szeszgyártásra kiválóan alkalmas, egészséges

vetőburgonya

kerül eladásra, míg a készlet tart. — Érdeklődők forduljanak Reizman Herman gazdaságainak központi irodájához, Kisvárdá. 5376

Minden szőlősgazdának ajánljuk

a következő fontos szakművek beszerzését:

Uj magyar bortörvény, az összes vonatkozó rendeletekkel, a törvény indoklásával, valamint a szükséges nyomtatványok mintáival összeállította: Dr. Drucker Jenő. 3. bőv. kiadás. K 1.00

Szőlő és pincze. Gyakorlati kézikönyv 71 ábrával. Irta: Szilárd Gyula. Füzve K 4.—, vászonkötésben K 5.—

Szőlőművelés és borgazdaság. Harmadik átdolgozott és lényegesen bővített kiadás. Számos ábrával. Irta: Szilárd Gyula a gróf Esterházy-féle csákvári földmivessiskola tanára. Kiadta az OMGE könyvkiadóvállalata. Vászonkötésben K 10.—

Szőlészettünk haladása. Emlékfüzet. Elsőrangú szakíróink közreműködésével szerkesztette: Dr. Drucker Jenő. K 2.—

A jó pinczegazda. 36 képpel. Irta: Pettenkoffer Sándor K 1.—

Bortermelő Németország. Reflexiók a M. Sz. O. E. által 1907. július havában rendezett tanulmányutról. Irta: Drucker Jenő. Ára K 2.50

A pinczegazdaság melléktermékeinek értékesítése. Irta: Szilárd Gyula. Ára K 1.50

Előadások a szőlészett és borászat köréből. Kiadta a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete. Ára K 2.50

A borászat kézikönyve. 61 ábrával. Irta: Dr. Baintner Ferenc K 4.—

A szőlő trágyázása. Irta: Ballay Jenő. Ára K 2.50

A mi italunk. Irta: Dr. Drucker Jenő. Számos képpel. K 3.—

A szőlőművelés és a borkezelés alapvonalai. Irta: Szilágyi János. 2. kiadás. Ára K 3.—

A szőlő trágyázása. Irta: Ordódy Lajos. Ára K 3.—

Homoki szőlők kincses tárháza. Irta: Szentpétery Sándor. Ára K 1.20

A szőlőtőke helyes metszése és annak okos nyári kezelése. Irta: Saary Ákos. Ára K 1.30

A szőlő ellenségei. Irta: Pálkás Béla. Ára K 0.30

A homoki szőlők telepítése és művelése. Irta: Petrovics István. Ára K 4.—

Vinczellérvény. Szőlőmunkások és gazdák részére. Irta: Vaday József. Ára K 0.90

Gazdasági szakirodalom 1910. évi jegyzéke ingyen.

„Patria“ r.-társ. könyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

TELEFON 97-05

SERTÉSELADÁS ÉS VÉTEL

UGY SOVÁNY MINT HIZOTT ALAPOTBAN

A LEGJOBBAN ÉS LEGPONTOSABBAN ESZKÖZÖLTETNEK

URL REZSŐ

SERTÉSBIZOMÁNYOSNÁL

BUDAPEST, VIII.

NEPSZINHÁZ-UTCZA 22.

POLGÁRI SERFOZDE

BERPALOTA

Ingyen

küldjük legújabb gazdasági szakkönyvjegyzékünket. ...

„Patria“ r.-t. könyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

A Magyar Magtenyésztési Részvény-Társaság

Budapest, VI., Városház-utca 3. szám,

keres megbízható termelőket mindennemű mezőgazdasági, kultur-, főzelék- vagy kereskedelmi magvak előállításához. A szükséges anyamagvakat szállítja és az átvételi árakat előre meghatározza.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgató-ság. Fivására szakemberet kiküldi külön felszámítás nélkül. 5198

Most jelent meg a

RENDŐRI LEXIKON

közrendészeti és büntetőjogi tudnivalók befűrendes kézikönyve. Szerkesztik: RÉDEY MIKLÓS és LAKY IMRE.

Ára a vászonba kötött és 1240 lapra terjedő kötetnek 15 kor.

Megrendelhető a „Patria“ r.-t. könyvkereskedéséből, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Erdélyi löheremag, a kolozsvári magvizsgáló ölmzárolt legkitűnőbb vetőmag, amely nem hasonlítható össze más vidéken termelt löheremaggal, hazai talajban kiválóan diszlik.

Magyar luczerna, budapesti ölmzárallat kiváló minőség, bármely mennyiségben kapható

Csányi Györgynél

Budapest, Aréna-ut 68. szám. 5400

Gróf Tele drassói ur (posta: saját gyárt) Kétsoros 24-ronák, egysoros tárcsás berongkapák, tengergépek, kéregkerülő vetésigerek, lámpa-keletetőgépek.

Fajtisz HANNA

első és második eladó, amig a k. Ara 100 kg.-k zsákjában, ab más Lovasberén 18 kor

Pusztá-Forna, u. Fejér meg. Telefon: Budapest Csákvár 4.

Magyaror tiszti czim-és 1910.

(Hivatalos ki tartalozan) Több mint 100.0

Ára kötve 12 Megrendelhető r.-t. könyvkeres Budapest, IX.,

Ela

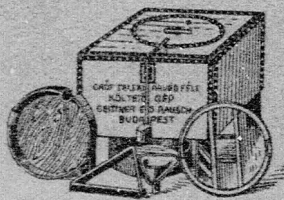
egy tízemen kiv 16 lóerejű benz tor, 30 méter misszió, Werner derer-féle három gép, egy dar köhengerral vashordó Bu az angyalföldi másón. Bővebb ér

Mezőgazdaság hitelbank BUD VI., Podmaniczki Telefon 17-61.

gyors, pontos, olcsó világhírű szabadalom 18 államok

Stádel-Tó FÖLDMÉRŐ-T kapható Stádel pégyárban

Gróf Teleki Arvéd
drassói uradalmának
(posta: **Koncza**)
saját gyártású gépei:
Kétsoros 24 tárcsás boronák, egysoros 6, 10, 14 tárcsás boronák, tengerikapák, tengeriszárlevágógépek, kéregképződést elkerülő vetési csöves hengerek, lámpanélküli csibe-keltetőgépek.
5201/b

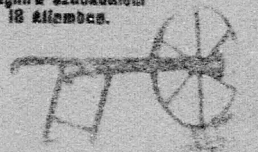
Fajtiszta HANNA RPA,
első és második utánvetés eladó, amíg a készlet tart.
Ára 100 kg-ként, vevő zsákjában, ab vasutálló-más Lovasberény,
18 korona.
Az intéző.
Pusztá Forna, u. p. Csákvár, Fejér megye.
Telefon: Budapest környék Csákvár 4. 5011

Magyarország tiszti czim- és névtára.
1910.
(Hivatalos kiadás.)
Több mint 100.000 czim-tartalommal.

Ára köve 12 korona.
Megrendelhető a „Patria” r-t. könyvkereskedésénél, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó
egy üzemen kívül levő 16 lóerejű benzinneműtor, 30 méter transzmisszió, Werner és Fleiderer-féle három keverőgép, egy darálógép köhenggerrel és 110 vashordó Budapesten, az angyalföldi vasutállomáson. Bővebb értesítést ad
Mezőgazdasági Áruhitelbank BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 35.
Telefon 17-61. 3425

Gyors, pontos, olcsó földmérés Világhírű szaxofon 18 filléres.

Stádel-Yorkos FÖLDMÉRŐ-TALIGA
kapható Stádel gépgyárban. Győrött

Haldek Ignác
utóda
magnagykereskedése
Budapest, V., Bálvány-u. 6.
ajánl rendkívül jutányosan arankamentességre áll. ölmazárolt
loherét, luczernát, nyulszapukát,

eredeti északnémet, magas csiraképeségű, szavatolt fajazonos és utolsó évi termésű
takarmányrépa-magvakát, egyszínű
fűmagvakát, tavaszi búkkönyvt zabmentesen
tavaszbuzát, különféle tengeri, zab- és árpafajokat, csillagfűt, csibeheurt és egyéb tavaszi vetésre szolgáló
gazdasági magvakát.

A baromfi olasz-tenyésztéséről Kövy József 137 ábrával tarkított szakönyve értékesik legközelebb. E könyv tanulmányozásánál a mesterséges keltetést valódi nagyüzemi fozozhatja. Kapható a „Patria” könyvkereskedésében, Budapest, IX., Köztelek, fizve 3 k. 60 fill. körtve 5 kor-ért.

Vetőmag-eladás.
A bábolnai m. kir. állami ménesbirtokon 3800 kg. **görögszéna**

vagy **bakszarvu lepkeszegmag** (trigonella foenum graecum) kilogrammonként 30 fillér. 900 kg.
magyar czirokmag kilogrammonként 11 fillér és 1200 kg.
magyar kendermag (1908. évi termés), kilogrammonként 20 fillér árban ab Nagyigmánd (Komárom megye) vasuti állomás, a vevő zsákjaiban vagy a csomagolás felszámítása mellett, legkevesebb 10 kilogrammos részletekben eladó. 5355

Mezőgazd. munkák és tenyész- és napra a mezőgazdaság minden ágában. Szerkesztette Kodolányi Antal. Fizve 3 k. vászonkötésben 4 k. Kapható a „Patria” könyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

KUBICEK FERENCZ
földbirtokos, Cellechovitz, bei Prossnitz, an der Hanna, ajánl tavaszi vetésre 5020
eredeti Hanna vetőárpat,

Minta ingyen és bérmentve

Szövetkezeti 4 szobás házrész,

teljesen modern lakás, a főváros budai részén eladó. Czim a kiadóhivatalban „Szövetkezeti ház” jel alatt.

Tenyésszünk keeskt, de vadulvalókat „Rodiezky” művéből sajtíthatjuk el, mely 1 kor. 50 fillérrel a „Patria” könyvkereskedésében, Budapest, IX., Köztelek kapható.

Eladó
saját termésünkből első osztályú deszgyökérzetű, bor- és csemegefajú fás

szőlőoltvány, továbbá a kitűnően bevált magán-teremő fehér bori adó piros Delaware-ből sima és gyökörös vesező. fajjiztaságért való szavatolással. Árak mérsékelték. Kivánságra árjegyzékkel szolgálunk.
Rendés és Komlós Székelyhid, Biharmegye. 3893

Szalma-széna stb. kazlak köbirtalom készítése. Irta: Jankó Sándor. 1 korona beküldése esetén bérmentve szállítja a „Patria” könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Vétel

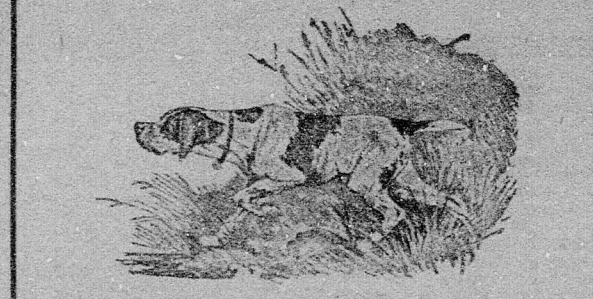
Szalmaprészt keresek 8 vagy 10 lovas cséplőgéphez való, lehetőleg Hofherr-Schranz-féle, 150 cm. széles. Helyel Gazdaság, Bóba, Vas megye. 3297

GŐZEKE

gyártmányait ajánlja a legközelebbi kivitelben **Dehne Fr.** gőzekegyára Halberstadtban. A Dehne-féle legújabb 20-as. Compound, kétmozdonyu gőzekekészletről árajánlattal mindenkor készséggel szolgál

TIMÁR EDE czég,
Budapest, V., Lipót-körut 28.
mintagyár magyarországi kirendeltsége.

Fontos minden ebtulajdonosnak!

A vadász-vizsla

Gyakorlati utmutató a vizslanevelés, tanítás, használat- és gyógykezeléshez.
Irta: **Stark Dezső** főedző.
Harmadik kiadás, 10 képpel. Ára 2 korona.
E könyv minden ebtulajdonosnak nélkülözhetetlen, hasznos tanácsadó.
Megrendelhető a „Patria” r-t. gazdasági könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Keresek nagyobb, nemes vadban bővelkedő birtokot, ajánlatokat lehetőleg tulajdonosoktól kér Nagy, földbírókos, Budapest, Békocska-u. 41. 3333

Erdélyben 500 khold, vagy ezen feltűli birtokot szándékozok venni. A birtok helyét, nagyságát, árát és a fizetési feltételeket magában foglaló ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. 3372

Megvételre keresek hat mázsa kevesebb mennyiséget is elfogadok) orosz (vagy másféle) napraforgó magot vetés céljából. Csiraképeség szavatolando. Árajánlatot kér Zsigmond Richárd, Algyógyon, (Hunyad m.) 3413

Keresek megvételre használt lokomobil 8 lóerőtől lefelé bármilyen állapotban, használt fűszjat is. Ajánlatot kér árnegjölőléssel: Masuka Nisztor, Karánsebes. 3428

Gazdasági felszereléseket, ekeket, szekeket, boronákat, tárcsásboronát, altalaj tömörítő keresek megvételre.
Árajánlatot kérek
H. G. Nagyhomok, u. p. Sárospatak. 3419

Bérlet

Jó gazdasági épületekkel és lakással felszerelt, síkfekvésű, könnyű művelésű talán bérletet keresek évi 4-5000 korona bérré, nagyobb város közelében azonnali átvételre. „Okleveles gazda” 3371

70 métermázsa, rozsszal kevert **szösszösbükkönymag** :: ::
eladó **HENNEL KÁROLY** gazdaságában, **PÁSZTÓ,** 100 kilog ammonként 30 koronáért, míg a készlet tart. 5349

Most jelent meg! **A mezőgazdasági iparok jelentősége és létesítésük főfeltételei.**
Irta: **Dr. KOSUTÁNY TAMAS** az orsz. öhénial intézet igazgatója.
Ára 1 korona.
Megrendelhető a „Patria” r-t. gazdasági szakönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó magburgonya.
A mikosdi uradalomban nagyobb mennyiségű **Wohltmann, Magyar Kincs és Imperator magburgonya** kerül fajtiszta és kézzel válogatott állapotban eladásra. Bővebbet **uradalmi intézőség, Mikosd.** Posta: Mikosdpusztja per Zalabér. 5236

Széna és szalma
kerestetik megvételre. Ajánlatokat „Széna és szalma” jelige alatt továbbít: Az Általános Tudósító hirdetési irodája, Budapest, VII., Erzsébet-körut 41. 5378

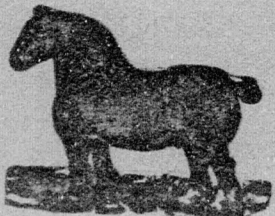
CAMPBELL
feltűnést keltő **AZ OKSZERŰ TALAJMŰVELÉS RÖL**
K. RUFFY PAL fordításában; megrendelhető a „Patria” r-t. gazd könyvkereskedésénél, Budapest, IX., Üllői-ut 25. Ára fizve 3 korona 50 fillér, vászonkötésben 4 korona 50 fillér.

UJDONSÁG! FARKAS-féle „REFORM” melegagy-ablakok,
melyek minden eddigti felülmúlnak:
Eltűnyelk: 1. Alsó és felső részük levácsolható minden hajlás ellen szerkesztve 2. A legtar-tóssabbak 3. Anyaguk elörendű vörösfenyőfa. 4. Javítást soha sem igényelnek. -
Megrendelhetők:
Farkas és Társa vasszerkezeti gyárban Budapest, VI., Lehel-u. 8.
Mindennemű kertészeti és gazdasági építkezésekről szakszerű költségvetéssel és eredeti tervekkel díjtalanul szolgálunk.
Elismerő leveleink közül:
Tek. Farkas és Társa uraknak, Budapest. - A 4 darab minta ablakramát „REFORM” melegagy-ablakot megkaptam. Igen ez i-szerűek és varakoz-somat felülmúlják. Kérnék ismét 20 darabot elkészíteni és czimemre Bodaik állomásra mint teherárut feladni.
Fejérvár-Csurgó, 1907. VI/25.
Kiváló tisztelettel Weigl Ferencz, főkertész. 5162

Eladó két darab jó esztendő angol félvér mén. Egyik világos peji 170 cm. magas, 10 éves, másik sötét peji 172 cm. magas, 7 éves. Hosszabb idő óta menesütkben fedeznek, igen termékenyek s jó hátaslovak. Zalavári palás, zalavári gazdaság, posta Zalavár. 3432

Eladó tehének 38 darab magyarországi bonyhádi jellegű, borjas, hasas és fejős. Ozm: Elekházai gazdaság. Posta, vasút Lugos, Krassó-Szörény megye. 3419

Megvételre keresetek egy kan és egy nőstény, fehér szőrű, egy éves komondor kutyja. Pannónia pusztai gazdaság, u. p. Százhalombatta. 3429

Muraközi
hidegverű (nori) igaz
tenyésztőlovak

vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezésemel felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak.

Czimen:
IDŐSB HEINRICH MÓR

lóvásárló igaznöksége
Csáktornya (Muraköz),
Törv. bej. czég.

Sürgönczim:
Heinrich Senior,
Csáktornya. 572
Interurban - Telefon
33. szám.

Eladó dr. gróf Teleki Domokos ur ómél-tósága germeszegi uradalmaiban **9 darab** elsőrendű, erős esztendő és kiváló jó fejlődésű, 2 évet töltött, magyar erdélyi fajta **tenyésztőbika.**

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt Páffy Dezső intéző, Germeszeg (posta és vasút). 5221

Igen szép, válogatott vöröstarka szimmenthálú jellegű 1-2-3 éves

novendek - ökör
és üszőborjakat

ugyszintén legprimább lelkötni való és

jármosókreit

legjutányosabb árakon ajánlanak:
Klein Testvérek
kereskedők

Czellődmők.
Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadhatnak. 88

Gróf Teleki Arvéd
drassói uradalmaiban,
posta Koneza, kaphatók:
Magyar fajú
edzve nevelt
tenyésztőbikák.

Több ardeni származású mén, 2 1/2 - 5 éves, tenyészvizsgálványtal is ellátott, eladó. Bővebbet Kátay M. hasznár, Békény, Somogy megye. 3986

Kiválóan csontos
nemes és jófejlődésű
Bonyhád-simmenthálú
keresztelésből erőtű
1 1/2 - 2 éves

tenyésztőbikák

eladók. Fedeztetés kipróbálva. Yorkshire tenyészt. Pusztá-Forna, posta Csákvár.

Az intéző,
Telefon: Budapest környék Csákvár 4. 5012

Elsőrendű
Bonyhádi faj
vöröstarka
ökör- és üsző-
borjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hizlatásra vagy járomba való tarka ökröket, legutányosabb árban egyezség szerint bármilyen mennyiségben szállítok és istállómban állatok állandóan kaphatók.

Nelzer Antal, Dombóvár
Tolna megye. 3772

Elsőrendű fajtelegű
vöröstarka **ökör és**
üszőborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hizlatásra vagy járomba való tarka ökröket, ugyszintén hasas vagy friss fajta

teheneket

a legutányosabb árban egyezség szerint bármilyen mennyiségben szállításra vállalkozunk. 269

SPITZER és WEILER
Czellődmők.

Legelsőrendű bonyhádi eredeti teheneket, friss borjakokat, hasasokat s tenyészőbikákat bármely időben, bármely mennyiségben kulánul és legolcsóbb árakon szállít.

Fenyves Flaszchnar Sándor
tehenkereskedő.

Levél- és sürgönczim:
Budapest, VII., Elemér-u. 17.
Telefon: 170-18.

Istállóik: Kispest, Üllői-u. 4.
Telefon „Kispest 38.”

Vegyések

Szarvasmarhát nyári legelőre elfogadók. Schwarz Arthur, Pusztá-Apai. Dömsöd pályaudvar. 3374

Diszkortkedvelők keressenek árjegyzéket az első magyar diszertvízfaiskoltól. Tulajdonos Csony Eds, Körmenten. 120 fajta tülevelfűk, lombfűk, sorfűk, diszserterjek kaphatók. 3359

Eladás

Alkalmi zongoravétel.
Bösendorfer, Schweighofer, Korn-Wird kiváló mesterek gyártmányú 200 forinttól feljebb. Pianosok 160 forint, új zongora vagy pianó 250-300 forinttól, minden árban. Zongora, czimbalomhangolások helyben és vidéken szakavatott munkások által gyorsan és olcsón eszközöltetnek **REMÉNY MITHÁLY**
a Magyar Kir. Zeneakadémia szállítója. **BUDAPEST, VI., Kútráji-utca 53. sz. 1139**

Ákáczelemete 1 éves magonc 1000 drb vegyes 5 korona, válogatott 15-50 cm. magas, 3-7 mm. erős 7 korona, 50-100 cm. magas 4-10 mm. erős 12 kor. Szabó Lajos telkész, Apostag. 3245

6 drb vastablás magtárak, 64/94 cm. rostélyval, teljes felszereléssel, továbbá 1 pár kocsiba való old-alcentell-lámpa, 100 lépésre kiható fényűvel és egy óntöltő aranytöltő, mint fölleseg igen jutányos eladók. Mindezek teljesen használható állapotban vannak. Czím a kiadóhivatalban. 2707

Eladó vetőmag. Kétféle dup-paú szabó 54 kg. minőségű métermázsánként 17 kor., jó Hannapra 17 kor., nagy szemű lencse 25 korona, őrlés-szemű lencse 30 korona. Réty-mezői állomásra szállítva a vető szakjában Hadnagy Gyula földbírtokosnál Dálnok, Háromszék megye. 3041

Nyulzapuka-magot kiváló minőségben jutányosan ajánl és ki-vánatra szívesen küld mintát Berczeller Márton, Ipolyvég. 3244

Ákácfacsemete 5 éves magonca, kihalásig alkalmas, két méter magas, 3-4 cm. erős, ezronként 200 korona árban kapható tavaszi szállításra. Csomogolás s vasúthoz szállítás dímentes ab Nagymányva vasutállomás. Megrendelés esetén az öszegnek fele előre beiktendő. Rudnyánszky János barcsfői földbírtokos, Bacs megye. 3293

Bukkönymagot szállítunk, árajánlással szolgálunk, állomás és mennyiség megjelölését kérjük. Kovács és Breuer, Tápó-szűly. 3347

Eladó egy jókarban lévő, 1909. évből nyomatott Clayton & Schuttieworth gyártmányú, 8 lóerővel rendelkező lokomobil és hozzá egy egyarány gyártmányú 8 lóerővel rendelkező csepítődob. Reflektánsoknak részletek fölvilágosítást nyújt a turai uradalom bérigazgatója, Tura Haraszti-major, Pest m. 3410

A kanári madár ápolása, kezelése és tenyésztése című kiadvány most jelent meg egy igyenes szerkesztett és jól megírt kis kézikönyv, amely magában foglal mindent, amit erről a kis házi kedvencről tudniunk kell. Ára 6 művecskének 1 korona. Kapható a „Patria” r.-t. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut. 25. Az öszeg előzetes beiktatása esetén bérmentve, utánvétellel 45 fillérrel drágább.

Legtermékenyebb és leg-nemesebb új fajú burgonyák.
Rendkívül jó tulajdonságú és oszálalig menő nagy termékenységű kövekközben Európa minden országába terjedő, a gazdasági akadémia, gazdasági tanácsadók, a kísérleti állomások által egy évtizedben, mint külföldön kipróbált és leg-jobb fajú burgonyáknak elismert, nemes burgonyafajták: Agnelli-féle „Hungaria” eredeti burgonya ára: 100 kg. 20 kor., 50 kg. 11 korona. Agnelli-féle „Pannonia” eredeti burgonya ára: 100 kg. 16 kor., 50 kg. 9 korona. Agnelli-féle „Magyar Kincs” eredeti burgonya ára: 100 kg. 14 kor., 50 kg. 8 kor. Mind ab Csátrai vasuti állomás. Kapható létesítől Agnelli József piébanosnál, Csátrai, Nyitra megye. 3364

Prima fajta, 450 holdas és 550 holdas Dunamenti birtokot, melyek mindig házi kezeleésben voltak, szerződés eladni. Gyönyörű urlak és épületek. Parcellázásra is alkalmas. Ügy-nök nélkül. Frisch, Felső-Motesiz. 3366

Vetőárpa. A szécsényi bér-uradalom vetési ózára eredeti Kvasitzel Hanna pedigrő Árpá első utantörmés. Az Árpá Berlinben I. Bur-dapesten II. díjat nyert. Ára a szécsényi állomásra szállítva, vető szakjában, métermázsán-ként 15 korona. 3360

Kajszinbaraczkfák, szilva-fák eladók. I. osztályú darabja 80 fillér, II. osztályú darabja 50 fillér. **Hétné-hárványi faiskola, Kérszvársány**, (Pest m.) 3363

Eladó néhány vagon kézzel válogatott vetőburgonya. Wohlmann-féle 5-50 k., Maerker féle 5-50 kor. 100 kg.-ként Póstyén állomásra szállítva, Blum B. Szokolóci jószágkezelőszéknél, Szokolóci, u. p. Póstyén. 3368

Fasor elvételhez alkalmas ákácfa jó gyökere és többször iskolázott, két méter törzsmagasságú, 6-8 cm. kerület vastagságú, darabonként 20 fillérről és 8-12 cm. kerület vastagságú 30 fillérről eladó. Ugyisint van Populus Canadensis és Populus Pyramidalis is eladó, melyek kerület vastagsága 10-15 cm., magassága akoronáig az előbbiek 150-200, utóbbiak 150-350 cm., áruk darabonként 50 és 60 fillér. Minden a zseliz állomásokhoz szállítva és a csomagolás önköltségén számítva értendő. Szíves megrendeléseket kér a „Sározi Uradalom, Nagysározi”, Bars megye. 3370

Zöldség elsőrendű petre-gyógytengeri, magyar holdan, összesen 130 métermázsá eladó, bármikor szállítható. Személyesen megtekinthető, mintát nem küldtünk, macskái gazdaság Füzesgyarmat. 3362

Műslingnek kiválóan alkalmas aprószemű fehér gyöngytengeri, magyar holdan, kenti vetőmagasságát 60 kg. kapható a Macskái Gazdaságban Füzesgyarmaton, vető szakjában 100 kg.-ként 20 koronáért, maguk válogatott 24 koronáért. 3361

Eladó Vas megyében fővonal-vasúton 10 km. távolságban, 700 katasztr. hold birtok 350,000 kor.-ért. Bővebbet Ungár Miksa bérlőnél Fülöp-major. Posta: Rába-Hídvég. 3407

Körülbelül 900 kg. I. rendű (Lupinus Albus) eladunk Dorozsma vasutállomásra szállítva 100 kg.-ként 18 koronáért. Wolf Adolf és fia Üllés-pusztai, Kundorozsma, Csongrád m. 3408

Burgonyából nagy termések csak gyakori vetőmag változtatással érhető el, minden másod - de harmad-évből nyomatott. Minden-fajta vetőburgonya köcsirakomonyként legjobban és leg-jutányosabban beüzemeltető Klein Ferenc és fia özögny, Budapest, VI., Csengery-utca, 57. Megkeresésre szívesen szolgálunk árajánlással. 3414

Ticea excelsa (Inozfenyő), 1-1 1/2 m. magas, földönbűbel, 100 db 80-120 korona. Thaya (Biota) compacta, 80-100 m. magas, földönbűbel, 100 db 100-150 korona. Juniperus virgata, 1 1/2-2 m. magas, földönbűbel, 100 db 80-120 kor. Csak baraczk facsemete legjobb fajokban 100 db 40 korona. Magasított oseresznyefa legjobb fajokban 100 db 60 kor. Fekete dírfacsemete, 2 m. magas 100 darab 60 kor. Sophora (japán akác), 3 m. magas, 100 db 60 korona. Kapható egészséges példányok ban uradalmi kertészet Duna-Adony (vasut- és hajállomás). 3411

Eladó letényű hengergőz-malom Zalában hat-járatú vām- és fémagaz ölése, 10% vām, esztendő nemes, kelő jó karban lévő épületekkel, nagy örlőidék élénk üzemel negyvenházer koronáért kedvező fizetési feltételekkel. Ugyanott két lkerskázia alig 1 évig voltak használatban egy-egy drb. egyezer koronáért, egy detscheur százhus koronáért eladó. Breuer testvérek, Bánok-Szt.-György, Zala. 3412

Gyümölcsfa eladás. Gróf kemencemagasi tisztartóság-nál Vas m. Alma és csemegő 60 fillér, kőre 50 fillér. Kifűtő-tétre alkalmas szép fák, nemes fajták. 130 db vételénél 10% ár-engedmény. 3416

Eladó. A sopronkövesdi bér-gazdaságban - még a a készlet tart - eladó több száz darab iskolázott 2 méter magas, 4-5 m. átm. kőrisfa a 60 fill., első utantörmésű Hanna- és Kneifel-árpa, Abandanos, duppant-, Milton- és Ligofo jó zab a 15 kor., valamint teljesen érpaentes Champlin- és hazai tavaszi buza a 30 korona, per 100 kg. vető szakjában vasútra szállítva, vagy helyben átvéve. Ugyanok itt kapható egy használt, de jókarban lévő tejszarnokberendezés. Oroska Jenő. 3415

Ákác csemete Mauthner-magból 60-70 m. magas ezronként 3 rit, 70-80 m. magas 3 rit 50 ki, 2 éves 100 m. magas ezre 6 rit 50 kor. 3 éves 160 m. magas ezvével sorfának 10 rit. Gleditsia elővével sorfának 3 futlós 2 éves 120 m. magas, ezre 6 rit 50 kor. 2 éves 1 méter magas, ezre 5 rit, 1 éves 50-60 m. magas, ezre 3 rit 50 kor. 1 éves 60-70 m. magas, ezre 4 rit, 1 éves 80 m. magas, ezre 4 rit 50 kor. legjobb minőségben, dímentes csomagolás és a tisztalók vasútra feladás mellett alól-ítottól kisebb és nagyobb mennyiségben, tavaszi szállít-tásra már most megrendelhető. Százker felüli rendelésnél 5% tól kedvezmény. Dobos Imre, főszolgabíró, faiskolai telepe Tiszalök, Szabolcs megye. 3369

Szuperfoszfát kézből el-kiadóhivatalban. 3446

Vetőmagul prima, korai nagy-bot nagyobb terméssel szédzabotunk, vetőszakjában, Kesz-tőhidéknél, Gyónk állomásra szállítva, métermázsánként 18-50 kor.-ért. Rudólmajori gazdaság, posta Gyónk. 3422

Lőszerzám, egy pár, nickel lokomobil, 2 db 10 HP. lokomobil, 1 db 5 HP. lokomobil, 3 db 54 HP. esztendő, 1 db Shuttleworth-féle nagyvázú kazaló. A gépek jókarban, teljesen kijavított állapotban vannak. Illyés Károlynál, Miskolcz, Zsolcazi-kapu 17. sz. 3420

Eladó sorfának való 3-4 éves jegenyefa 3500 db fekete, 300 drb simonák és 7000 darab sudrjegenyefa. Venni szándékozókknak kézzelggel scólgal felvilágosítással a faddi gazdaság. Posta és távirat: Fadd, (Tolna megye). 3424

Gőzcsépi-garnitúra gyárlag javítva, eladók: 10 HP. Első magyar eredeti, 5 éves maginjártó garnitúra. 8 HP. Nicholson fogás-ferők rendszerű, 4 éves maginjártó garnitúra. 6 HP. Shuttleworth fogcskerrendszerű garnitúra, kitűnő karban. **Friedrich Testvéreknél, Temesvár.** 5372

Ákác csemete, homokos nevelt egyenes nyaloz, két éves tizenegy korona ezron-ként. Luczfenyők nagyság sze-rint Csomogolás öleson számí-tatják, vasútra szállítás ingyenes. Magyary Andor. Gönyű, Győr megye. 3426

Széna, jó minőségű, körtűb-lyen, 4-700 q. eladó. Bő-vebbet a berettői gazdasági intézőségűnél Berettő, posta Bándóc, Zemplén megye. 3421

Valódi putyi tengeri kapható; 11 éves át nevesítve a tengeri első ismertetőjéről Lu-binszky uránál, 100 kgr.-ként 24 korona. vetőszakjában ab 640000. 3427

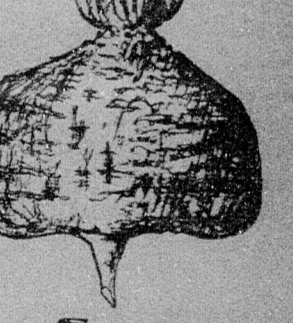
Gróf Teleki Arvéd
drassói uradalmaiban,
posta Koneza, kapható:
Államilag ólomzárólt
aranka-luczernamag,
mentes luczernamag,
Duppau és abundans zab,
Silver mine fehér és prairie
királyné, amerikai lófogu,
Sághi, putyi, székely
tengeri-vetőmag.

TEJGAZDASÁGI
ZSEBNAPTAR
az 1910. évre.
Szerkesztő: **JESZENSZKY PÁL**
az Omge. ügyvezető titkára.

A tejgazdasággal (Állate-nyésztés, állategészségügy, takarmányozás, tejkezelés, vaj- és sajt készítés) kapcsolatos min-don kérdést fellelő. Tejgazda-sággal foglalkozóknak nélkülöz-hetetlen a „Tejgazdasági Zsebnaptár”. Béli ára 4 korona. A „Patria” r.-t. könyv-kereskedésében (Budapest, IX., Üllői-ut. 25.) vagy a „Tej-gazdasági Zsebnaptár” kiadóhivatalánál megrendelve ajánlott kúldással 3 ko-rona 65 fillér.

Préselt
buzaszalmát
és
zabszalmát
szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla
Rajmok
(Bácska) 6880

Sarga
oberndorfi répamag

jótállással a fajtisztaságra és kitűnő esztendősségre, eladó ab vasutállomás Bicska vagy Székesfehérvár, 100 kilonként 180 K.-ért szákontól, utánvétellel **GR. ESTERHÁZY GAZDA-SÁG, BAN, Csákvár.** 5210

Ratio
Phosphor-pasta
PATKÁNYOK

teljes kipesztetésre szavatosság mellett üvegekben 50 fillér, 80 fillér és 1 korona 50 fillér.
DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Marókkói-u. 2.

Hirdetési minden sz...
: den sz...
A legkiseb...

Betöltő
Birtok...

Földbirtok
Dijmentes a Erdőszt...
Egyesülete...
Üllői-ut. 25. sz...
tokos és bér...
állást közve...
bol gazdasági...
zobó állások...
gyezve...
Az állások...
díjmentes...
esetén az e...
gatósága a...
lásra meg...
tisztelt...
donosnak a...
nyitvány...
edző; m...
utakozó ad...
kúldi...
Tisztelettel...
birtokos és...
hogy gazdát...
betöltése ese...
egyesület...
osztályát ig...
szíveskedjen...
A M. Gazd...
Országos Egyes...

Kére
Hosszu évek...
felvő, teljes...
képtelen eszt...
voit gazdasági...
állapotát a...
szerkesztőség...
zolta, azzal a...
fordul e lap...
hogy fillerje...
sék önhibájá...
vedett nyomo...
cselékiséget a...
kiadóhivatal...
„Heteg gazda...
nint.

Betöltés
A dunai...
főtenyésztő...
évi bér mellet...
gabona, 25 kg. sz...
2 hold föld, nap...
szokások szerf...
tas. Minden el...
0-2 fillér. A tele...
tőlésből áll. Ajár...
zóság özímére: Ór...
márom mellet...

Gépszakvő
Elsőjén való belep...
kiszáradó, mag...
nyelvet beszé...
gazdasági gépek...
nyelvből, továbbá a...
tengelyszabályozó...
kelő gyakorlati...
tére 700 korona kés...
zsonyi mérő buza...
tengetőföld, 730...
nyaszerző a...
félvevő kerék, nap...
egész éven át egy...
és idejére egy...
sajátjától tartani...
mésolatban Urada...
Kia-Pakéz pta. u. p...
Torontói megye, b...

Pályázat. Bár...
táv vá...
dalmaiban nöte...
állítás betöltend...
nék pályázatnak...
honpolgárok, magy...
irtézetet végeztek...
met nyelvet leg...
birják. Ajánlatok...
Gusztáv Jóságig...
özímére (Bácska),
kúldendők.

Pályázat. Bár...
táv cse...
gában lapáni áll...
Pályázatnak oly...
több évi gyakorlat...
nék (ezütközésp...
lás stb.) és a mak...
tót nyelvet birják...
uradalmi jószágig...
Bucsány, Nyitra...
zendők.

Rendelkező. Izr...
televideki gazdas...
milkdóit és a ma...
és töt nyelvet...
ban teljesen lí...
szeszgyári gazdas...
telik. Kovaroz...
Nyitra megye.

GÖZMIVELÉS.

Nagyobb területek **szántását** eredeti **Fowler-féle gőzekével**, épügy **mélyrigolozást** szőlőtelepítésekhez elvállal **WOLFF ERNŐ** gőzszántás vállalkozó **Budapest-Kelenföld.**

Hegyes vidék nélkülözhetetlen gazdasági eszköze a szabaddalmazott

Dorner-féle ikerváltó-éke.

909. évi találmány! Kiváló fordítás és porhanyítás! Olcsó ár!

Készít: **Török András** gépgyáros NAGYSZEBEN.

Dorner Béla kir. gazd. intéző úr **GYÓR.**

Az Ön ikerváltó éke hegyes vidéken teljesen nélkülözhetetlen. Könnyűsége folytán 2 óráig nehézség nélkül, meredek hegyi szántásnál is elhúzza. Könnyen kezelhető, s nincs olyan éke, mely csak megközelítőleg is azt a munkát teljesítene, mint ez.

Meredek hegyen ezen éke által oly jól lettek megművelve, mint azelőtt sokszor és ezáltal rajtuk több termés is várak. Megjegyzem még, hogy ezen ékek munkaképessége jóval nagyobb, mint bármely ékéé és így határozottan állíthatom, hogy hegyes területtel rendelkező birtokos, ha földjeinek terméshozamát megkészszerözní akarja: ezt a Dorner-féle ékét elérheti.

Várgoda, (Gömrő m.)

Kiváló tisztelettel

Vidak Béla földművelő.

5356

Nyilvános árverésre kerül:

Nagyságos özv. Döry Vilmosné urnó felső-leperdi tisztavérsű szimmentháti tehenészetéből

14 darab tenyészképes bika.

Az árverés 1910. évi márczius 1-én délután egy órakor a felső-leperdi Ujmajorban fog megtartatni. Az árverés napján előzetes bejelentésre a t. vásárlóközönség rendelkezésére az újombóvári állomáson kocsi fognak állani, a bejelentések az uradalmi intézőségnek Felső-Leperd, (utolsó posta és sürgönyállomás Kocsola-Odalmandra) intézendők.

5241

Az intézőség.

A Mezőgazdasági Ipar-Részvénytársaság kaposvári béruralma eladásra bocsát

500 métermázsas, az 1909. évben a kwassitzi cukorgyártól importált eredeti „Proskowetz Hanna Pedigrée“ árpavető-mag első évi utántermé:stől származó, kiváló szép minőségű

vetőárpat.

Mintákkal és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a béruralom kaposvári igazgatósága.

5371

Eladásra kerül nagy mennyiségben sima és gyökeres **Riparia Portalis és Rupestris Monticola** alanyvessző, ugyszintén ily alanyokon készült

elsőosztályu gyökeres fásoltvány

a legkitünőbb **bor- és csemegeszőlőfajokban.** Továbbá eladunk többféle fajban egy- és két éves

gyökeres hazai szőlővesszőt.

Megkeresések közvetlen hozzánk intézendők:

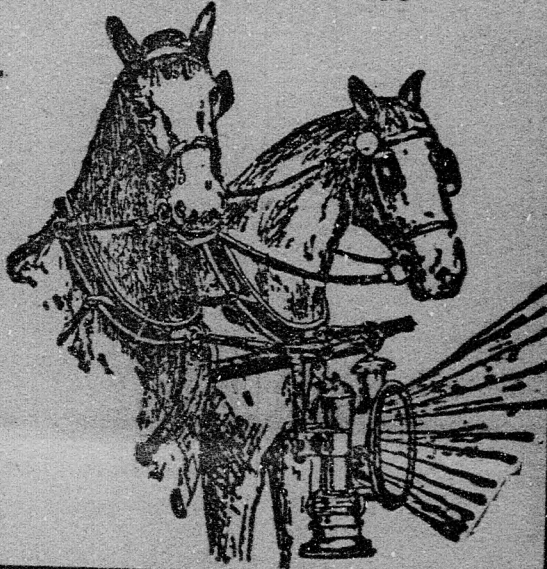
Badacsony-Szentgyörgyhegyi szőlőoltványtelep, Tapolcza. (Balaton-vidék.)

3943

☎ Telefon 65-43. ☎

VAS - LÁMPÁK

Sürgönyözim: Dunlop.

ACETYLEN-LÁMPÁK.

Gőzebe-, Spritzbogen-, kocsirúd-, kézi-, asztali-, fali-, függő-, istálló- és udvari-lámpák, nagyon praktikus függő ivlámpák gazdaságok és gyárak részére.

VAS GÉZA és FIA, Budapest, VI., Liszt-Ferenc-tér 6.

☛ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ☛

Kenese Ferencz főtiszt-tisztartó által készített

KENESE-féle EGYSZERŰ GAZDASÁGI SZÁMVITELI NYOMTATVÁNYOKBÓL nagy raktárt tartunk.

A lehető legegyszerűbb kezelés s egyben a legökéletesebb nyomtatványrendszer. A legtöbb gazdaságban bevezetve. — Mintaiveket valamint árjegyzéket is készséggel bocsátunk az érdeklődők rendelkezésére.

Megkeresések a „PÁTRIA” irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatvány-kezelői osztályához intézendők, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

„PÁTRIA” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

AZ

Az Ország

Egész évre 2

AZ OI

Ül

1910 február

az „Ország

irodalmi

1910. évi fe

órákor a Kö

Tárgy

1. Előadó

2. A mező

Károly Rezs

az „Ország

földmivelési

1910. évi fe

4 órákor a

Tárgy:

Gazdasági eszközzei. (El

M

S